

V Kranju je odprt 5. mednarodni sejem malega gospodarstva – poslovno specilizirana prireditelj, posvečena industrijski kooperaciji. Svoje izdelke predstavljajo obrtna združenja in MAGOS – združenje organizacij združenega dela malega gospodarstva, ki predstavlja najbolj aktualne proizvodne programe 30 tovarn. Na sejmu sodelujejo tudi obrtniki in obrtna združenja iz 5 evropskih držav.

XXXIII. Številka 39

GLAS

Kranj, torek, 20. 5. 1980
Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

5. mednarodni sejem malega gospodarstva

Prečnanje obrtnikov in industrije

Gorenjski sejem malega gospodarstva, letos ga odpiramo že tretjič, naj postane specializirana prireditelj, kjer se bodo srečevali predstavniki združenega dela in posameznih kooperantov, zasebnih obrtnikov, ki želijo dolgoročno sodelovati z industrijo. Tako bi se na sejniški prireditelji ugotovili, ali zasebni obrtniki sposobni sodelovati, hkrati pa bi sejem postal mesto poslovnih dogovorov. Na sejniški prireditelji se bodo srečevali predstavniki komiteja za energiko in gradbeništvo, ki jih vodi Andrej Miklavčič.

nega dela odklonilo sodelovanje in so celo omalovaževali dosežke svojih delavcev – inovatorjev.

Tudi zasebni obrtniki so se predstavili z več inovacijami in izboljšavami. Zgleden primer so inovacije in izboljšave traktorskih priključkov, ki jih predstavlja Dušan Jagodič iz Kranja in sicer priključki za transportiranje hlodov, cepljenje drv in razne črpalke. Prav na tem primeru se vidijo prednosti dobro organiziranega sodelovanja med obrtnikom in delovno organizacijo – KZK Kranj.

Sejem je tudi namenjen poslovni dejavnosti, to je ponudbi in povpraševanju med industrijo in zasebnim delom. Vendar pa na sejmju pogrešajo kranjsko Iskro, za katero dela kar dve tretjini gorenjskih kooperantov-obrtnikov, čeprav ji je bilo mesto ponudeno.

Za sejem je izredno veliko zanimanje tudi v drugih republikah. Obiskali so ga že predstavniki obrtnih združenj in gospodarske zbornice Hrvatske in Vojvodine ter številni drugi obiskovalci. V prvih dneh si je sejem ogledalo več kot 7000 ljudi.

L. Bogataj

Namestnik predsednika komiteja za industrijo, energetiko in gradbeništvo Andrej Miklavčič je spregovoril o pomenu kranjskega sejma malega gospodarstva. – Foto: F. Perdan

Muzej revolucije v Begunjah

Radovljica – Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko je že podprl pobudo pokrajinskega odbora aktivistov OF za Gorenjsko in odbora za gradnjo Muzeja revolucije pri medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko za gradnjo Muzeja revolucije v Begunjah. Zamisel so podprli tudi na seji predsedstva občinskega sindikata.

kalnega sveta Radovljica in sklenili, da morajo o predlogu razpravljati v vseh delovnih in samoupravnih skupnostih. Odločitev o izgradnji naj bi se v enotnem besedilu vnesla v temelje družbenih planov srednjeročnega razvoja vseh gorenjskih občin, v temelje planov samoupravnih interesnih skupnosti ter združenega dela gospodarstva.

Novo stavbo Muzeja revolucije naj bi zgradili ob graščini v Begunjah, tako, da bi se muzej povezal s sedanji prostori v kompleks. Grad naj bi se kot spomenik vključil v projekt. Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Radovljica naj bi zagotovile, da se grad v Begunjah, grobišče in Draga ustrezno urbanistično zavarujejo in da bi se ves prostor opredelil kot spominski kraj. V okviru tega prostora ne bodo dovolili nepotrebnih gradenj, kajti ves prostor predstavlja spomenik narodnoosvobodilne borbe.

Letošnje leto naj bi bilo pripravljeno obdobje, ko naj bi tudi pripravili javni natečaj projekta muzeja revolucije, medobčinski svet ZKS za Gorenjsko pa bo pripravil posvet z nekdanjimi borci in komunisti, o planiranju in o izgradnji Muzeja. Muzej revolucije na Gorenjskem naj bi zgradili do leta 1985, ko bomo praznovali 40-letnico osvoboditve.

D. S.

Danes objavljamo

- Na 9. in 10. strani današnjega Glasa objavljamo gradivo za bližnje seje zborov radovljiške občinske skupščine skupaj s sklepi zadnje seje radovljiške občinske skupščine.
- V prilogi na srednjih straneh je objavljeno gradivo skupnosti za zaposlovanje Gorenjske.
- Na 15. in 16. strani objavljamo Uradni vestnik z odloki in predpisi občinskih skupščin ter nekaterih krajevnih skupnosti.
- Prav tako je v današnji številki Glasa tudi stran za invalide ter nekateri drugi sestavki, ki utegnejo vzbuditi vašo pozornost.

Industrijska kooperacija pomemben člen združenega dela

Sodelovanje naj bo enotno urejeno

V združenem delu se vse bolj kaže potreba po sodelovanju med organizacijami združenega dela in zasebno obrtjo pri izdelavi najrazličnejših delov sklopov in podobnih polizdelkov, ki jih industrija potrebuje v proizvodnji. Takšno sodelovanje je v nekaterih organizacijah že dalo dobre rezultate, pa tudi v različnih regijah je sodelovanje različno razvito. Zato bo treba najti skupna merila za spodbujanje industrijske kooperacije za vso republiko, so poudarili na petkovem posvetu predstavnikov obrtnih združenj, medobčinskih in republiške gospodarske zbornice, ki ga je vodil Andrej Verbič.

Na Gorenjskem je industrijska kooperacija sorazmerno dobro razvita. Najboljše izkušnje pri tem ima Iskra, sicer pa v kooperacijskih odnosih sodeluje v naši regiji 436 kooperantov v zasebnem delu in 190 kooperantov v združenem delu. Od tega ima Iskra kar 258 sodelavcev v zasebnem delu in 85 v združenem delu. Lani je bilo v kooperaciji na Gorenjskem ustvarjenega nad dve milijardi dinarjev prometa.

Planika je s svojimi kooperanti v zasebnem sektorju, ima 3. dosegla

700.000 dinarjev prometa, v združenem delu pa sodeluje z 39 delovnimi organizacijami in je prek njih ustvarila 500 milijonov dinarjev prometa. To pa je že kar 40 odstotkov celotne proizvodnje. Planika daje prednost sodelovanju v združenem delu, pri tem pa delitvi dela in specializaciji proizvodnje, v zasebnem delu pa naj bi delali zanj predvsem orodja, ki se jih pri nas ne da dobiti. Kooperanti delajo zanj predvsem velike serije.

Sicer pa so v sodelovanju industrije in drobnega gospodarstva na Gorenjskem najbolj zastopane kovinska in nekovinska stroka, tekstil, elektro in papirna panoga. Polovico kooperantov ima gorenjska industrija z Gorenjske, iz drugih delov republike 31 odstotkov in iz drugih republik 19 odstotkov.

Najpogostejši problemi, s katerimi se srečujejo v kooperantskih odnosih, so zamujanje rokov, nezadostna oskrba z repromaterialom, pomanjkanje materiala in slaba tehnična opremljenost obratovalnic, ki težko sledijo zahtevam sodobne tehnologije. V Iskri še posebej poudarjajo, da predvsem primanjkuje domačih materialov, v Jelovici menijo, da so neusklađene možnosti kooperacije v regiji, v LTH pa opozarjajo na problem, ko želijo kooperanti sovlaganje za razvoj, pa jim tega organizacija ne more nuditi.

Za pospešitev industrijske kooperacije bi bilo zato potrebno predvsem najprej pripraviti ponudbo možnosti obrtnikov v regiji, da bi lahko industrija planirala, katere dele lahko dobi doma. Prednosti industrijske kooperacije pa niso samo zaradi zmanjševanja uvoza določenih delov temveč tudi v nižji ceni polizdelkov, možnosti večje specializacije tudi pri manjših serijah in izdelovanju orodij.

L. Bogataj

Titu in svobodi

RADOVLJICA – Družbenopolitične organizacije občine Radovljica organizirajo v četrtek, 22. maja, ob 18. uri v Festivalni dvorani na Bledu osrednjo proslavo, posvečeno Titu, 35-letnici osvoboditve, dnevu mladosti in 30-letnici samoupravljanja. Na prireditvi bodo sprejeli pionirje v mladinsko organizacijo, v koncertnem programu »Vse je vihar razdjal – narod pa zmeraj stal« pa bodo pesmi, ki jih je pel med NOB v letu 1944 in 1945 mladinski pevski zbor ZMS Vojsko nad Idrijo. Mnogi gorenjski borci se spominjajo tega zbora, saj so prepevali skupaj z njim na raznih mitingih v Tribušah, na Vojškem, v Čerknem in drugod. Po 35 letih zbor prihaja med Radovljičane, z enakim programom, skupaj pa šteje 300 mladih pevcev iz Idrije. Kot pred 35. leti tudi zdaj vodi zbere Albin Završnik.

D. S.

NASLOV:

Škofja Loka pred referendumom Nove krajevne skupnosti

V krajevni skupnosti Škofja Loka že dalj časa ugotavljajo, da je za boljše vključevanje krajanov v samoupravno in družbenopolitično življenje potrebno sedanjo krajevno skupnost, v kateri živi že nad 10.000 prebivalcev, razdeliti. Dokončni sklep o razdelitvi je bil sprejet na seji skupščine krajevne skupnosti konec lanskega leta.

Na podlagi tega sklepa je bil izdelan osnutek nove organiziranosti KGS Škofja Loka, ki so ga obravnavali v samoupravnih organih krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah ter v javni razpravi na zborih krajanov marca letos. Na vsej so se krajsani izrekli za razdelitev v štiri nove samoupravne enote.

Tako se bodo v nedeljo krajsani na referendumu odločali o oblikovanju novih krajevnih skupnosti: Škofja Loka-mesto, Stara Loka – Podlubnik, Kamnitnik in Trata.

L. B.

5. mednarodni sejem malega gospodarstva

KRANJ 16.—21. 5. 1980

industrijska kooperacija ■ drobno gospodarstvo
OZD ■ obrtna združenja ■ samostojni obrtniki
inovacije ■ drobna prodaja po nižjih cenah

Let
emske
avnosti

Spomin na zadnje boje

Veliko ljudsko zborovanje na Prevaljah ob 35-letnici zadnjih bojev druge svetovne vojne, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi iz Mežiške doline in drugih koroških občin — med gosti so bili tudi Mitja Ribičič, Franc Leskošek-Luka in Pavle Zaucer-Matjaž, je izvenelo slavnostno in ponosno za 35-let svobode in hitrega razvoja ravnosti občine in vse domovine, ter hkrati s trpkostjo in bolečino v srcih zaradi smrti predsednika Tita.

O Titu in njegovem neprecenljivem deležu za razvoj naše domovine in mir v svetu, za razmah neuvrščenosti, je spregovoril slavnostni govornik Andrej Marinc. Govornik je tudi o nekaterih aktualnih gospodarskih nalogah in dejal, da je poleg učinkovitosti gospodarjenja in umirjanja naložb najpomembnejše, da zmanjšamo ali vsaj preprečimo nadaljnje naraščanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja.

Užiška 15

Podoba pred vhodom v Užiško 15 je že deveti dan nespremenjena: dostojanstvena kolona ljudi se pomika mimo zadnjega doma Tita. Ljudje se pomikajo molče. Tišina in spokojnost zelene gaja pretrgajo kdaj pa kdaj pritajeni vzdihljaji ali pitčiji šebet. Mimohod je kot reka...

Pionirji v Kumrovcu

V Titovem rojstnem kraju se je v nedeljo zbralo več kot 25.000 pionirjev in mladincev iz vseh republik in pokrajin. Pod geslom »Naj bratstvo in enotnost večno trajata« so manifestirali trdno privrženost mladine revolucionarnim izročilom Titovega dela. Zbrani mladini je spregovoril predsednik zveznega odbora Zveze borcev Kosta Nadj. Med drugim je dejal, da Titovo delo ni samo temelj naše socialistične družbe, temveč bomo na njem gradili tudi našo prihodnost in mlade generacije se bodo ob Titu desetletja učile, kako je treba nenehno razširjati razsežnost človekovih svobod.

Lovski zbor

Na sobotni programskovolilni skupščini slovenske Louske zveze je o življenju tovariša Tita, o njegovem odnosu do naše naravne dediščine in o njegovih obiskih v Sloveniji, govoril predsednik Louske zveze Slovenije Lojze Briški. Delegati so med drugim ugodno ocenili delo zveze v zadnjem letu in so se dogovorili da bo naslednja številka »Lovec« v celoti posvečena lovski dejavnosti predsednika Tita.

Osrednjaprireditve dneva mladosti

Letošnja osrednja proslava dneva mladosti bo, kot že vrsto let doslej, na stadionu JLA, kjer bo več kot 9.000 nastopajočih izvajalo program pod geslom »Družje Titu, mi ti se kunemo!«, ki simbolizira neizmerno ljubezen, spoštovanje in hvaležnost predsedniku Titu za njegovo veliko delo pa tudi odločnost mladine in vseh prebivalcev SFRJ, da čvrsto pobrateni ostanemo na Titovi poti gradnje samoupravne, socialistične, neuvrščene Jugoslavije.

Dan mladosti v Stuttgartu

V Stuttgartu v ZRN je bila v nedeljo velika proslava dneva mladosti, ki se jo je udeležilo več kot 30.000 Jugoslovancev, ki so na začasnem delu v ZRN Nemčiji. V programu, ki je trajal tri ure, je nastopilo 6.000 otrok, mladincev in športnikov, ki so s svojim nastopom na tej veliki prireditvi, prvi po slovesu s predsednikom Titom, izražali trdno odločenost Jugoslovancev, da še naprej stopajo po Titovi poti.

O tem, kje smo in kako dalje pri oblikovanju zakonske ureditve družbenoekonomskih odnosov pri gospodarjenju s sredstvi za materialni razvoj združenega dela pri urejanju delavčeve pravice do dela osebnega dohodka, na podlagi minulega dela, je pretekli petek na zanimivem predavanju, ki ga je priredila Visoka šola za organizacijo dela v Kranju, spregovoril Roman Albreht, predsednik sveta za družbeno ureditev SRS. V pripravi je namreč poseben zakon, v katerem bodo obdelane družbeno pravne osnove odnosov gospodarjenja s tistim delom sredstev družbene reprodukcije, ki so namenjena za razširitev in izboljšanje materialne osnove združenega dela. O osnutku bomo morali kmalu širše spregovoriti. — Foto: F. Perdan

RADOVLJICA

V četrtek, 22. maja, bo ob 16. uri seja obeh zborov skupščine izobraževalne skupnosti Radovljica, na kateri bodo med drugim razpravljali o prispevni stopnji za uresničevanje programa izobraževalne skupnosti, o samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela z lokalno radijsko postajo Triglav, o finančnem načrtu ter o elementih za sklepanje samoupravnih sporazumov in vrednotenju programov do leta 1985.

V ponedeljek, 26. maja, bo seja zbor uporabnikov in zbor izvajalcev skupščine skupnosti otroškega varstva. Na seji, ki bo ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine, bodo razpravljali o programu dela skupščine, o poslovnem poročilu za lani, o stabilizacijskih ukrepih, o finančnem načrtu skupnosti otroškega varstva, o prispevni stopnji in o nekaterih drugih vprašanjih.

V sredo, 21. maja, bo ob 17. uri seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica in delegatov medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Gorenjsko. Na seji bodo razpravljali o oceni planskih dokumentov organizacij združenega dela občine Radovljica za leto 1980 ter sprejeli stališča za sejo medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko.

Priprave na MDA Še tretja stopnja sindikalne politične šole

»Bela Krajina 80«

Škofja Loka — Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka sodeluje letos s svojo brigado »Jože Gregorčič« na republiški mladinski delovni akciji »Bela krajina 80« v prvi izmeni. Ta bo potekala od 1. do 22. junija. Evidentiranje kandidatov se je pričelo že v začetku marca, vendar je odziv slab. Kriv je predvsem slabo izbran termin, saj v tem času šola še ni končana, interes za udeležbo na mladinski delovni akciji pa je predvsem med srednješolsko mladino. Problem pomanjkanja brigadirjev bo zato gotovo treba reševati s pomočjo ostalih družbenopolitičnih organizacij, predvsem v delovnih organizacijah, ki za mladinsko prostovoljno delo nimajo dovolj poslaha.

Center za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS Škofja Loka ima v letošnjem programu dela tudi več lokalnih delovnih akcij, ki naj bi mladim približale tovrstno delo, saj je v okolju, v katerem živimo in delamo precej objektov in terenov, ki bi jih mladi s prostovoljnimi deli lahko sami uredili.

Mojca Pirman

Mladi v Puštalu so se organizirali

Škofja Loka — V nedeljo, 11. maja, so se mladi iz Puštala v Škofji Loki zbrali na ustanovni konferenci. Pobuda za ustanovitev osnovne organizacije ZSMS je prišla prav iz njihove srede. Ustanovne konference se je udeležilo 50 mladih, od povabljenih pa sta prišla predstavnik ZB Puštala Vida Franko in Pavle Sink. Za predsednika osnovne organizacije ZSMS Puštala je bil izvoljen Boštjan Sink, za sekretarja pa Brane Dagarin. Izvolili so tudi predsednike komisij. V program dela, ki so ga prav tako sprejeli na konferenci, so vključili predvsem športne akcije, skrb za čisto okolje, sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami Puštala ter skrb za spomenike NOB, ki jih je na tem področju kar precej.

Mladi »Puštalci« so pokazali veliko delovno zagnanost, da pa ne bo zamrla, bo potrebno stalno sodelovanje s krajevnim svetom ZSMS Škofja Loka in podpora ostalih puštalskih družbenopolitičnih organizacij. Prostor za gostanke imajo v puštalskem gradu, sodej pa bo večji problem denar, ki mnogim osnovnim organizacijam ZSMS otežuje delo.

Mojca Pirman

Pokala za ZR VS Cerklje in Gimnazijo Kranj

Cerklje — V nedeljo dopoldne je bilo v Cerkljah letošnje tradicionalno patrolno-orientacijsko tekmovanje ekip ZRVS in ZSMS občine Kranj, ki ga vsako leto v počastitev dneva mladosti organizira občinska konferenca ZRVS občine Kranj v sodelovanju s krajevno organizacijo ZRVS. Letos je bila to krajevna organizacija ZRVS Cerklje. Za letošnje tekmovanje je lahko rečemo, da je bilo izredno uspešno in vzorno organizirano, udeležilo pa se ga je 14 ekip krajevnih organizacij ZRVS in 13 ekip ZSMS, od tega 11 ekip Gimnazije iz Kranja in dve mladinski ekipi iz Cerklje.

Z enominutnim molkom so vsi navzoči počastili spomin na tovariša Tita. Vse navzoče je v imenu krajevnih skupnosti Cerklje pozdravil ing. Jože Zun, v imenu občinske konference ZRVS občine Kranj pa predsednik Borut Kobi, ki je med drugim dejal, da se to tekmovanje organizira v počastitev dneva mladosti in rojstnega dneva tovariša Tita. Letos pa je to tekmovanje dobilo še posebno mesto in bodo to tekmovanje tudi v prihodnje organizirali v njegov spomin. Največ uspeha na letošnjem patrolno-orientacijskem

tekmovanju je med ekipami ZRVS imela prva ekipa Cerklje, med ekipami ZSMS pa druga ekipa Gimnazije Kranj. Pokala je najboljšim ekipam izročil Borut Kobi. V točkovanje so šteli: hojo po azimutu, pravilne odgovore na vprašanja iz zgodovine NOB na temo: Koroška četa v okoliščini Cerklje, odgovori na vprašanja nudenje prve pomoči, metanje ročne bombe v cilj ter streljanje z vojaško puško.

Rezultati: ekipe ZRVS — Cerklje I 230 točk. Za ekipo Cerklje I so nastopili Bobnar Stane, Kropnik Bojan in Kne Andrej. 2. Cerklje II. 229 točk (Perne, Kern, Čimžari, 3. Goriče 227 točk (Kokalj, Rozman in Ribnikar), četrta je bila ekipa Korkrice z 217 točkami, peta pa tretja ekipa Planine z 214 točkami itd.

Ekipe ZSMS: zmagala je druga ekipa Gimnazije Kranj z 234 točkami in dosegla tudi najboljši rezultat tekmovanja. Za ekipo so nastopili Sajevec Rado, Freljih Renato in Čadež Gorazd. Drugo mesto si delita tretja in enajsta ekipa Gimnazije z 218 točkami, četrta je bila peta ekipa Gimnazije, peta pa mladinska organizacija ZSMS Cerklje, itd.

J. Kuhar

Gorenjski posvet društev za pomoč duševno prizadetim

Škofja Loka — V osnovni šoli Blaža Ostrovharja je bil pretekli teden posvet gorenjskih društev za pomoč duševno prizadetim, ki so se ga udeležili predsedniki društev ter nekateri člani izvršnih odborov društev, na posvetu pa sta bila tudi predsednik Zveze društev za pomoč duševno prizadetim SR Slovenije Zdravko Tomažin in tajnik Jan Ulaša.

Na posvetu so pregledali programe posameznih društev, se pogovorili o številni članov, povezovanju s SZDL, delegatski organiziranosti, financiranju ter vključevanju društev v srednjeročno planiranje SIS. V okviru srednjeročnega plana bo

v Radovljici Društvo za pomoč duševno prizadetim sodelovalo pri organiziranju razvojnega oddelka v Bohinju. V Kranju pa v zadnjem času društvo tesneje sodeluje z ZSMS; mladino je na vsakem koraku treba osvoboditi, da žive med nami tudi duševno prizadeti, saj bodo tako mladi lahko pomagali pri dojenih akcijah v krajevnih skupnostih. Tudi v Škofji Loki je za delovanje društva dosti razumevanja, v izvršnem odboru društva pa so tako predstavniki staršev kot delovnih organizacij, zdravstva in drugih področij. Društvo je tudi preko Delavske univerze pripravilo za starše program izobraževanja.

Silva Zebec

Javorničani na delovni akciji

JAVORNIK — KOROŠKA BELA — Mladinska delovna brigada iz jeseniške občine se je že pred meseci odločila za lokalno delovno akcijo, za zemeljska dela pri napeljavi telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Javornik — Koroška Bela. Mladi nameravajo opraviti precej delovnih prostovoljnih ur, izkopati za okoli pet kilometrov telefonske napeljave.

Že nekaj sobot doslej so prihajali na gradbišče z zastavami in z mladinskimi udarnimi pesmimi, minulo soboto, v času zalivanja za predsednikom Titom, pa je njihova pesem zamrla. Mladi so prijeli krampe in lopate, visoko dvignili zastave in povsem mirno in tiho odšli na gradbišče. Delali so vso soboto dopoldne, kot običajno, vendar brez besed in brez pesmi, z žalostjo v srcih, a s še večjo zagnanostjo in z trdno prisego, da nadaljujejo izročila tovariša Tita...

D. S.

Skupne inšpekcijske službe

Radovljica — Že nekaj časa se na Gorenjskem pripravljajo na reorganizacijo dosedanjih inšpekcijskih služb gorenjskih občin tako, da se organizirajo skupno upravo inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Poslednja delovna skupina, v kateri so člani vseh gorenjskih občin, je pripravila več delovnih osnutkov s predlogi za najbolj smotno organizacijo medobčinskih inšpekcijskih služb.

O ustanovitvi skupnega medobčinskega upravnega organa za inšpekcijsko nadzorstvo s sedežem v Kranju so se strinjali tudi v radovljiški občini. Inšpektorji, ki se tak združujejo, so pooblašeni za delo po vsej Gorenjski.

Tabor heroja Tončka

Radovljica — Zveza rezervistov vojaških starešin se že pripravila na letošnji Partizanski tabor narodega heroja Antona Dežmana-Tončka Tabor, ki se ga že četrto leto udeležujejo učenci 7. razredov osnovnih šol radovljiške občine, namen učence seznaniti z orožjem in opremo ter z vojaškimi veščinami. Vsi dosednji tabori so bili izredno uspešni, tako, da pričakujejo, da bodo učenci zadovoljni z letošnjim taborom, ki bo 6. junija na Bobišmajni. Učenci bodo tudi letos pripravili kulturni program.

Višje najemnine

Radovljica — Lani so se v obliki samoupravnih sporazumov dogovorili o prehodu na ekonomske tarife. V njem na najemnine posebej opredelili, saj najemnine stanarinarini ne morejo primerljivo. Poslovni prostori služijo druženju namenom kot stanovanja.

Najemnine za kvadratni meter poslovnega prostora ne smejo presegati dvakratnega zneska stanovanja za enako površino. Ugotovljajo, so najemnine še vedno razmeroma nizke, zato so se domenili, da se najemnine za poslovne prostore ustrezno povečajo za garazne odstotkov, najemnine za garazne 20 odstotkov in najemnine za ostale poslovne prostore za 30 odstotkov.

D. S.

Kako plapolajo zastave

V 7. členu Ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije ter v 9. členu Ustave Socialistične republike Slovenije je zapisano podrobno o zastavi SFRJ oziroma SRS. Ko pa izletnik mimogrede ob 1. maju poleg naravnih lepot pogleda tudi plapolajoče zastave na oknih in balkonih, se upravičeno lahko vpraša: so člani v ustavi sami sebi namen?

A preden načnemo temo, kako izobešamo zastave, še dva stavka o tistih zgradbah, zlasti zasebnih hišah, kjer človek v prazničnih dneh zastono išče okence ali drog na balkonu, s katerega bi plapolala zastava. Ne glede na pozive organizacij SZDL ob praznikih, ne glede na občinske odloke o izobešanju zastav in ne glede na slovesnost praznovanja se marsikomu ne zdi vredno pozdraviti praznika z izobešeno zastavo na hiši.

Razen tega, da kar po pravilu nekatere hiše ob nobenem praz-

niku nimajo izobešenih zastav, je navzoč tudi problem pravilnega izobešanja zastav. Na tem izpitu bi več kot polovica tistih, ki so letos izobešali zastave, padla. Zlasti na zasebnih hišah. To, da je republiška zastava bela-modra-rdeča od zgoraj navzdol oziroma z leve proti desni, če je obešena konconi, in to, da je državna zastava modra-bela-rdeča, piše v ustavi.

Ni vseeno, kako plapolajo zastava. Z njo namreč ne opravljamo nekakšno formalnost, temveč je zastava vselej bila in bo izraz državljanske zavesti, patriotizma, pripadnosti samoupravni socialistični skupnosti. In prav zato se tudi spodobi, da zastava ni obledela, celo malo natrgana in pomečkana. Naj bodo tudi zastave dokaz naše moči, suverenosti, našega prepričanja v lastno trdnost in nepremagljivost ter pripravljenost vzdržati kakršnekoli pritiske!

-mv

Obveščanje tudi dolžnost

Na Jesenicah so minuli četrtek organizirali problemsko konferenco o obveščanju v delegatskem sistemu — Kopica obsežnih gradiv ne zagotavlja celovite obveščenosti delegatov — Nadaljnje priprave za kvalitetno rast samoupravnega obveščanja

JESENICE — Posamezna vprašanja obveščanja v delegatskem sistemu so zadnja leta obravnavali na sejah občinske konferen- Socialistične zveze ob drugem delu, vendar že dalj časa niso dovolito ocenjevali problematike obveščanja v jeseniški občini. To je predsedstvo občinske konference Socialistične zveze nedavnim sklenilo sklicati problemsko konferenco, na kateri bi ugotovili in ocenili dosežke pri uveljavljanju obveščanja v delegatskem sistemu na posameznih področjih organiziranosti delovnih ljudi in občanov.

Plaz pritožb na račun organizacije kmetijstva

Moremo reči, da v kamniški občini ne dajejo poudarka kmetijsko zemljiško skupnost, organizacijo združenega dela združujejo za pospeševanje kmetijskosti, tudi v občinskem proračunu kmetijstvo pomembno mesto. Toda, vse bolj se usipa plaz pritožb na račun organizacije kmetijstva. Naše kmetijstvo še ni dobilo pravega pečata, so na marševski samokritično dejali delegati občinske konference socialistične zveze. Naše delo na področju kmetijske dejavnosti ni opravljeno, vedno se sprašujemo, kako smo v tek dogovorjene naloge. Pri njih tisti, ki so odgovorni za to, ne prenehajo.

Pravzaprav problematike, ki so jo na občani nanizale krajevne skupnosti, je spet opozoril na žgoč problem. Kar šest krajevnih skupnosti je navedlo nezadovoljstvo s kmetijsko službo za pospeševanje in razvijanje kmetijske dejavnosti. Odkup mleka ni dobro organiziran, da je premalo storjenega za kmetijskega turizma, da so nepravilno in nadzorom nad obdelovalni in uporabo kmetijskih zemlji prihaja celo do odtujevanja, ki so zaščitena z odlokom. Torej je, programa razvoja kmetijstva, ki naj bi prinesla kva-

Prepiti odgovornost komunistov

razprava na programskovolilni konferenci občinske organizacije Zveze komunistov na Jesenicah je odkrila pomanjkljivosti v dosedanjem delovanju članstva

JESENICE — Uvodno poročilo o delovanju Zveze komunistov v jeseniški občini za preteklo mandatno obdobje, ki ga je udeležencem konference prebral sekretar komiteja Kobentar, je zajelo pomembna vprašanja iz aktivnosti komunistov na vseh področjih. Poročilo je obširneje spregovorilo o pripravi komunistov v uveljavljanju političnega sistema in uresničitvi določil zakona o združenem delu, posebno pozornost pa je namenila izpolnjevanju nalog v gospodarski in na negospodarskih področjih. Kot je ob tem ocenil, začetna aktivnost komunistov ni bila v celoti izpolnjena.

Uvodna razprava je opozorila na pomanjkljivosti v delovanju komunistov, predvsem na gospodarskem področju, kjer lanskoletni rezultati niso prav nič spodbudni. Uspešnost gospodarjenja se kaže v nižji stopnji akumulacijske sposobnosti združenega dela v občinski občini.

Prav smo letošnje leto za letošnje odločnostjo ustaliti gospodarsko gibanja, doslej znani iz resolucijskih načel,« kot je poudaril predsednik občinske konference ZKS Boris Bregant je kot član odbora jeseniške železniške pojasnil proizvodno problemo največje gospodarske organizacije v občini. Ko je govoril o nadomestitev dosedanje leta letošnje proizvodnje in iz-

polnitev delovnega načrta za to leto, je podčrtal potrebo po vključevanju komunistov v skupna prizadevanja za njihovo uresničitev. Prav to, kakor je dejal, je glavna naloga vseh osnovnih organizacij Zveze komunistov v železarni in drugod.

»Boljše samoupravno in proizvodno delo je tesno povezano z načrtno kadrovsko politiko,« je v nadaljevanju razprave naglasil član komiteja Franjo Kragolnik. Med drugim je tudi opozoril na slabo uresničevanje sprejetih dogovorov in sporazumov s tega področja, saj zlasti pri planiranju kadrov ostaja v občini pri starem.

»Pomanjkljivosti so tudi pri kadrovanju v Zvezo komunistov,« je dejal izvršni sekretar za organiziranost, razvoj, statutarna vprašanja, kadrovsko politiko in usposabljanje pri komiteju ZK Mirko Rabič. Čeprav se je število komunistov zadnji čas precej povečalo, zdaj je v občini prek 2300 članov ZK, pa njihova aktivnost, kot je pojasnil, ni zadovoljiva. Predvsem moti, da stoje ob strani ali celo izstopajo iz članstva komunisti, katerim je družba namenila precej denarja za njihovo idejnopolitično usposabljanje. Zato se bodo morali komunisti bolj kot doslej zavedati svoje odgovornosti in aktivneje sodelovati v osnovnih organizacijah.

Te in druge misli iz razprave je potrdil sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina. Kot je poudaril, se člani Zveze komunistov premalo konkretno lotevajo dela in so kljub razreševanju določenih vprašanj »po bližnjicah« največkrat prepočasni in premalo učinkoviti. Ob tem je ocenil, da bo treba osnovne organizacije ZK usposobiti za odgovorno razreševanje vseh problemov, še zlasti za boljše organizacijo proizvodnega dela, doslednejše izpolnjevanje samoupravnih sprejetih sklepov in večjo aktivnost komunistov v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

S. Saje

prišteti še druga glasila in bilten v združenem delu ter krajevnih skupnostih, pa lokalno radijsko postajo Triglav na Jesenicah z 840 urami oddaj letno. Vsa ta sredstva obveščanja, je dejal, seveda ne morejo popolnoma opravljati dolžnosti obveščanja za odločanje; nekatera zaradi ne dovolj pogostega izhajanja in druga zaradi odmaknjenosti poročanja od samoupravnega delovanja v občini.

Prav gotovo je delegatsko obveščanje v jeseniški občini glede na prvo mandatno obdobje naredilo korak naprej. Gre za okrepljeno odgovornost do pravočasnega obveščanja delegacij in delegatov, ob čemer pa so premalo storili za kvalitetno rast informacij, saj so gradiva še vedno največkrat nepregledna in slabo razumljiva. Na osnovi tega je moč ugotoviti, da v temeljnih samoupravnih skupnostih premalo preučujejo sistem obveščanja in ga redkokoli strokovno opredeljujejo, večini pa je tuja tudi odgovornost za obveščanje. Prav slednje vprašanje bi v vseh okoljih morali rešiti v svojih samoupravnih aktih s konkretnimi določili, skladnimi z ustavo, zakonom o združenem delu in drugimi zakonskimi predpisi, je za sklep poudaril vodničar.

V obsežni razpravi je sodelovalo več udeležencev konference, ki niso samo opozarjali na ugotovljene probleme, ampak so za boljše obveščanje v delegatskem sistemu tudi predlagali nekatere rešitve. Razpravljali so si bili enotni, da se delegati težko znajdejo v današnji poplavi slabo razumljivih informacij, katero povzročata nedograjen sistem obveščanja. Da bi to izboljšali, so menili, je treba najprej v statutih organizacij združenega dela, krajevnih in drugih skupnosti konkretno opredeliti način obveščanja. Povsod bo treba narediti inventuro tehnične opreme in vsa možna sredstva povezati v celovit sistem obveščanja. Vse, ki sodelujejo v procesu obveščanja, bo treba nenehno usposabljeni za te naloge. Le tako bodo namreč tudi strokovne službe spoznale potrebo po dopolnitvi gradiv za odločanje z razumljivimi povzetki, v katerih bodo analizirali vsebino slehernega predloga.

Kot so ocenili razpravljalci, za doseg te ciljev včasih manjka le nekoga, ki bi aktivnost obveščanja usmerjal, pa malo dobre volje sodelujočih. V vseh okoljih je potreben aktiven odnos do informacij, saj obveščanje ni le pravica, ampak tudi dolžnost. Udeleženci konference so sprejeli predlog sklepov in priporočil, ki nosilce obveščanja v jeseniški občini obvezuje k oceni delovanja informacijskega sistema ter sprejemu ukrepov za nadaljnjo rast kvalitete samoupravnega obveščanja. Predlog bo na osnovi razprave dopolnil svet za informiranje pri občinski konferenci Socialistične zveze in ga predložil v potrditev predsedstvu občinske konference. S. Saje

Največ pozornosti gospodarjenju

Tržiški komunisti so na programskovolilni konferenci ocenili delo v minulih dveh letih in spregovorili o nadaljnjih nalogah, zlasti o prizadevanjih za boljše gospodarjenje

Tržič — V četrtek popoldne so delegati na programskovolilni seji občinske konference ZKS Tržič, ki so se udeležili tudi Franc Šetine, sekretar predsedstva CK ZKS, Bojan Klemenčič, izvršni sekretar CK ZKS, Geza Bačič, član CK ZKS in Zdravko Krvina, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, za predsednika občinske konference zveze komunistov izvolili Marjana Bizjaka, za sekretarja komiteja pa ponovno Janeza Piškurja.

V Martinj vrhu bodo odkrili spominsko ploščo pionirju Štefanu Lotriču

Rdeča roža je prerasla v brigado

V spomin na uspešno delovanje pionirskega odreda »Ratitovec« Železniki, med narodnoosvobodilno borbo bodo v petek, 23. maja, ob 10.30 pri šoli v Martinj vrhu odkrili spominsko ploščo njegovemu organizatorju in prvemu komandantu Štefanu Lotriču, ki je pred 35. leti, star komaj 15 let, padel v neposredni bližini, smrtno zadet ob nenadnem napadu Nemcev in belogardističnih izdajalcev. Slavnostni govornik bo nekdanji sekretar oblastnega komiteja SKOJ za Gorenjsko Franc Kavčič-Veljko, kulturni program pa bodo pripravili učenci kranjske gimnazije in osnovne šole Železniki ter kranjska pihalna godba.

Štefan Lotrič, dvanajst let mu je bilo, ko se je začela druga svetovna vojna, je bil droben in bolehen fantič. Vedno se je motal okoli nemških postojank in policijskih tovarnjakov, ter se skušal z Nemci celo pogovarjati. Bratje, ki so vsi sodelovali v borbi proti okupatorju, so mu iz dneva v dan zaupali več skrivnosti, ki pa jih je znal vedno držati v tajnosti. V hajkah je bil že kurir in je hodil mimo nemških straž, kar noben odrasel človek ne bi mogel.

Z razmahom NOB in aktivnosti OF je v začetku leta 1943 za kurirsko delo Štefan Lotrič pridobil tudi svoje prijatelje. To so bili Lojze Kristan, Tine Petrač, Nace Prezelj, Veni Suštar, Jože Bajželj, Janko Logar, Jože Demšar, Lojze Žumer, Marjan Žumer in Janko Šmid. Decembra 1943. leta so v Merovi gostilni v Železnikih ustanovili pionirsko organizacijo Rdeča roža, ki naj sodeluje v boju proti okupatorju. Oblikovana je bila po nalogu Okrožnega komiteja KPS, Okrožnega komiteja OF in Okrožnega komiteja SKOJ. Poleg že omenjenih tovarišev so se vključili tudi Jože Košmelj, Franc in Tone Vrhunc, Beno Logar, Tone Keržar, Filip Blaznik, Ciril in Janko Benedičič, Janez Koblar, Janez Prezelj, Janko Cvek, Cveto Benedičič, Stane Primožič, Janez Kemperle, Stane Bertonec in še nekaj drugih. Po drugem napadu na Železnike, 23. januarja 1944. leta so oblikovali pionirski odred Ratitovec. Tedaj se je pridružila še grupa iz Zalega loga, v kateri so bili Janko Egart, Silvo Zelj in Mira Florjančič, iz Podlonka pa Stane Kemperle in Tine Šmid.

Glavne naloge pionirskega odreda so bile prenašanje kurirske pošte po ožji okolici in celo na območju Škofje Loke in Kranja, do Medvod, obveščevalno delo, sabotažne akcije, pomoč pri oskrbovanju s hrano in obleko, propagandne akcije, trosenje letakov in lepljenje lepakov, zbiranje orodja, tehničnega in sanitetnega materiala in podobno.

Septembra 1944. leta so Nemci zgrabili vso Lotričevo družino in jo odvedli v Goričane. Rešil se je le oče, Štefan je kmalu pobegnil in je postal partizanski kurir med Jelovico in Novaki.

Pionirski odred Ratitovec pa je bil iz dneva v dan močnejši. Vodstvo je prevzel Jože Bajželj. Od 22. 11. 1944 je deloval v sklopu škofjeloškega odreda in se je prenoval v pionirsko brigado, ki je sredi februarja 1945. leta na mladinski konferenci za Primorsko in Gorenjsko v Cerknem nastopila kot čvrsta enota. Nekateri pionirji so dobili odlikovanja, drugi Titove slike s posvetilom. Več pionirjev je dobilo tudi orožje. Od tedaj naprej so delovali skupno s škofjeloškim odredom, Prešernovo brigado, Gradnikovo brigado in Jeseniškobohinjskim odredom ter terenci.

Ob osvoboditvi Škofje Loke, Kranja in Ljubljane so pionirji skupno s partizani sodelovali na vseh manifestacijah, kjer jih je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo. Na II. kongresu Ljudske mladine Slovenije so prejeli posebno republiško priznanje.

Vsega tega Štefan ni dočakal. Padel je na pragu svobode, v začetku aprila 1945. leta v Martinj vrhu.

L. Bogataj

je tudi zaostajanje pri investicijah. Se vedno namenjajo premalo denarja zanje, po drugi strani pa je vpliv zbora upravljalcev banke prešibak. Od banke združeno delo pričakuje več pomoči.

Na konferenci so spregovorili tudi o premajhni učinkovitosti delegatskega sistema. Slabosti so znane, zdaj pa bo treba oceniti prispevek Zveze komunistov, da se odpravijo in še bolj zaostriti odgovornost komunistov v delegacijah.

Tržiški komunisti bodo več pozornosti posvetili idejnopolitičnemu usposabljanju in izobraževanju, da bodo akcijsko boljše usposobljeni za reševanje nalog tako v organizaciji zveze komunistov kot v celotnem političnem sistemu občine.

H. Jelovčan

Uvodno oceno o delu tržiških komunistov v zadnjih dveh letih je podal Janez Piškur. Dejaj, da so komunisti v tem obdobju namenili največ pozornosti nadaljnemu razvoju družbenoekonomskih odnosov in stabilizaciji gospodarstva, demokratizaciji odnosov znotraj Zveze komunistov in delu komunistov v političnem sistemu, akcijski in kadrovski krepitevi ter razvijanju odgovornosti v Zvezi komunistov kot tudi varnostnopolitičnim razmeram in krepitevi sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite.

V bogati razpravi so delegati govorili največ o prizadevanjih za boljše gospodarjenje v občini. Kljub temu, da je tržiško združeno delo lani doseglo lepe uspehe v primerjavi s prejšnjimi leti, še vedno zaostaja za gorenjskim in slovenskim poprečjem. Razlike celo naraščajo. Tržiška industrija je predelovalna, torej močno odvisna od dobaviteljev surovin in polizdelkov. Uvozne omejitve so zato nekatere delovne organizacije hudo prizadele in ponekod celo okrnile proizvodni proces. Govorili so tudi o stabilizacijskih prizadevanjih, ki morajo postati trajna naloga, in poudarili, da so v prvih letošnjih mesecih uspeli dvigniti produktivnost ter zmanjšati odsotnosti z dela.

Obotavljivo planiranje

Delovne in temeljne organizacije združenega dela gospodarstva in negospodarstva so bile pri svojem planiranju za leto 1980 manj smeje in manj optimistične — Še vedno kršitelji

Radovljica — V radovljiški občini so ocenili 97 odstotkov planskih podatkov temeljnih organizacij združenega dela in organizacij združenega dela gospodarstva in vse plane s področja negospodarstva. Planov niso poslali iz skupnih služb Komunalnega gospodarstva Radovljica, Komunalne Bled in Kmetijske za druge Srednja vas.

Vendar pa s kvaliteto in realnostjo planiranja ne morejo biti povsem zadovoljni, predvsem zato, ker precej temeljnih in delovnih organizacij ter skupnosti svojih programov ni usklajilo z dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve o razporejanju dohodka za leto. Ugotavljajo tudi, da delovne in temeljne organizacije niso bile pri planiranju optimistične, bolj so upoštevale trenutno stanje kot svoje doseganje rezultate, predvsem pri delitvi celotnega prihodka. Gospodarska rast v 15 odstotkih je v primerjavi z lanskim z 32 odstotki prenizka, saj bi bila po teh podatkih letos realna gospodarska rast negativna.

Čeprav je precej kršiteljev, pa predvidevajo zaostajanje sredstev za osebne dohodke ter precejšen porast sredstev za akumulacijo, znatno več kot leto prej. Delovne organizacije planirajo zaposlovanje v okviru določil resolucije, le v negospodarstvu je zaposlovanje še vedno preveliko. Kadrovska problematiko so Za uresničitve politike stabilizacije je odločilnega pomena zagotovitev resolucijsko opredeljenih razmerij v razporejanju dohodka. Kljub precejšnji aktivnosti družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta pa ima 36 odstotkov vseh temeljnih organizacij in pet delovnih skupnosti skupnih služb gospodarstva ter 5 delovnih skupnosti negospodarstva neusklajene plane z določili resolucije in dogovora, ko gre za oblikovanje sredstev za osebne dohodke. Neusklajenost z dogovorjenim porastom sredstev za namene skupne porabe pa ugotavljajo pri 42 temeljnih organizacij gospodarstva in pri 14 delovnih skupnostih negospodarstva.

obravnavali premalo celotivo in temeljito, prav tako pa so zanemarili dogovorjene minimalne standarde za življenjske in kulturne razmere zaposlenih.

Ekonomski odnosi s tujino so v občinskem gospodarstvu pomembna dejavnost, predvsem v industriji ter v gostinstvu. Industrija bo ustvarila 75 odstotkov izvoza in 94 odstotkov uvoza, gostinstvo pa 20 odstotkov izvoza in odstotek uvoza. Še vedno imajo v radovljiški občini pozitivno in dokaj ugodno pokritje uvoza z izvozom, vendar pa je opaziti upadajoča predvsem v industriji.

D. Sedej

IZ GLASIL DELOVNIH ORGANIZACIJ

Veriga

LESCE — Rezultati proizvodnje za prvo tromesečje kažejo, da so se v Verigi planu približali in ga ponekod tudi presegli. Ne morejo pa biti zadovoljni s poslovnim uspehom, vsaj za prva dva meseca ne. Velik porast stroškov je posledica podražitev osnovnih surovin, energije in pomožnega materiala. TOZD vijakarna je marca presegla tako osnovni mesečni plan kot operativni plan. Doseganje plana je po posameznih skupinah različno. Verigarja je bila uspešna, v sidrskih verigah vrednostno proizvodnja zaostaja. Izvoz za planom zaostaja, v primerjavi z lani so izvozili isto količino, vrednost izvoženih izdelkov pa je bila za 26 odstotkov večja.

Reke

V zadnjih dneh preteklega meseca smo na zborih delavcev in v družbenopolitičnih organizacijah obravnavali rezultate poslovanja v letošnjih prvih treh mesecih in tako se posebej preverjali, kako letos ob zaostrenih pogojih gospodarjenja uresničujemo sprejete naloge in cilje.

Osnovni problem, ki je bil prisoten v poslovanju prvega trimesečja, je hitrejša rast stroškov od prihodkov. Ugodni premiki so ugotovljeni pri koriščenju delovnega časa, saj se izostanki z dela zmanjšujejo, niso pa dosegli povsod z letnim planom načrtovane znižanja. Ob normalnem poteku proizvodnje so količinski plani za prvo četrtletje izpolnjeni, še vedno pa je več izdelkov slabe kvalitete.

Ze ob zaključnem računu smo ugotavljali izjemno visok porast cen reprodukcijskega materiala. Isto velja tudi za letošnje prvo tromesečje. V celoti tega porasta ni mogoče prenesti v prodajno ceno naših izdelkov. Kako znižati količino porabljenega materiala ali kako zamenjati dražji material s cenejšim za enako kvaliteten izhod, to so vprašanja, na katera moramo vsak dan iskati odgovore, to je tudi prva dolžnost nadaljnje širitve inventivne dejavnosti v naši delovni organizaciji.

Tako kot je obseg proizvodnje nekaj večji od načrtovanega za to obdobje, je tudi vrednostni obseg prodaje nad planiranim. Dosegamo načrtovano rast izvoza, ob tem pa je tudi uvoz manjši od izvoza. Prodaja v naših poslovalnicah je bila za tri odstotke večja v parih in za 28 odstotkov več vrednosti, neprimerne vremenske razmere v marcu pa so vzrok, da nismo dosegli še večjega porasta.

Boleča rana kamniškega gospodarstva se ne celi

Ze večkrat smo pisali, da je pomanjkanje razvojnih programov boleča rana kamniškega gospodarstva. Vse kaže, da se bo tudi letos ponovila slika preteklih let. Razvojnih programov ni, čeprav so bili napovedani.

Kamniška enota Ljubljanske banke je že koncem januarja pozvala investitorje, naj prijavijo svoje namere, da bo lahko v skladu z merili zapisanimi v resoluciji, razdelila denar. Čakala je do konca aprila. Prejela ni niti enega razvojnega programa.

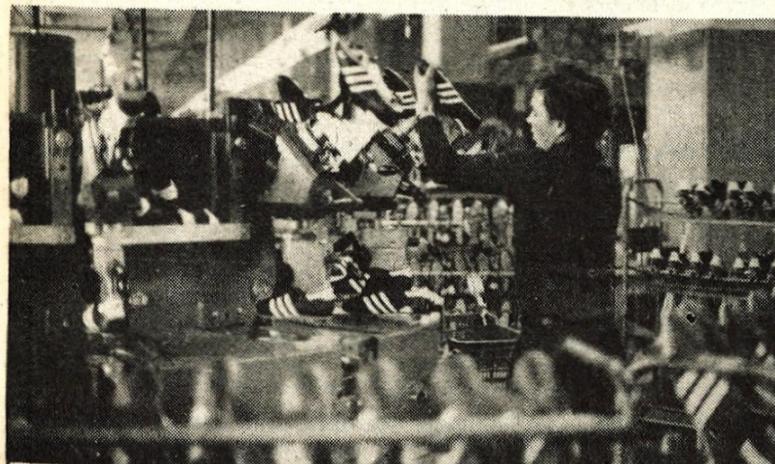
Kje tiči vzrok? Morda tudi v letošnjih omejitvenih ukrepih, saj so skoraj vsi programi vsebovali nekaj uvožene investicijske opreme. Tudi koriščenje lani odobrenih bančnih investicijskih kreditov je manjše. Vendar edini vzrok ne more biti v tem, saj se sicer slika ne bi ponavljala že vrsto let. V luči poslovnih uspehov so take razmere toliko manj razumljive, saj se je lani reproductivna sposobnost kamniškega gospodarstva znatno povečala, prvi podatki govore, da se bo tudi letos. Sprašujemo se, ali je kamniškim gospodarstvenikom vseeno, če jim v delavnih ropotajo stari, izrabljeni stroji, ali morda nimajo strokovnjakov, ki bi bili sposobni izdelati razvojne programe, morda se celo boje napora, da bi razmišljali o bodočnosti.

Razmere so vsekakor prava posebnost. Ko drugod oblikujejo dodatna merila za odbiranje prednostnih investicij, ki bodo deležne bančne soudeležbe, saj želja več kot možnosti, kamniška banka zama kliče investitorje. Kako prav je torej ravnal izvršni svet, ko ni podprl aprila predlaganega družbenega dogovora o osnovah in merilih za presojo investicij v letošnjem letu, ki so ga oblikovali v ljubljanski regiji.

Ob tem je toliko bolj zanimivo, da investicije v negospodarstvu zglede tečejo. Lani so začeli s smelimi načrti in največ razmah pomeni kamniška mestna obvoznica, uresnili pa so že vrsto naložb. Tudi za obvoznico je denar skoraj v celoti zagotovljen. Letošnja poraba odobrenih kreditov je sicer nekoliko manjša od pričakovane, vendar se ni bati, da denar ne bo porabljen.

Izvršni svet je opozorilo naslovljeno na zbor združenega dela in družbenopolitične organizacije. Razmere so vsekakor zaskrbljujoče. Zastavlja se vprašanje odnosa med porabo in ustvarjenim dohodkom. Če investicije na negospodarskem področju nimajo protitežji, so lahko škodljive. Ali se bo moral zaradi pomanjkanja dobrih razvojnih programov bančni denar, ki je pravzaprav denar gospodarskih organizacij, spet preliti čez občinske meje, čeprav bi ga s smelimi razvojnimi koraki zlahka porabili.

M. Volčjak

Za velikoserijsko proizvodnjo športne obutve so v Planiki novembra lani in januarja letos kupili od zahodnonemške tovarne Desma dva stroja za brizganje poliuretana, ki sta poenostavila in izboljšala izdelavo športne obutve. Medtem ko je bila pri starem načinu izdelave — ki sicer tudi ni bil počasen — potrebna vrsta delovnih operacij na tekočem traku, zdaj vse to odpade. Pri novih strojih se sešiti zgornji deli le napnejo na model na stroju, kjer ga posebno, poliuretanska masa zalije in čevlji je narejen. Odpadlo je torej ročno lepljenje podplatov na gornjkih, razmastitev, brušenje in še druge operacije. 400–500 parov je zmogljivost stroja na izmeno, na katerem je naenkrat v izdelavi 24 čevljev. Povpraševanje po Planikini športni obutvi je veliko, vendar so njihove izvozne obveze prevelike, da bi lahko z njo bolje založili domače tržišče. Pravijo, da bodo z najnovjšimi izdelki, ki jih odlikujejo posebna prožnost in odlični materiali, domačim kupcem lahko bolje postregli šele jeseni. — Foto: D. D.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Minimalni kazalci plana potreb po kadrih (2)

Odziv na popis minimalnih kazalcev je bil v gorenjskih občinah izredno dober, saj je od 1032 popisnih enot podatke posredovalo kar 973 ali 94,3 odstotka, kar pomeni zajetje 98,3 odstotka zaposlenih delavcev v OZD. Najslabši odziv je bil v Radovljici, kjer ni odgovorilo 44 popisnih enot ali 81,7 odstotka. V drugih občinah pa je bilo takih do 14.

Prvi pregled zbranih gradiva že omogoča določene zaključke, medtem ko bo natančnejšo uporabnost rezultatov prinesla podrobnejša analiza. Ze iz podatkov o stanju zaposlenih in njihovi strukturi ob koncu leta 1978 lahko zaključimo, da se izobrazbena sestava naših delavcev le nekoliko spreminja v povečevanju deleža strokovnih delavcev in zmanjševanja števila ozkih profilov (priučeni in nepriučeni delavci). Od leta 1976, ko smo zadnjikrat imeli na voljo ustreznije podatke, se je dvignil delež visoko strokovnih delavcev od 2,8 do 2,9 odstotka, delež višje strokovnih od 3,1 na 3,3 odstotka ter odstotek tehnikov s štiriletno srednjo šolo od 14,5 na 15,9 odstotka. Porastel je tudi delež kadrov širokega profila, medtem ko se je znižalo število priučeni in nepriučeni delavci. Ti so še v letu 1976 predstavljali preko 48 odstotkov vseh zaposlenih, v letu 1978 pa je bil delež 46,3 odstotka.

Opaženi premiki so seveda manjši in za konec tega srednjeročnega obdobja ne zagotavljajo doseganja takšne strukture zaposlenih, kot so jo gorenjske občine predvidele v svojih planskih dokumentih. Spremembe tudi niso progresivne, tako da odstotki ne narastajo bolj pri stopnjah višje zahtevnosti. Ilustrativen primer so že kadri višje in visoke stopnje, kjer gre za večje premike na višji stopnji, kar je po vsej verjetnosti med drugim tudi rezultat pospešenega izobraževanja ob delu, v katerem je ta stopnja prej dosegljiva.

Za prihodnje plansko obdobje načrtujejo OZD bolj smeje spremembe v strukturi zaposlenih. Predvidevajo, da bo letos že 3,3 odstotka delavcev z visoko šolo, koncem 1985 pa že 4 odstotka. Pri višji stopnji strokovnosti bo ta premik 4,9 odstotka v letošnjem letu na 5,9 odstotka v letu 1985. Delež kadrov s štiriletno srednjo šolo se bo dvignil nekaj manj kot 2 odstotka, delež tistih z dvo in triletno šolo pa nekaj več kot 1 odstotek. Smelo je načrtovano zniževanje udeležbe ozkih profilov v celotni zaposlenosti in sicer preko 6 odstotkov. Po teh predvidevanjih prihaja torej do večjih stopenj rasti na višjih stopnjah znanja. Takim načrtom bodo morali slediti tudi ukrepi v spremembi proizvodnih programov in tehnoloških postopkov ter opremljenosti dela, kajti v nasprotnem primeru načrti ne bodo uresničeni.

Z minimalnimi kazalci je celotna rast zaposlenosti na Gorenjskem planirana v višini poprečno 2 odstotno letno. Industrijske organizacije predvidevajo poprečno 1 odstotek, dejavnosti terciarnega značaja med 2,5 odstotka in 3 odstotka, družbene dejavnosti, posebno izobraževanje, kultura in zdravstvo pa blizu 4 odstotka. Iz teh okvirov izstopa vidno le stanovanjska in komunalna dejavnost s planiranimi 6 odstotki. Te napovedi lahko označimo kot razmeroma smiselne in usklajene z razvojnimi načrti dejavnosti v naših občinah.

Uresničitve teh načrtov zahteva v celotnem obdobju 1981 do 1985 v gorenjskih občinah skupaj približno 15.200 novih delavcev, od katerih jih bodo organizacije iz notranjih virov pridobile 2700 ali 17 odstotkov (napredovanje, šolanje ob delu in iz dela, preusposabljanje), okoli 12.500 pa iz zunanjih — generacijski priliv kadrov in aktiviranje maloštevilnih delovnih rezerv.

Tudi načrtovana poprečna letna rast potrebnih delavcev posameznih stopenj strokovnega znanja potrjuje že navedeno ugotovitev, da bo hitrejšo vključevanje delavcev z višjimi stopnjami zahtevnosti. Opažamo premo sorazmerje, kar pomeni tem višji stopnjo, čim višji je izobrazbeni nivo. Planirane potrebe se gibljejo od 0,2 odstotka letno pri ozkih profilih, preko 2,8 odstotka na nivoju dvo ali triletne šole, 3,2 odstotka s štiriletno šolo do 5,9 odstotka na stopnji više in 6 odstotkov visoke ter preko 8 odstotkov na stopnji magistratov in doktorjev znanosti.

Zelo velike potrebe po delavcih so planirane na ekonomsko organizacijskem, trgovsko gostinskem in tehničnem področju. V relativnih premikih izstopajo tudi upravno-pravno, družboslovno ter pedagoško in umetniško področje, le da gre tu za manjše absolutne številke.

Joži Puhar

Naložbene omejitve

V radovljiški občini gospodarske delovne organizacije planirajo precej naložb, a vseh zanesljivo ne bodo mogli uresničiti — Temeljna banka Gorenjske lahko kreditira le 18 odstotkov prijavljenih naložb

RADOVLJICA — V radovljiški občini predvidevajo gospodarske delovne organizacije za 991.000 tisoč dinarjev novih investicijskih naložb za leto, kar pomeni za 35 odstotkov več kot lani. Ob tem se razumljivo postavlja vprašanje realnosti planiranja na tem področju, saj so že v vseh preteklih letih ugotavljali majhen odstotek realizacije: lani je bila realizacija na primer 76 odstotkov. Investicijska intenzivnost naj bi po planih znašala 32 odstotkov, kar je precej zahtevna naloga za vse organizacije združenega dela, še posebno, ker so za minulo srednjeročno obdobje planirali 23 odstotno investicijsko intenzivnost. Organizacije naj bi prispevale 29 odstotkov lastnih sredstev, 21 odstotkov iz združenih sredstev, še vedno pa ostaja velik delež kreditov: kar 46 odstotkov.

Delovne organizacije naj bi po svojih planih največ vložile v industrijo, saj je njen delež kar 65 odstotkov. Med ostalimi panogami zavzema pomembnejši delež investicij le gozdarstvo, medtem ko so deleži ostalih dejavnosti manjši. Z novimi naložbami naj bi radovljiško gospodarstvo povečalo izvoz za okoli 16,5 milijonov ameriških dolarjev, kar predstavlja približno polovico letnega izvoza, uvoz pa bo večji za okoli 10 milijonov ameriških dolarjev. Več kot polovico tega uvoza predstavlja Žito-Gorenjka. Te naložbe bodo trajneje izboljšale plačilno bilančni položaj, tehnologija proizvodnje naj bi bila vsa, razen Elana-Smuči in Plamena Kropa, domača, od vseh investicij pa naj bi le tri vplivale na odplake.

Vendar pa bodo morali v občini investicijske plane gospodarskih delovnih organizacij še temeljito pretehtati, ker je Temeljna banka Gorenjske, poslovna enota Radovljica, opozorila, da prijavljene potrebe po investicijskih kreditih za leto 1980 zdaleč presegajo možnosti banke. V temeljni banki Gorenjske je za leto prijavljenih 426 investicijskih programov s ocenjeno predračunsko vrednostjo 24.061 milijonov dinarjev, predvidenim kreditom banke 8.559 milijonov in potrebno letno tranšo 2.465 milijonov. V bilanci banke je možno zagotoviti na kreditiranje novih naložb 478 milijonov dinarjev ali 18 odstotkov prijavljenih potreb.

V radovljiški občini je banka že odobrila kredite Verigi, GG Bled, Kobli in interesni komunalni skupnosti, opozorila pa na to, da po zakonu o začasnih prepovedi na bo dovoljeno investirati Zavodu za turizem v adaptacijo stavbe Golf igrišča, Intenziringu Bled za poslovno stavbo, Turističnemu društvu Bled za adaptacijo Šobca in Alpdomu za poslovno stavbo.

D. Sedej

Rečica pri Bledu — V drugi polovici februarja na LIPovi žagi na Rečici skorajda niso imeli hlodovine. Morda kmete odbija nizka odkupna cena hlodovine, da bi bolj pogosto segli po sekirah in žagah v svojih smrekovih gozdovih? — Foto: J. Ambrožič

Trojno druženje

Slike in plastike Pere Mandiča iz Sanskega mosta ter Zlate in Jožeta Volariča iz Kranja pritegnile pozornost Banjalučanov

Razstava slik in plastik Pere Mandiča ter Zlate in Jožeta Volariča ki je bila v banjalučkem društvenem domu Mejdan odprta od petka do 5. maja, je med Banjalučani vzbudila veliko zanimanja. Dni bo prenesena v Kotor Varoš, Bosanski krajini, s čigar pomočjo bodo uspešno sodeluje s solca France Prešeren iz Kranja.

Mandič - Iz moje vasi

Prodajna razstava medicinske literature - Delovni utrip knjigarne Mladinske knjige v Kranju je spet popestrila mikavna prireditelj. Pretekli tetrtek so odprli prodajno razstavo medicinske literature, ki bo na ogled še do četrtega, 22. maja. Obsega okrog 500 naslovov domače in tuje strokovne literature s področja medicinskih znanosti. Ponudba je torej dobrodošla, saj je njej mestu zbran pretežni del vsega, kar se lahko dobi na knjižnem trgu. Knjižgarna je vabila razposlala vsem zdravstvenim domovom, bolnicam, skratka vsem, ki jih medicinska strokovna literatura zanima. Zanimanja za naše prodajne mesta je vselej veliko, so nam povedali v knjižarni, in to je eden izmed načinov, kako knjigo približati ljudem. Doslej so že uspešno pripravili izbor literature s področja arhitekture, strojništva in konjičarstva ter otroške literature; uvedli pa so tudi srečanja z avtorji. - Foto: F. Perdan

Slovenski oktet v Kranju

KRANJ - Glasbeni center, ki pri Zvezi kulturnih organizacij je pripravil gostovanje Slovenskega okteta v Kranju. Koncert bo v petek, 23. maja, ob 19. uri v dvorani kina Center v Kranju. Prireditelj opozarja izobrazilne ustanove na možnost organiziranja koncerta, ki bi bil od dne ob 18. uri prav tako v dvorani kina Center. Po daljšem času bo torej v Kranju gostoval Slovenski oktet, stalna pevsko skupina, ki med najvidnejše slovenske glasbene poutvarjalce. Ansambel je bil ustanovljen leta 1951 in danes je z velikim uspehom izvedel že preko 2.000 celovečernih koncertov, od tega več kot četrtina na gostovanjih v tujini.

Kot ambasador slovenske in jugoslovanske pevske kulture je nastopil v številnih državah na vseh kontinentih. Prejel je številna priznanja in nagrade, med drugim ga je ob 25-letnici delovanja predsednik Tito odlikoval z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem.

Program, ki so ga izvajalci predvideli za svoj nastop v Kranju, obsega starejša in sodobna umetna dela ter ljudske pesmi raznih narodov. Vstopnice (za večerni koncert po 50 dinarjev, za mladinski po 20 dinarjev) so na voljo v prodajni pri glasbenem centru vsak dan do 14. ure ter uro pred prirediteljo pri blagajni.

Z srečanje pihalnih orkestrów slovenskih železarn - Sedmo tradicionalno srečanje pihalnih orkestrów sestavljene organizacije združenja dela Slovenskih železarn, ki je bilo minulo soboto v organizaciji Vojarske Verig Lesce na prostoru pred družbenim centrom v Lescah, je v znamenju prijateljskega in tovariškega srečanja godbenikov, ki v slovenskih železarnah prizadevno skrbijo za amatersko kulturno izobrazilnost med železarji. Pihalni orkestri so se predstavili vsak s po tremi skladbami in poželi precej priznanja med poslušalci. Veliko spodbud in priznanja so bili deležni vsi, posebne čestitke pa so celjale predesem lažkim godbenikom, ki prav letos praznujejo 25-letnico svojega obstoja in so dan prej priredili v počastitev svojega jubileja koncert. - Foto: F. Perdan

nami, kar je treba občutiti in doživeti, uvrstiti v niz podrobnosti, ki v sliki ali risbi predstavljajo neokrnjen vtis celote.

Subtilna pesnica barv, linij in oblik Zlata Volarič enostavno prenaša na platno čustva, doživlja in ljubezen do sveta, kakršen je in kakršen bi moral biti. Z nežnostjo in leskom pajčevine stkane slike osvaja pozornost in dolgo ostanejo v najskritejših kotičkih pomnjenja. Niti po dolgem razmišljanju ne bi mogli z gotovostjo reči ali nudi obilico motivov za ljudski vez ali umetniško navdihuje bogastvo izvirne folklorne.

Podoben po motivih, a različen v tem, da je v njihovih »potezah« več odločnosti. Jože Volarič močno vnašnje življenje v železo. V prvem trenutku se pozornemu opazovalcu zazdi, da posveča pozornost zunanji obliki in prvemu vtistu. Toda že drugi pogled jasno odkriva umetnikovo poglobljanje v psiho, v anatomijo; pred očmi se odpira predmet, najpogosteje človek, s svojo celotno strukturo. Ne prav redek material plastik dobiva nove dimenzije. Dajejo vtis, da motive išče v starih ljudskih zakladnicah in v nacionalni književnosti. Tudi banjalučka razstava je pokazala, da je to umetnik, ki je svojevrsten v svetu jugoslovanske naivne umetnosti.

Ranko Pavlovič

Kulturni koledar

Bohinjska Bistrica - V domu Joža Ažmana je na ogled zbrano gradivo o lanski prvomajski svečanosti v Bohinju, ki je bila združena s slavnostno sejo CK ZKJ in obiskom tovariša Tita v novem kulturnem domu.

Gorenja vas - V fotogaleriji osnovne šole Ivana Tavčarja bo še do 28. maja odprta fotografska razstava »Edvard Kardelj«.

Kamnik - V razstavišču Veronika si lahko ogledate razstavo del »Ateljeja Bluf«, ki ga sestavljajo slikarji Alojz Berlec, Borko Tepina in Janko Testen.

Kranj - V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava slikarskih del Karla Kuharja iz Kranja. V Mali galeriji Mestne hiše si lahko ogledate razstavo del italijanske slikarke Marie Terese de Zorzi. V Stebriščni dvorani pa razstavo barvnih linorezov učencev Osnovne šole Stane Žagar iz Kranja. V Galeriji Mestne hiše je odprta razstava del akademskega slikarja Roka Zelenka iz Ljubljane. Razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

Škofja Loka - V galeriji na loškem gradu je odprta razstava likovnih del skupine slovenskih restavratorjev ob 30-letnici organizirane restavratorske dejavnosti. Odprta je vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Kranj - V Prešernovem gledališču bo danes ob 17. uri gostovalo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane z Grafenaurjevimi »Nebohtičniki sedite«. Predstava je namenjena Osnovni šoli France Prešeren. V sredo, 21. maja, ob 11. uri bo domača igralska skupina uprizorila delo D. Ahačiča »Moliere za mlade« za osnovno šolo Križe. V četrtek, 22. maja, ob 17. uri bo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane uprizorilo delo K. Koviča »Zlata ladja« za osnovni šoli Stane Žagar in Lucijan Seljak. V petek, 23. maja, ob 17. uri bo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane uprizorilo Grafenaurjeve »Nebohtičniki sedite« za osnovno šolo Lucijan Seljak. V soboto, 24. maja, bo domača igralska skupina z Linhartovim »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« gostovala na Visokem.

Dnevi mladinske poezije

Škofja Loka - Prihodnji petek in soboto, 23. in 24. maja bosta občinska konferenca ZSMS Škofja Loka s sodelovanjem republiške konference ZSMS priredila v počastitev Dneva mladosti »Dneve slovenske mladinske poezije«. Sodelovali bodo izbrani avtorji petega republiškega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov, izbrani sodelavci Mladih pot, prireditelji pa so pripravili tudi srečanje z Danetom Zupančičem in Venom Tauferjem. Program bo povezovala glasba. Dneva mladinske poezije se bosta v galeriji na loškem gradu obakrat začela ob 16. uri. Vstop bo prost in povabljeni so vsi mladi, ki žele svoj dan poslati s kulturno prirediteljo.

»Opredelitev«

Te dni je pri založbi BOREC izšla knjiga Rudolfa Hribernika-Svaruna »OPREDELITEV«. Uvodno besedo je napisal Stane Dolanc. Orisal je zgodovinski okvir tej pripovedi in dodal nekaj izhodišč o vodilni vlogi KP Jugoslavije in tovariša Tita o naši narodnoosvobodilni borbi in ljudski revoluciji.

Knjiga »Opredelitev«, s podnaslovom »Kronika slovenskega naroda 1941-1945«, je prva od štirih knjig, v katerih namerava avtor obdelati narodnoosvobodilni boj v Sloveniji. Po obliki in vsebini je to romansirana kronika, saj se različni zgodovinski dogodki prepletajo z literarno zgodbo.

Pisec se je tega, dokaj zahtevnega načina pripovedovanja lotil namenoma, ker je čutil, da bo epsko zastavljena snov tako najbolje obdelana in bi preko nje lahko izpovedal nekatere manj znane resnice o vstaji slovenskega naroda, s poudarkom na vodilni vlogi KP Jugoslavije, na posebnosti vseljenske organizacije odpora OF in njenih organov. Posebno pozornost je posvetil pogojem v prostoru in času, v katerem je nastajala vojska, partizanski odredi in politični organi vodstva odpora.

Ker je kroniko zamislil in napisal poklicni vojak, revolucionar in udeleženec NOB od leta 1941, narodni heroj, je razumljivo, da je prvenstveni predmet njegovega interesa analiza in sinteza vojaških političnih razmer ob kapitulaciji Jugoslavije ob začetku vstaje pa vse do konca vojne. Pisec skuša prodreti v bistvo totalne vojne, v ljudski odpor in boj na eksistenčnem robu, na činitelje, ki so odločilno vplivali na obe boreči se strani.

Avtor opisuje predesem človeka v času in manj čas v človeku, kot zahtevajo klasična literarna merila. Zanj je pomembnejši človek v boju, kot boj v človeku, kar ugotavlja v svojem uvodu tudi tov. Stane Dolanc.

Pripoved je sestavljena z današnjih pozicij in idej splošnega ljudskega odpora, teorije o oboroženem ljudstvu, katere osnovna misel je, da je država lahko premagana, narod pa ne, če ne prizna poraza in se je odločil za boj.

Gre za součinkovanje med stvarnostjo in vizijo, zgodovino in literaturo, teorijo in prakso, med preteklostjo in sedanjostjo, z namenom, da bi dragocene vojne izkušnje starejši prenesli mladim rodovom.

Prva knjiga »Država v državi«, zajema obdobje od 27. marca 1941 - to je čas pristopa Jugoslavije k Trojnemu paktu in rušenju pakta s strani ljudskih množic, opisuje kapitulacijo Jugoslavije. Zelo dobro podaja vzroke in razpad države in njene armade. Obdeluje priprave Partije za ljudsko vstajo, organizacijo OF, formiranje prvih čet in bataljonov NOV, opisuje osvobodilni boj v najtežjih pogojih zime 1941-42 do ustanovitve prve slovenske brigade 6. aprila 1942 - kasneje preimenoval v II. Grupo odredov in ustanovitve odredov ter grup odredov po vsej Sloveniji pa splošni vstaji pomladi leta 1942.

Rudolf Hribernik-Svarun je postavil mojstrsko zgradbo celotne knjige s solidnim temeljem in nečetimi možnostmi razvoja tako centralne kot paralelnih zgodb glavnih in stranskih junakov. Težave mu vsaj v začetku delajo izrazne forme umetniške narave, ki so zaželeni tudi za kroniko, nikakor pa niso nujne.

Preko glavnih junakov - posebno delavca Ivana, instruktora CK, vidimo, kako Partija s svojim vodstvom kot edina sila, ki lahko vodi odpor, organizira OF in da Slovincem svoj program, za katerega se je treba sedaj na eksistenčnem robu nacionalnega obstoja opredeljevati z mislijo in akcijo.

Že sam naslov knjige nam pove, kaj hoče avtor z njo povedati. Opredelitev za borbo ali proti njej - to je usodna dilema, ki prej ko slej zajame vsakogar. Ne le narodu, temveč tudi posamezniku gre »za biti ali ne biti«. Opredelitev postane usodna možnost. Opredelitev so različne in potegnejo za seboj trajne posledice.

Z glavnimi junaki sledimo vstaji v »Ljubljanski pokrajini«, na Gorenjskem, Dolenjski, Notranjski in Štajerski. Sledimo njihovim začetnim uspehom, porazom in zmagam, kajti, nastajajoča ljudska vojska se mora šele naučiti vojskovanja v najtežjih pogojih z elitno vojsko sveta in tudi na najbolj težkem prostoru Jugoslavije, na sami meji »Tretjega Reicha« in Italije.

Hribernik je dobro opisal vodilno strukturo narodnoosvobodilnega boja, toda, če bi hotel izpolniti svoj namen v celoti, bi moral v naslednjih knjigah bolje razviti protitigro - nasprotnika. Mislim na predstavitev Nemcev in Italijanov, bele in plave garde, in seveda ne le kot družbeno silo in nosilce nasilja, ki z vsemi sredstvi poizkuša streti upor, temveč jih opisati kot ljudi z vsemi osebnimi človeškimi problemi.

Avtor je proti pričakovanju vsej razvil resnične od literarnih likov. Liki naših prvih komandantov - Leskoška-Luke, Staneta Rozmana, Serčerja, Mejna in drugih, nam bodo gotovo ostali v spominu, prav tako, kot prvi boji v okoliščini Ljubljane - požig Rašice in razbitje Kamniškega bataljona, kar kaže na prvotno podcenjevanje nemške vojaške moči.

Ivan, predstavnik proletariata in instruktor CK, je interakcijska sila, ki dogajanja povezuje v celoto. Deluje kot politični akter, človek, ki ve, kaj hoče, dosledni borec, nekonfliktna in nekonformistična oseba - poosebljena linija Partije.

Zanimivejši je Branko, intelektualec, profesor, rezervni major. Že v začetku boja, ko se v partizane vključijo kot navaden borec, zataja svoj čin. Njegov kritični duh že presoja vzroke razpada stare vojske. Tudi v gibanju vidi razloge za dvig in zavoro narodnoosvobodilnega boja. Avtor nakaže tudi osebni konflikt z ženo Lucijo. Ta spor ima tudi ideološke izvore in se bo razpletel v naslednjih knjigah.

Naj omenim še kmeta, starega Bregarja. To je trdni Slovenec, posestnik, ki z zaničevanjem pričaka Italijane in v nadaljnjem boju izpostavi svojo družino možnosti uničenja. Moč nekako posebja vključevanje slovenskih kmetov v OF, saj je poznano, da brez njih partizani ne bi mogli obstati, kajti, oni so jih prehranjevali in navsezadnje - največji krvi davek je plačal slovenski kmet.

Od ostalih borec razvije avtor Janka - delavca, komunista, ki se vključuje v boj pod Ivanovim vplivom in začne rasti v osebnost.

Tonček je mladinec, kot vajenec postane član SKOJ, kasneje borec, izvrševalec bojnih nalog. Doma je z roba Ljubljane, kjer se je navezal komunističnih idej in dela v krogu Ivanove družbe.

Ženski lik predstavlja bolničarka Katja, ki pride v partizane kot kmečko dekle. V tem delu knjige je samo nakazana kot Ivanova žena Olga.

Duško izhaja iz mestne sredine, prav tako Borut, sin gostilničarja, študent, ki se vključuje v borbo.

V prvem delu knjige obdelava avtor tudi del okupatorjevega vodilnega kadra, predesem tiste, ki so v tem času odigrali določeno zgodovinsko vlogo.

Iz dela je razvidno, da si je avtor, ki je doživel in preživel vojno od borca pa do komandanta divizije, po vojni pa je bil komandant korpusa in Glavnega štaba SLO, postavil nalogo, da skozi zgodovinsko obdelavo narodnoosvobodilne borbe razloži idejo in jo tudi praktično obdelava v prostoru in času, s poudarkom na vlogi baze in sodelovanju vseh mogočih bojujočih se struktur, to se pravi, razmišljati in analizirati prepletanje pomenov političnega in organizacijskega dela z vojaškimi aktivizem z bojnimi nalogami in vlogo vodstva v odnosu z izvrševalci.

Tone Svetina

Nasvet kmetovalcem

Koruza za silažo – vaša najpomembnejša krmna poljščina

Na Gorenjskem v zasebnem kmetijstvu sejemo ali sadimo približno 750 ha pšenice, 2100 ha krompirja, 1500 ha silažne koruze, 500 ha strniščnih posevkov in vrsto drugih poljščin ter vrtnin, ki pa so zastopane na manjših površinah. Setveni plan za leto 1985 predvideva setev pšenice na približno enaki površini, površine pod krompirjem se bodo zmanjšale za 10 %, medtem ko se bo površina silažne koruze in strniščnih posevkov povečala za 19 % oz. 11 %.

Vse večji pomen dobiva kakovostna, doma pridelana voluminozna krma. Ob specializirani tržni proizvodnji mesa in mleka, ki zahteva na kmetiji drago in popolno mehanizirano, veliko znanja in predanosti temu lepemu, zahtevnemu, vendar prevečkrat omalovaževanemu poklicu, lahko proizvodne stroške zmanjšamo predvsem z dobro domačo krmo, ki v precejšnji meri nadomešča že kar dragocena močna krmila. Prav koruza za silažo postaja pri nas vedno bolj pomembna krmna rastlina. Naši kmetje imajo že 315 silokombajnov, koruzo pa silira približno 1.100 kmetov, kar potrjuje, da strojne skupnosti kmetov igrajo zelo koristno vlogo. Število silosov se letno poveča za 70 do 80 komadov. Zmogljivost do sedaj zgrajenih stolpnih ali koritastih silosov je 70.500 kub. m. V 970 silosih, ki so betonski, leseni in v zadnjih letih tudi plastični, se silira največ koruze za silažo; v predelih, kjer koruze zaradi nagiba terena ali večje nadmorske višine ali pašnokošne rabe travinja ni možno pridelovati, pa silirajo travo.

Kakovost in količina pridelka silažne koruze na površinsko enoto je odvisna od predsetvene priprave površine, gnojenja, setve, škropljenja s herbicidi, medvrstnega okopavanja in načina spravila ter pravnega siliranja. Za mehanizirano pridelovanje silažne koruze morajo linijo strojev sestavljati: predsetvenik, sejalnica, okopalnik, škroplilnica, silokombajn in puhalnik. Posevek silažne koruze naj bo kar najboljši, ker le kakovosten posevek pred siliranjem da kakovostno silažo, če siliramo pravilno. V nobenem primeru ne moremo slabega pridelka spremeniti v dobro silažo.

Kako pridelati dobro silažno koruzo in pripraviti kakovostno koruzno silažo?

1. Dobro pripravljene setvene površine omogočajo kakovostno setev. Setveno mrvišče mora biti ravno, zrahljano in zgoščeno do enake globine. Od tega je odvisen enakomerni vznik in rast rastlin, enakomerno dozorevanje in kakovost pridelka.

2. Gnojenje in dognojevanje z mineralnimi gnojili omogoča enakomerno dobro rast, povečanje pridelka zelene mase in kakovostno boljši pridelki. Koruzi običajno gnojimo tudi s hlevskim gnojem ali gnojevko, vendar to ni nujno. Na 1 ha koruznega posevka gojimo z naslednjimi količinami čistih hranil:

120 – 180 kg N (dušika)
90 – 120 kg P₂O₅ (fosforja)
140 – 200 kg K₂O (kalija).

Ustrezna hranila damo zemlji z različnimi gnojili, vendar primerne kombinacije nima pomena navajati, ker je bila preskrba z gnojili prav letos nezadovoljiva. Kompleksna gnojila so kmetijske organizacije dobivale iz Kutine, Ruš, Pančeva in Šabca. Vsaka tovarna ima svoje kombinacije hranil v gnojilih, zato naj kmetje v gnojilih, ki jih imajo na razpolago, sami odberejo najbolj primerna. Osnovno gnojenje je gnojenje pred setvijo; dognojevanje julija je nujno, ker koruzna rastlina rabi največ dušika prav v drugi polovici julija in avgusta. Navajamo le nekaj kompleksnih NPK gnojil, ki so najbolj ustrezna za koruzo:

INA Petrokemija Kutina proizvaja: 8:16:22, 9:18:18, 11:11:16, 12:12:12 in za dognojevanje 17:8:9. Tovarna dušika Ruše 12:12:12 in 10:15:20.

3. Izbor sort glede ranosti je pomemben tako pri setvi kot jeseni pri spravilu. Koruzni posevek mora do prvih slani voščeno dozoreti. Evropski zlahtnitelji hibridnih sort koruze so se leta 1954 v Beogradu sporazumeli, da se ranost koruznih hibridov označuje s številkami od 100 do 990. Najranjši hibridi spadajo v zelostni razred 100, sledi razred 200 itd. Na Gorenjskem v nižinskem območju so najprimernejši hibridi razredov 200 in 300, za višja hladnejša območja priporočamo razred 100, v najtoplejših predelih pa celo razred 400 (BC 418, OS SK 407).

Gostota setve silažne koruze je pomembna tako za količino kot za kakovost pridelka. Ranjšje sorte so nižje in rabijo manjše medsebojne razdalje v vrsti, sorte razredov 300 in 400 so višje z več zelene mase, zato rabijo večjo razdaljo v vrsti. Priporočamo razdaljo med vrstami 70 cm in razdaljo v sami vrsti:

- za razred 100 – 14 cm, kar da 100.000 rastlina na ha,
- za razred 200 – 16 cm, kar da 90.000 rastlin na ha,
- za razred 300 – 18 cm, kar da 80.000 rastlin na ha,
- za razred 400 – 20 cm, kar da 71.500 rastlin na ha.

4. Varstvo koruznih posevkov je kemično zatiranje plevela kot reden agrotehnični ukrep. S herbicidi dosežemo, da so posevki čisti od setve do spravila. Čas zatiranja plevelov je odvisen od vrste plevela, ki ga hočemo uničiti. V koruzi se pojavljajo semenski širokolistni pleveli (dresen ščir, bela metlika, plešec, rdeča mrtva kopriva, trpotec in drugi), enoletni travnati pleveli (kostreba, krvava srakonja, muhvič) in večletni pleveli (pirnica, slak, osat). Za vsako vrsto plevelov uporabljamo samo njim ustrezne herbicide. Proti semenskim širokolistnim plevelom uporabljamo pripravke na osnovi atrazina kot so: atrapin, radazin, atrazin, radokor, gesaprim. Razen radokora delujejo vsi preko korenin in listov, če so pleveli že vzklili, zato lahko škropimo po vzniku koruze. Radokor deluje le preko korenin, zato se mora škropiti pred vznikom koruze in plevelov. Travnate plevelce zatiramo zelo uspešno s specialnimi pripravki kot so: lasso, dual in ramrod. Obe vrsti plevelov pa s kombiniranimi preparati kot sta primextra in lat. Koreninske plevelce uničujemo z visokimi odmerki simazina in atrazina, vendar moramo biti previdni zaradi kasnejših učinkov. Zato je bolje uporabiti hormonske pripravke na osnovi 2, 4 – D ali 2, 4 – D + MCPA (U – 46 fluid, deherban A, U – 46 combi fluid).

Priporočamo škropljenje pred vznikom koruze in plevelov proti enoletnim širokolistnim plevelom in enoletnim travnatim plevelom s kombiniranimi pripravki in škropljenje proti večletnim plevelom, ko je koruza velika 15 do 20 cm, vendar morajo biti pleveli že takšni, da hormonske pripravke lahko vsrkajo.

O spravilu, siliranju in kakovosti silaže pa v prispevku avgusta.

ZVZG Kranj – Oddelek za pospeševanje kmetijstva

Kmet Peter Žemva z Bleda: »Rečiška gmajna se je zarasla, kmetje s Poljšice ne redijo ovac, mi pa nimamo nobenega pašnika...« – Foto: F. Perdan

Za ovce ni prostora

Kmetje z Bleda nimajo svojega nižinskega pašnika, zato resno razmišljajo, če bi se še naprej ukvarjali z ovčerejo – Kaj res ni prostora?

Bled – V letih po vojni so kmetje na blejskem in na gorjanskem območju redili več kot tisoč ovac, ki so tedaj predstavljale pomemben vir dohodka. Površin za pašo je bilo dovolj, kakor bi jih bilo dovolj tudi danes, ko bi zanje bolj skrbeli, jih vzdrževali in negovali. Ovčereja je upadla in šele v zadnjih letih si kmetijska zadruga prizadeva, da bi se več kmetov začelo ukvarjati z ovčerejo tudi na blejskem in na gorjanskem območju.

Med tistimi kmeti, ki so se spet zavzeli za rejo ovac, je med blejskimi kmetovalci tudi Peter Žemva. Doma, na domačiji, so imeli vedno ovce in danes bi jih redili še več, ko ne bi bilo skoraj neresljivega problema, s katerim se med drugim ubada tudi Peter Žemva. Včasih so kmetje s Poljšice, z Rečice in z Bleda skupaj pasli na nižinskem pašniku, nato so ovce odgnali naprej do Pokljuke, na Lipanco in v Debelo peč, danes pa nimajo za nižinsko pašo nikjer v okolici primerne pašnika. Na Poljšici kmetje ne redijo ovac in niso zainteresirani, da bi odstopili del pašnika blejskim ovčarjem, rečiško gmajno, kjer bi se ovce lahko pasle nekaj tednov, pa so gozdarji spremenili v gozd. Zdaj je okoli 200 ovac blejskih kmetov bodisi v Begunjski, v Dobri, pod Stolom bodisi na Golici, kajti doma, v okolici kmetij, zanje ni prostora.

»Na Bledu nimamo organizirane pašne skupnosti, že tri leta se

nam obeta, a so ti obeti ostali le v besedah,« pravi Peter Žemva. »Kmetje, ki imamo ovce, nimamo za nižinsko pašo prav nobenega prostora, prostora za tiste tri tedne, potem pa bi ovce itak gnali na zatrniško gmajno in naprej. Pašne skupnosti tudi ne moremo ustanoviti, saj pašnika nimamo nikjer in tudi dovoljenja ne za nižinsko pašo. Povsod ovce preganjajo, tako, da resno razmišljamo, če bi jih sploh še imeli. Ovce zdaj ženemo na pašo kamorkoli že in skrbno pazimo, da ne bi napravile kaj škode, bilo bi pa neprimerno ugodneje, ko bi imeli trop in organizirano pašo. Pastirja imamo, le pašnika nikjer – kar je pravzaprav dokaj nerazumljivo, če le pomislimo, koliko zemlje se je zaraslo in koliko površine je prerasa prapro, namesto, da bi se pasla živina, tudi ovce, ki naj bi jih zdaj ponovno redili v večjem številu.«

Kmetijska zadruga Bled in njena pospeševalna služba se bo nedvomno morala zavzeti in rešiti problem kmetov blejskega območja, ki redijo ovce in ki bi jih imeli prav gotovo še več, ko bi imeli svoj nižinski pašnik. Sporazumno bodo morali rešiti težave ter resno vztrajati, da kmetje dobijo za pašo nekaj prostora in da se ustanovi pašna skupnost, v okviru katere bodo lahko temeljito, lažje in bolje reševali vse probleme in poskrbeli za resnični razmah ovčereje.

D. Sedej

Gamsje garje se širijo

Veterinarski inšpektor ugotavlja, da je s steklino okuženo večje območje Jesenic in tudi gamsje garje so se razširile – Prodajalne mesnih izdelkov večkrat neprimerne, kvaliteta mleka slabša

Radovljica – Veterinarska inšpekcija opravlja inšpekcijski nadzor za območje jeseniške in radovljiške občine. Poleg pregledov živil živalskega izvora se inšpektorji največ ukvarjajo s preprečevanjem in zatiranjem kužnih bolezni, stekline in parazitarne bolezni čebel. Spet se je lani pojavila steklina, na večjem območju Jesenic, nove parazitarne bolezni čebel pa niso zabeležili, ker je le malo čebelarjev, ki bi svoje čebele vozili na pašo v sosednjo republiko, odkoder bolezen pričakujejo.

Inšpektorji so organizirano in nadzorovano skrbeli za zatiranje živalskih kužnih bolezni, ob tem pa stalno sodelovali z živinorejsko-veterinarskim zavodom Gorenjske v Kranju, predvsem z zoohigijsko službo, ki je hitro odstranjevala poginje živali in skrbela za ugotavljanje diagnoze. Poleg drugih bolezni, se je lani garjavost gamsov razširila še na lovsko družino Stol in je zdaj vse jeseniško območje okuženo z gamsjimi garjami, v radovljiški občini pa področje Lovske družine Begunjsčica in del področja Zavoda za gojitev divjadi Triglav. V jeseniški občini so ugotovili še dva primera goveje levkoze, neozdravljive bolezni visoko produktivnih živali, ki so jo prinesli iz goveje farme Emona. Ker je bolezen dedna, so prepovedali nadaljnjo plemensko rejo takšnih živali. V radovljiški občini pa so ugotovili kugo čebelje zalege pri dveh lastnikih in zato 24 čebeljih družin uničili.

Veterinarski inšpektor je pregledoval tudi mesne izdelke v klavnicah in v predelavah. Ugotovili so, da se prodajalne in predelovalnice mesa zelo počasi modernizirajo, zato je vsaj pet prodajalnih gradbeno neprimernih in tudi klavnico v Bohinjski Bistrici bodo morali obnoviti. Kvaliteta izdelkov je bila zelo različna,

velikokrat slaba. Pregledovali so tudi hleve in zbiralnice mleka ter ugotovili, da kar 30 odstotkov mleka ni odgovarjalo predpisom, 7 odstotkov pa je bilo onesnaženega desetkrat bolj kot dovoljujejo predpisi. Tem veterinarska inšpekcija letos ne bo dala dovoljenja za oddajo mleka vse dotlej, dokler ne bodo zagotovili higienskega pridobivanja.

D. S.

Šolarji niso smetarji

Naše okolje je domala povsod izredno onesnaženo. Onesnažuje industrija, onesnažujemo mi vsi, odlagamo odpadke po gozdovih, ob potokih ali kjerkoli že. Prav počasi smo se začeli zavedati, da bomo morali postaviti čistilne naprave, naj bodo še tako drage. Prav počasi nam prodira v zavest, da nove tovarne ne more biti, če ob enem ne bomo poskrbeli tudi za zavarovanje okolja in ozračja.

Da bi našo okolico vsaj deloma očistili, organiziramo vsako leto očistevalne akcije. Letos so bile po odmevih sodeč nadvse uspešne. Sodelovali so šole, društva, krajanj. Doma po vseh naših krajevni skupnostih so očistili struge in potoke, travnike in gozdove, občestne jarke in vaške poti. Najbolj zavzeto so pobirali odpadke prav šolarji, ki vedno sodelujejo ob takšnih občinskih akcijah, bodisi sami bodisi skupaj z drugimi. Prav šolarji so tisti, ki jih vedno uporabimo za takšna dela, z namenom, da vzgajamo, da jih bomo prepričali, da oni sami ne bodo tako ravnali, da bodo bolj skrbeli za okolje kot njihovi starši.

A se mi zdi, da bo takšna vzgoja ob očistevalni akciji, ko mladi pobirajo odpadke in nemarnimi in neodgovornimi starejšimi, kaj malo koristila in bo kaj malo dosegla svoj namen, če se potem naši šolarji vračajo v domače okolje in v miselnost in dejanja staršev. Ali se bo res deklica, ki se vrača z očistevalne akcije in zagleda mater, ki prazadevno kuri odpadke na domačem dvorišču, ovedla in obsodila starše za takšno ravnanje? Kaj ne išče prvega in edino pravega ter veljavnega vzora za življenje prav v domačem okolju, vsem vzgojnim dobrim šolskim namenom navkljub? Kaj bo sploh lahko pomislila, da oče ne dela, ko odpadke odvrže v potok, pa je prav on zanjo nesporne in najbolj veljavna avtoriteta?

Srž problema je v domači vzgoji in v zadostnem številu smetnjakov in kontejnerjev. Marsikateri občan in tudi starši ne bi tako ravnali, ko bi bila odlagališča odpadkov bolj dosegljiva, odvoz bolj reden. Okolje bi bilo čistejše, bi bi bili smetnjaki povsod, ljudje živijo in delajo. Šolarjem ne bi bilo treba, da bi bili smetarji, očistevalne akcije bi bile simbolične in tedaj res vzgojne.

Tako pa: zgodilo se je, da se je šolar z očistevalne akcije vrnil domov z vrečkami full odpadkov. Zakaj? Zato, ker so se razkropili po vsej krajevni skupnosti, zato, ker nasadnje niso vedeli in ne videli nobenega kontejnerja. In ker doma nimajo rednega odvoza, ker se predalec od ceste, so prinesli tuje odpadke lepo pokurili na domačem dvorišču...

D. Sedej

alples

Industrija pohištva
Železniki

objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa odbora za kadre TOZD Kovinska predelava naslednje dela in naloge v TOZD Kovinska predelava:

KLJUČAVNIČARSKA OPRAVILA

Pogoji za zasedbo: – KV strojni ključavničar
– 1 leto delovnih izkušenj na opravljenih kovinskih strojih

STRUŽENJE

Pogoji za zasedbo: – KV strugar
– 1 leto delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah

ELEKTRIKARSKA OPRAVILA

Pogoji za zasedbo: KV elektricar
– 1 leto delovnih izkušenj na opravljenih električnih strojih

– uspešno opravljen preizkus znanja o strokovni usposobljenosti za dela na eksplozijsko zaščitnih napravah.

Za navedena dela in naloge se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska socialni oddelek DO Alples Železniki, v roku 15 dni po objavi.

Geslo: Rehabilitacija, dolžnost in pravica

Kranj — Invalidi Kranja in teži Gorenjske so se 26. aprila že srečali, da slovesno in prisrčno praznujejo mednarodni dan invalidov. Na razstavišča dvorana Gorenjskega sejma je komaj mogla sprejeti toliko številnih gostov, ki so se prišli od svojih skupnih skrbi za prijetnejšo prihodnost, za vključevanje v nemoten življenjski in ustvarjalni jutri.

Prisrčno so v svoji sredi razen invalidov gostili tudi prijatelji in sodelavci. Med gosti so bili tudi predstavniki izvršnega sveta Kranjskega združenja invalidov, sekretarja konferenca SZDL Marjana Marjanca, predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij, Skupnosti za rehabilitacijo invalidov Koroške, predstavnik invalidov Koroške, predstavnik pobratenege društva iz Maribora, članom društva sekretar OK Kranj Marjan Gantar, ki je v svojem govoru na kratko povzel smisel letošnjega gesla, pod katerim potekajo letošnje akcije invalidov.

Invalide in goste je na srečanju pozdravil tudi predsednik koroških invalidov z one strani meje.

preseganje te faze in nadaljevanje s socialnimi, ekonomskimi, kulturnimi elementi, s celotnim sistemom družbenih pravic in dolžnosti, pri čemer igra eno najpomembnejših vlog sam invalid — rehabilitant. Najširše zajeta družbena dejavnost in neprestano prizadevanje družbenopolitičnih organizacij, strokovnih služb, najožje invalidove sredine pa naj pomeni podporo lastnim ustvarjalnim težnjam pri svobodnem razvoju posameznika. Letošnje geslo je široko in splošno zasnovano, razumeti ga moramo kot obvezo. Raznovrstnost procesov medicinske in družbene rehabilitacije hkrati z vsemi družbenimi akterji in prizadevanji samih invalidov naj bi ga privedlo do zamišljenega cilja, izboljšanja položaja invalida in psihološkega olajševanja težkih osebnostnih situacij. Da bi bili ti tako vsestransko zasnovani cilji doseženi, morajo invalidi še bolj prislunhiti utripu okolja, v katerem živijo in delajo, od njih morajo še naprej prihajati pobude, ki bodo mobilizirale tiste organe in strokovne službe, ki so profesionalno odgovorne in pristojne reševati položaj invalida.

Težjim invalidom, odvisnim od ortopedskih pripomočkov, pomenijo oviro v normalno življenje tudi arhitektonske prepreke, neustreznost gradbenih opravil. Za rešitev tega vprašanja so se zbrani zavzeli v »Resoluciji o gradnji brez arhitektonskih ovir«, ki so jo poslali družbenopolitičnim delavcem, gradbenikom, urbanistom, sociologom, vsem, ki invalidu neustrezno oblikujejo življenjski prostor.

Zboru, ki je opozarjal predvsem na probleme in pozival k akciji, je nato

sledil še kulturni program. Goste so najprej razveselili recitatorji Osnovne šole Helene Puhar, ki so pod mentorstvom pedagogov Marije Fortunove in Vinka Šorlija pripravili praznični recital. Na slavnostnem odru so se nato zvrstile številne ljudske pesmi, ki jih je ubrano zapel kvintet Gorenjci, zaplesali so folkloristi iz Save in predstavili mnogo doslej neznanih plesov iz zbirke slovenskega in drugih narodov Jugoslavije, zaključili pa so z veselimi gorenjskim pritrkavanjem. Z nekoliko sodobnejšimi toni so razveseljevali tudi člani ansambla »Prepih«.

Program, ki ga je z ničkolikimi šegavimi in včasih malce grenko ironičnimi domisljicami povezoval domači humorist Marjan Roblek, se je iztekel v veselo in prisrčno tovariško srečanje invalidov z vse Gorenjske.

D. Žlebir
Foto: N. Sladič

Usoda je borba, redka je sreča

Škofja Loka — V Centru slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika se iskri življenje, življenje med temo in svetlobo, iz preteklosti za prihodnost. Kako poteka življenje v Centru je moč razbrati iz razgovora z nekaterimi oskrbovanci.

Anica Avguštin, stara 21 let iz Reteč pri Škofji Loki: »Delam v delavnici pod posebnimi pogoji od leta 1979. Z delom tu med svojimi vrstniki sem zadovoljna. Najtežje pa čakam na tisti dan v tednu, ko imamo organizirano rekreacijo v novi telovadnici.«

Tavčar Francka, doma s Križne gore nad Škofjo Loko: »Sem oskrbovanka doma slepih od leta 1936 in sem slepa že od rojstva. Šolala sem se v Kočevju in se tam naučila tudi branja pisave za slepe. Pred upokojitvijo sem delala v ščetarski delavnici. Sedaj pa veliko berem knjige, ki so pisane v pisavi za slepe. Knjige mi po naročilu pošiljajo iz Ljubljanske centralne knjižnice. Zelo rada poslušam tudi radio in se grejem na soncu. Z bivanjem v novem modernem domu sem zelo zadovoljna, poleg tega pa sem vesela, da živim v svojem rojstnem kraju.«

Katarina Mrak, stara 70 let iz Žirov v Poljanski dolini: »Oskrbovanka doma sem od leta 1978, ko sem si po nesrečnem padcu tako poškodovala nogi, da sem sedaj vezana na posteljo. Kljub temu sem zelo optimistična in vedno dobre volje, ki mi jo pomaga vzdrževati tudi moj ptiček Lumpi. Kadar ne berem in ne poslušam radia, zelo rada kvačkam in klekljam. V šali vam povem, da z novim domom nisem preveč zadovoljna. Pa ne zato, da ne bi bil dovolj sodoben in lep, ampak zato, ker sva v sobi samo dve. Prej, ko nas je bilo v sobi devet, je bil dan bolj pester. Moj jezik se je lahko razvezal, sedaj pa se je zavezal.«

Franc Potočnik, star 48 let, doma iz Ptuja: »Oslepel sem po šestih tednih. V Centru slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika živim od leta 1948. Kljub temu, da tu prebivam že dolgo, imam še vedno veliko domotožje po svojem rojstnem kraju. Najraje pa se grejem na soncu kot kača.«

Nuša Vrbinc

ŠE ENKRAT ARHITEKTONSKE OVIRE Trajni spomeniki naše neosveščenosti

Še vedno nerešeno vprašanje gradbenih ovir — Kljub včerajšnjim programom zastajanje današnje akcije — Posamezni uspehi, vendar brez sistemskih rešitev

V odnosu človek — okolje je bil že nešteto krat izpostavljen problem arhitektonskih ovir, ki otežujejo in preprečujejo osebam s telesno prizadetostjo, posebno še tistim, vezanim na invalidske vozičke, vstop v javne zgradbe, nemoteno gibanje v prometu in druge, kjer je zdravemu ni nobena težava. Take težave ima skoraj dvajset odstotkov ljudi, ki tako ne morejo uveljavljati nekaterih svojih najosnovnejših potreb, tudi ne po zakonu zagotovljenih pravic do dela, zaposlitve, celo do rednih zdravstvenih pregledov, rehabilitacije in terapije, ki so invalidu osnovna pravica, celo dolžnost.

Prizadevanja za rešitev teh vprašanj niso nova. Že pred petimi leti je potreba po bolj sistematičnem pristopu k tovrstnemu vprašanju vzbudila Zavod za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani, da je v sodelovanju z Urbanističnim inštitutom SR Slovenije izdelala študijo, na osnovi katere je osvetlila pomen, naravo in kompleksnost ovir, v drugem delu pa je predlagala tudi nekatere rešitve s tehničnimi normativi in predloge za tehnično, urbano, prometno in zakonodajno planiranje na osnovi sodobnih načel. Kljub navdušenemu odmevu s strani republiških organov, je praksa spet pokazala preuranjenost načel, ki jih je navedla študija.

Kljub nekaterim posameznim rešitvam, ki jih je uvedel nekaj redkih urbanistov, še ne moremo govoriti o splošno uveljavljenih načelih in sistemskih rešitvah. Osamljene akcije posameznikov, ki jih spodbujajo bolj ali manj aktivna društva invalidov, torej ostajajo brez nekega sistema in družbene verifikacije. Dobro se zavedamo, da je ena sama skromna improvizirana adaptacija stanovanja ali dostopa do pomembnega objekta vredna mnogo več kot kopica lepih besed ob neuresničeni načrtih, je družba vendarle postavljena pred nalogo zakonito urediti gradnjo objektov, stanovanjskih naselij, komunikacij, da bi se že v fazi načrtovanja izognili prihodnjim neprijetnostim, ki ustvarjajo nezaželene ovire. To je kompleksna družbena naloga urbanistov, družboslovcev, zakonodajalcev, skratka vseh družbenih dejavnikov, ki bi se naloge lotili združeno od faze do faze.

Tudi tokrat, ko naj bi se sestali predstavniki vseh pristojnih organov, je ostalo zgolj pri načrtih. Kljub začetnemu navdušenju družbenopolitičnih delavcev, urbanistov in drugih, ki jih zadevajo napredna načela pred leti izdelane študije, se nihče od teh ni udeležil skupnega sestanka z Zvezo društev invalidov Slovenije. Pojavlja se ponovno vprašanje: kako le ob odločnih pobudnikih urejati tako resno in že skorajda akutno problematiko družbe, ko pa ostali družbeni dejavniki pogosto pokažejo zanimanje le v besedah.

D. Žlebir

Razvoj varstva slepih in slabovidnih v Škofji Loki

Skrb za invalide in druge osebe, potrebne družbenega varstva, se je polno uveljavila šele po uspešno izbojevani revoluciji, ki je položila temelje izgrajevanju nove socialistične in humanistične družbene ureditve. Tudi varstvo slepih in slabovidnih ljudi je v tem prizadevanju dobilo poseben pomen, uresničeni so bili tisti materialni in duhovni pogoji, ki so slepim in slabovidnim osebam zagotovili normalno in enakopravno vključitev v življenje in delo.

Kljub temu začetki prizadevanj za varstvo slepih in slabovidnih na našem območju segajo v čas med obema vojnama, v leto 1935, ko je takratno Društvo slepih odkupilo približno 700 let star Strahlov grad v Stari Loki. Odrasli slepi in slabovidni iz vse Slovenije so tako dobili svoj prvi skupni dom in ga imenovali Dom slepih. Kasneje je bila poleg gradu zgrajena delavniška stavba za opravljanje ščetarske, pletarske in metlarske obrti, predvsem zaradi zagotavljanja delovne terapije oskrbovancev. Organizirana je bila tudi šola za učence v gospodarstvu, ki so se usposabljali za prej omenjene klasične poklice slepih oseb. Tako je življenje v domu dobilo povsem nove oblike in preraslo do tedaj običajno skrb za slepe ljudi.

Leta 1962 je Zveza slepih Slovenije ustanovila samostojne invalidske delavnice in sicer z namenom, da se usposabljanje slepih teoretično in praktično dopolni. Z združitvijo obeh ustanov leta 1964 v enovito delovno organizacijo je le-ta dobila svojo današnjo podobo z dejavnostmi na področju vzgoje in izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja in oskrbe. Direktor Centra slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika — Škofja Loka je v razgovoru poudaril, da je vsebina dela tega centra izobraževanje, usposabljanje, pričevanje in zaposlovanje slepih ter slabovidnih mladostnikov in odraslih oseb, organizacija in zagotovitev celotne oskrbe in varstva slepih z območja Slovenije in občanov z območja občine Škofja Loka in zagotovitev socialne rehabilitacije slepih in slabovidnim osebam.

V okviru vzgojno izobraževalnega oddelka se usposabljujejo slepi in slabovidni za poklice administrator in telefonist, pričujejo se za delo v kovinski, mizarski, metlarski in ščetarski stroki. Organizirano je tudi delo pod posebnimi pogoji za osebe, ki zaradi visoke stopnje kombinirane invalidnosti ne morejo biti v delovnem razmerju v združenem delu. Poleg strokovnega usposabljanja ima važno vlogo tudi področje organiziranega dela z doraščajočo mladino v izvenšolskem času. Le tako je moč doseči

kompleksno rehabilitacijo invalidnih oseb. Velik poudarek je dan področju samoupravne organiziranosti mladine in izvajanju socialne rehabilitacije. Le-ta obsega praktičen pouk opravih in spretnosti, ki jih slepi in slabovidne osebe potrebujejo za uspešno vključitev v življenje in delo, pomoč pri reševanju njihovih duševnih in drugih osebnih težav in prilagajanje novim pogojem v ožjem in širšem družbenem okolju.

Oskrbeni oddelek nudi celotno varstvo, to je stanovanje, prehrano zdravstveno varstvo in posebno nego, pranje in šivanje osebne garderobe, spremstvo na potovanjih, pisanje in branje pisem ne le slepih in slabovidnim osebam iz vse Slovenije, marveč nudi tudi domsko varstvo starejšim občanom Škofje Loke. Organizirano je tudi kulturno in rekreacijsko življenje ter druge zaposlitvene dejavnosti v smislu delovne terapije v delavnicah. Številnim oskrbovancem je dana tudi zdravstvena in posebna nega medicinskega osebja.

»Proizvodni oddelek zaposluje in poklicno usposablja na vidu prizadete osebe in druge invalide v proizvodnji kovinske galanterije, mizarskih, pletarskih, ščetarskih in metlarskih izdelkov pod posebnimi pogoji v zavodu ali na domu. Zaradi tega sta način dela in tehnologija proizvodnega procesa prilagojena strukturi zaposlenih delavcev, delovnim sredstvom in potrebam tržišča. Proizvodni oddelek uporablja pred 25 leti zgrajeno stavbo, ki zaradi svoje nefunkcionalnosti ne more zagotavljati primernih pogojev dela. Primenjkuje skladiščnih, sanitarnih in garderobnih prostorov in ni primernih transportnih poti. Zato bo nujno čim prej začeti z obnovo obstoječe delavniške stavbe, da bi ob urejenih delovnih pogojih lahko zaposlili še več na vidu prizadetih oseb in drugih invalidov.« je v razgovoru poudaril direktor Centra tovariš Janez Kos.

Z izgradnjo šole, internata, telovadnice, bazena in doma leta 1979 je slepa in slabovidna oseba iz vse Slovenije pridobila enakopravne pogoje za izobraževanje in vključevanje v delo. Obenem se jim je tudi uresničila v ustavi zagotovljena pravica do enakopravnega vključevanja v družbo neprizadetih ljudi. S pridobitvijo novih objektov so bile dane možnosti za bogatejšo vsebino dela, za izvajanje novih oblik dela, za uspešno preobrazbo v usmerjeno izobraževanje, za uvedbo mobilne tiflopedagoške službe za učence srednjih šol izven zavoda in za postopno vključitev v izvajanje socialne rehabilitacije. Nuša Vrbinc

Posredni govornik na akademiji invalidov je bil sekretar OK SZDL Marjan Gantar ki je v govoru pomen letošnjega gesla rehabilitacija invalidov, pravica in dolžnost.

Med domačih plesov so goste zabavali folkloristi iz Save.

Resolucija o gradnji brez arhitektonskih ovir

Ob letošnji manifestaciji pod geslom »REHABILITACIJA, DOLŽNOST IN PRAVICA« zbrani invalidi društva invalidov Kranj ter težje pokretni invalidi z vseh gorenjskih občin želimo opozoriti družbenopolitične delavce, gospodarstvenike, urbaniste, arhitekte, gradbenike, sociologe in druge, da ljudje niso idealna zdrava bitja, ampak tudi bolniki. Opozorjamo, da se še vedno pojavljajo ovire v okolju, v zgradbah in zunaj javnih zgradb, stanovanj in naselij, kar področju komunikacij in v prometu. Gre za ovire v javnih ustanovah, ker se vsak dan odvija družbena dejavnost slehernega občana in v primerih, ko z zakonitim zakonom zajamčenih pravic n. pr. pravica do dela in zaposlitve, medtem ko drugi veliko lažje in v večji meri uveljavljajo razne oblike družbene skrbi. Pri sprejetju resolucije izhajamo iz ustavnih pravic in zaščiti kulturnih dobrin, umetniških vrednot ter delavci samoupravljajci in delegati želimo delova-

ti na vseh področjih družbenopolitičnega, samoupravnega in delegatskega sistema.

Ob posameznih pozitivnih konkretnih akcijah se nas poloti občutek, da je naša družba dovolj osveščena in zrela, da sprejme principe gradnje brez ovir, drugič pa smo spet razočarani, ker se na to pozablja in se na novo vgrajujejo trajne bariere kot nekakšni trajni spomeniki naše neosveščenosti.

Zato pozivamo vse družbenopolitične dejavnike v občini in regiji (občinske konference SZDL in občinske sindikalne svete ter medobčinsko konferenco SZDL in medobčinski sindikalni svet), da so pobudniki nadaljnjih razprav v tej smeri, da se sprejemajo ustrezna tehnična merila tako, da ne bodo ogrožena vsa rehabilitacijska prizadevanja!

Invalidi Društva invalidov Kranj in težji invalidi Gorenjske ob praznovanju mednarodnega dneva invalidov.

Obvestilo invalidom!

Srečanje invalidov Kranja, Maribora in paraplegikov iz Ljubljane bo 28. junija 1980 na Turjaku. Prijave sprejema Društvo invalidov Kranj za svoje člane vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure. Cena je 200 — din.

GRABEŽLJIVI OREL NA BALKANU

7

Naravno bogata Bosna in Hercegovina je bila pred sto leti drobiž v kupčijah velesil

»To je največja prevara, s katero je mogla Evropa prizadeti narod,« so govorili prebivalci. »Borili se bomo do zadnje kaplje krvi.«

»Obesili ga bomo, hujskača!«

Avstro-ogrsko si je bila že gotova uspeha. Tisti redki Avstrijci, ki so bili v Sarajevu, so si dali duška.

Todor Milinković, vicekonzul avstrijskega konzulata v Sarajevu, je planil v hišo Steva Petranovića. Doma je bila samo žena z otrokom. Surovo je odridnil in zdivjal po hiši. Ko ni našel Steva, je vpil nanjo:

»Mahaluša umazana, le povej svojemu možu, da ga bo avstro-ogrsko vojska obesila, takoj ko pride. Na vrhu Careve džamije bo visel. Ljudi hujska zoper Avstrijo, da! Vse vemo o njem. Že od leta 1875, ko je počila prva puška upornikov na Nevesinju, je zraven. Samo punta se! Obesili ga bomo!«

Novosadska Zastava je 2. avgusta objavila uvodnik o zasedbi Bosne in Hercegovine.

»V ponedeljek jutraj je avstro-ogrsko vojska prestopila meje z Bosno in zabodla v zemljo črno-rumeno zastavo. Odpora ni bilo pri prestopu Save. Cesarska himna odmeva daleč naokoli...«

Dvoglavi orel avstro-ogrsko monarhije je pohlepno stegnil kremplje po Balkanu. Toda pogodba med Avstrijo in Turčijo še ni bila sklenjena in vsi so ugibali, ali bo Turčija odgovorila na napad s protinapadom.

Ni bilo pričakovati česa takega. Časopisi so že objavljali razglas presvitlega cesarja in kralja Franca Jožefa:

»Vojska cesarja avstrijskega in kralja ogerskega ne prihaja kot sovražnik, ona prihaja kot prijatelj, da zlemu stanju konec stori. Cesar in kralj ni mogel dalje gledati, kako silovitost in nemirnost v bližini njegovih provincij vladati, kako reva in beda na meje njegovih držav trkati. Prebivalci Bosne in Hercegovine! Predajte se z zaupanjem pod zaščito slavni zastav avstro-ogrskih.«

Toda slovensko časopisje je drugače menilo: »Zasedba Bosne ne bo tako lahko izvršila se, kakor si je menda marsikdo mislil, ki ne pozna turškega fanatizma. To ni več okupacija ali zasedba, to je že boj, krvav boj z mečem za Bosno. Naših čakajo še krvavi boji, zato mora iti še več vojakov z njimi. Hrabrost naših vojakov, posebno slavjanskih, pripoznavajo vsi poveljniki.«

Vsega skupaj je Avstrija morala poslati v Bosno in Hercegovino čez tristo tisoč vojakov, med njimi večina slovenskega in hrvaškega rodu ter druge Slovane. Med temi vojaki je bil tudi slovenski slikar Jurij Šubic, ki je okupacijo ovekovečil s svinčnikom na risbah.

Takšen je bil videti odhod vojakov iz Ljubljane: »Živahno gibanje je bilo pretekli teden po Ljubljani zaradi prihajanja in odhajanja vojakov, potovajočih v Bosno. Na kolodvoru je bilo videti jako ginljive prizore. Tu je jemala stara mati slovo od svojega sina, tam solzila se mlada žena z otročičem na prsih svojega moža, tam so jokale sestre in neveste po bratih in ženinih. Zlasti smilile so se vsacemu zapuščenemu reve s kmetov, ki so vse objokane tavale domov, ko je vlak odšel.«

V Sarajevu je tlelo

Medtem so v Sarajevu pripravljali upor. Vodil ga je Hadži Loja, za katerega je poročal tisk, da je »besen ris še iz bosanskih vstaj«. Mahzar paša, civilni oblastnik Sarajeva, je pobegnil iz mesta skupaj z vojaškim poveljnikom. Hadži Loja je udaril za njima in ju vrnil v Sarajevo. Pašo je odstavil in na njegovo mesto postavil vojaka. Nemilost, ki je doletela Mahzar pašo, je bila znamenje za rajo. V hipu so oropali njegovo bogato hišo.

Hadži Loja je zdaj oglašil vstajo in narodno bosansko vlado. Brata je poslal v Banjaluko, naj tam vrže seme upora na plodna tla. In res so se začeli zbirati begi z vojsko. Iz Travnika so poročali, da ima beg pod orožjem trideset tisoč Krajišnikov. V Sarajevu so v pol dne zbrali dva milijona turških grošev za pomoč upornikom. Avstrija je obteževala Srbijo, da je kriva za nemire v Bosni.

Na Hlindan je eskadron avstro-ogrsko vojske jahal v izvidnico po dolini reke Bosne. V Maglaju so jih domačini toplo sprejeli in jim celo prijazno povedali, da se uporniki zbirajo pri Žepčah. Huzarji so se zadovoljno podali proti Žepčam, a že v soteski potoka Lisnice so naleteli na turško zasedo. Konjeniki so padali kot muhe pod streli z obeh bregov. Z leve in desne so pokale uporniške puške. Peščica preživelih je videla, da jo lahko vsak hip obkolijo, in je noro zbežala. Nazaj proti Maglaju.

Toda prijazni domačini, ki so jih maloprej iz Maglaja poslali v past, so jih zdaj čakali drugače. Prekopali so cesto in postavili barikade. Na levi hribi, na desni reka Bosna. Umika ni bilo, kajti za huzarji je pritiskala zaseda iz lisniške soteske. Huzarji so se podali v napad, da bi se prebili skozi barikade. Uspelo jim je, toda poraz, prvi poraz avstro-ogrsko vojske v Bosni, je bil popoln. Od 130 vojakov te čete se jih je živih rešilo samo 60.

Takšnih porazov je bilo še. Turki so sredi avgusta prišli v banjaluško bolnišnico in poklali vse avstro-ogrsko ranjence. Avstro-ogrsko vojska je zato Banjaluko s topovi zmlela v prah. Zdaj je tri tisoč upornikov napadla avstrijski garnizon pri Banjaluki. Rešila ga je le pomoč iz Bosanske Gradiške.

Avstro-ogrsko vojska je lahko krotila deželo le iz močno utrjenih vojašnic. Novi in novi vojaki presvitlega cesarja in kralja so se vozili v nemirno Bosno.

Tudi Hercegovina ni bila mirna. Pri Stolcu so uporniki napadli četo 250 vojakov. Po bitki jih je ostalo živih le 30. Padel je tudi slovenski stotnik Medved.

Pogreb padlega vojaka v 17. pešpolku.

RADAR

STANE ŠINKOVEC

(6. nadaljevanje)

V AGONIJI ZADNJIH DNI

Na vsem lepem so pričele okrog 10. ure dopoldne nenadoma tuliti sirene. Toda tokrat to ni bil alarm, ki so ga bili vajeni doslej. Sirene so tulile 1 minuto, sledil je premor, znova enominutni alarm in premor in tako naprej celih pet minut.

Jetniki so menili, da so prispeli do taborišča osvoboditelji in da je prišel odločilni trenutek. Zavladalo je nepopisno veselje. Le ukrepom jetniškega komiteta, ki je še prejšnji dan uvedel vse potrebno, da jetniki za nobeno ceno ne bi zapuščali barak, gre zahvala, da ni prišlo do pogroma, če bi jetniki navalili k izhodnim vratom. Ko so ugotovili, da se ni zgodilo ničesar, je bilo njihovo razočaranje neizmerno. Kje neki se Amerikanci zadržujejo toliko časa?

Kaj se je dogajalo in kaj je pravzaprav pomenil ta nenavadni alarm, so izvedeli jetniki šele po osvoboditvi.

Tega dne je prebivalce v mestu Dachau v radijski postaji že zgodaj jutraj iznenadil razglas »Freiheitsaktion Bayern« (akcija za osvoboditev Bavarske). Radijska postaja je prišla v roke upornikov – kot rečeno – v času Eppovega upora.

Ta razglas so ujeli tudi jetniki v taborišču. Adi Meisslinger mi je o tem takole pripovedoval:

»Zaposlen sem bil v dezinfekciji. Tu je delalo stalno 6 ljudi, le če je prišel kak večji transport, so začasno zaposlili še nekaj jetnikov. To se je zgodilo tudi takrat, ko so pripe-

ljali v Dachau iz taborišč na Vzhodu več tisoč civilnih oblek ubitih Židov, v katere so potem oblekli novodošle dachauske jetnike. Ko so v zadnjih mesecih prihajali transporti tako rekoč na tekočem traku, se je delovna skupina povečala celo na 150 zaposlenih.

V enem od prostorov je bil tudi bojler v njem pa skrit radiosprejemnik, ki ga je izdelal ruski oficir radio-tehnik Dorofejev. Bilo je 28. 4. 1945 zgodaj jutraj, ko me je poklical jugoslovanski tovariš, kapo dezinfekcije Zvonko Trubac in dejal, da oddaja »Freiheitsender Bayern« (važno obvestilo). Radio je poročal o »Freiheitsaktion Bayern« (akciji za osvoboditev Bavarske):

»Arbeiter legt die Arbeit nieder. Eisenbahner lasst die Züge stehen. Soldaten verbindet Euch mit den Alliierten. Bauern kämpft mit den Arbeitern!« (Delavci pustite delo, železničarji zapustite vlake, vojaki povežite se z zavzniki, kmetje borite se skupaj z delavci!)

Poziv je oddajnik ponavljal od 5. ure do 10.30 v polurnih presledkih.

Tudi v mestu Dachau so nekateri poskušali napraviti konec nesmiselnim vojni in osvoboditi taborišče. Skupina 80 dachauskih meščanov in 70 članov Volksturme je navezalo stike z jetniki delovne skupine »Wulfert« in 60 jetniki, ki jim je 26. aprila uspelo pobegniti z evakuacijskega transporta. Najprej so razorožili oddele »Hitlerjugenda«, ki je bil nastanjen v šoli, nato pa so zasedli občino in še nekaj bližnjih stavb, ter aretirali župana. Tedaj

pa so zagrešili verjetno usodno napako. V mestno hišo je prišel tudi namestnik okrožnega vodje, a so ga pustili, da je lahko odšel. Najbrž je bil on tisti, ki je obvestil o dogajanjih v mestu SS, ki je kmalu napadla upornike z veliko premočjo. V mesto je poslala tri čete.

Do prask je prišlo tudi okrog mostu čez reko Amper, ki so ga uporniki želeli obdržati neporušenega. Izjave o teh dogodkih si nasprotujejo. Nekateri menijo, da je sprožila preplah SS, ki je zagledala pred seboj oborožene civiliste, drugi pa so menja, da so ga sprožili uporniki, ki so hoteli opozoriti ljudi, da se ne bi izpostavljali nevarnosti na ulici.

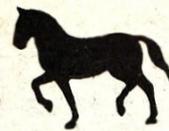
Naj je bilo že karkoli, to je bilo torej tisto tuljenje siren, ki so se ga jetniki v taborišču tako razveselili, ki pa bi kmalu povzročil hudo nesrečo.

Upor je bil kmalu zaduščen. Esesovci so pred mestno hišo ustrelili jetnike: Antona Hockla in Ericha Hubmanna, nekdanja borca mednarodnih brigad v Španiji ter Friedricha Dürra. V spomin na njihove žrtve je danes na pročelju hiše nasproti občine vzidana spominska plošča. Na plošči so tudi imena treh dachauskih meščanov. To so: Hans Flügler, Anton Hechtl in Lorenz Scherer.

V taborišču je SS medtem pripravila vse potrebno za razstrelitev nekaterih zgradb. Med drugimi naj bi bila to krematorij z zaplinalno in Besoldungsstelle. Komitet je o teh pripravah opozoril jetnike, da ne bi nastala panika in pripravil tudi vse potrebno, da se zadušijo slučajni požari. Razstrelitve niso izvedli.

V noči od 28. na 29. april ni v taborišču nihče mogel spati. Vse je nestrpno in z zaskrbljenostjo pričakovalo razplet. Ob polnočji se je v baraki 24 zbralo 15 mož, predstavnikov dvanajstih narodnosti. Sklenili so, da se združijo v mednarodni komitet, ki naj prevzame vso skrb za taborišče. Pretresali so probleme v zvezi s tem in možnosti za rešitev tabori-

Pospešujemo rejo konj

Zdravstveno

varstvo novorojenih žrebet

Kobile žrebijo v veliki večini brez težav, lahko pa se le dogodi, da se porod zaplete. Tedaj je nujna veterinarjeva pomoč. Težave so največkrat tedaj, če je maternica preslabo razvita, če je porodni kanal preozek ali pa je žrebe preveliko, če je maternica zasukana in kadar leži plod v obeh materičnih rogovih. Težki porodi so lahko usodni ali za kobilo ali za žrebe. Veterinarjeva naloga je, da poskusi rešiti oboje, sicer pa mora skrbeti predvsem za zdravje porodnice. Včasih je potrebna operacija, carski rez, predvsem ko je žrebe živo in porod še ni preveč napredoval. Kadar pa je plod mrtev, je najprimerneje opraviti embriotomijo, t. j. razkosati plod v porodnem kanalu in ga odstraniti ter na ta način kolikor je mogoče hitro rešiti kobilo porodnih težav in nevarnosti, ki takemu porodu lahko sledijo. V takih primerih je zelo pomembna strokovna nega po operaciji, katere namen je najprej preprečiti šok in infekcijo živali ter zastajanje placente v maternici. V ta namen je primerna injekcija ustrezne fiziološke raztopine s 40–50 internacionalnimi enotami hormona oksitocina, ki se zelo počasi vbrizga v veno. Četrdo do pol ure po takšnem zdravljenju se plodove opne lahko odstranijo iz maternice.

Za razumevanje zdravstvene problematike novorojenih žrebet je bistveno pomembno spoznanje, da žrebeta ob rojstvu nimajo specifičnih obrambnih teles v krvi, ki bi jih dobili preko placente od matere. V živalskem svetu poznamo namreč vrsto tipov placentalnega stika med sluznico maternice in zunanjim plodovim mehurjem. Pri kopitarjih je placentalni stik takšen, da velike molekule kakršne so npr. obrambna telesa, imunoglobulini, ne morejo prispeti iz krvi matere v krvni obtok plodu. Vendar pa se tudi v tem primeru lahko zaščitni novorojenca pred številnimi bolezenskimi mikrobi novega okolja in to na ta način, da žrebe po rojstvu s pitjem mlečnega mleka prejme obrambna telesa preko prebavne cevi. Pri tem pa je nekaj omejitev, ki jih moramo upoštevati. Prvo mleko po porodu, mlezi, ni navadno mleko. V njem so večje količine vitaminov, mineralov in beljakovin. Zadnji mesec brejosti se v vimenu kopičijo imunoglobulini, in sicer tako, da pripotujejo iz krvi v mlečno žlezo. Kopičenje imunoglobulinov v mlečni žlezi je razmeroma dolgo, zelo hitro pa se po porodu izločijo z mlekom: 24 ur po porodu mlezi preide v običajno mleko. To pa pomeni, da žrebe prejme prvo zaščito pred nevarnostmi, ki ga ogrožajo le tedaj, če kmalu po rojstvu zaužije zadostne količine mleka. Največje število smrtnih primerov pri žrebetih v prvem tednu življenja je posledica bolezni, ki se razvijajo zaradi premajhne zaužite količine mleka ali pa zaradi prepozne sesanja.

Dr. Srdjan Bavdek

Kmetijska zadruga Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

1. DVEH AVTOMEHANIKOV
2. DVEH DELAVCEV V MLEKARNI (moški in ženska v nedoločen čas (enoizmensko delo)
3. DVEH DELAVK V MLEKARNI – za določen čas – nadomeščanje bolezenske odsotnosti delavk (enoizmensko delo)

Pogoji: – pod 1. – dokončana poklicna avtomehanska šola
– pod 2. – dobro zdravstveno stanje

Nastop dela možen takoj.

Nadalje objavlja:

2 ŠTIPENDIJI ZA MLEKARSKO ŠOLO
IN 2 ŠTIPENDIJI ZA TEHNIŠKO KMETIJSKO ŠOLO

Prošnje z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom sprejema sekretariat zadruga 15 dni po objavi oglasa.

šča. Tedaj še niso vedeli, da je Riemerju uspelo doseči Amerikance. Jugoslovane je v komitetu zastopal Oskar Juranič.

Komitet je sprejel sklep, da je treba do zadnjega in za vsako ceno vzdrževati red in disciplino. Nihče ne sme zapustiti svoje barake, za delo sposobne morajo ostati za taborišče življenjsko važne službe. Le jetniki zaposleni v teh delovnih skupinah se lahko gibljejo po taborišču, a samo če se izkažejo s posebno izkaznico.

Prišla je nedelja 29. april 1945. Lep sončen pomladanski dan je budil v jetnikih upanje, a tudi mračne slutnje. Kako blizu in kako daleč je bila tedaj svoboda.

Jetnikom je zaigralo srce, ko so na Jourdhausu in na taboriščih jamberih opazili na mesto osvojenih zastav s kljukastim krizem, bele zastave vdaje. Toda kaj neki pomeni to? Stražni stolpi so še vedno zasedeni z esesovci, strojnice pa naperjene na barake 200 težko oboroženih esesovcev iz divnije »Wikings«, ki jih je vodil SS – Obersturmführer, je držalo v šahu za električno žico preko 32.000 izmognanih jetnikov.

Zjutraj je vodja taboriščne pisarne (Lagerschreiber) oddal dnevno poročilo o številnem stanju, ki ga je od njega zahteval poveljnik stražarskega oddelka. Obenem se je pojavila pred glavnim vhodom za odhod na delo delovna skupina, ki je bila zaposlena v Kesselhausu, a jo je poveljnik ostro zavrnil in zagrozil, da bo ukazal že pri najmanjšem nemiru uporabiti orožje. Šele na posredovanje jetniškega komiteta, ki je poslal na pogajanje dva jetnika, ki sta poveljnika odločno opozorila na to, da ne more nihče prevzeti odgovornosti, kaj bi se lahko zgodilo, če tisoče jetnikov ne bo dobilo hrane, je ta popustil. Jetnika sta s svoje strani obljubila, da bo v taborišču ohranjen red.

24 RADOVLJICA

DOGOVORIMO SE

Predlog odloka o ...

• Spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica ...

Skupščina občine Radovljica je na sejah zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti 26. marca sprejela nov odlok o komunalnih taksah v občini Radovljica. Davčna uprava je sedaj predložila spremembo odloka tako, da določbe glavne turistične takse veljajo šele od 1. januarja 1981 dalje, ostale določbe pa takoj s sprejetjem odloka. Temu ustrezno je dopolnjen 11. člen odloka, prinaša pa ta odlok tudi nekatere popravke v zvezi s sankcijami v 9. členu.

• Prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega načrta Praprotnica - Zgornje Gorje. Na pobudo krajevine skupnosti Gorje in sklepa izvršnega sveta skupščine občine je bila podpisana pogodba z Zavodom za urbanizem Bled o izdelavi osnutka zazidalnega načrta Praprotnica - Zgornje Gorje, ki ob-

sega že zazidan stavbni kompleks brez ustrezne komunalne opremljenosti in zazidalno območje, kjer je predvidena nova stanovanjska gradnja. Celotna površina zazidalnega območja znaša 4,5 hektarov, na katerem je predvidenih šest blokov, 38 dvojčkov in 8 zasebnih hiš ter obsega prostor, ki ga na južni strani omejuje funkcionalno zemljišče šole in ceste Gorje - Pokljuka, na zahodu cesta Na Grabče in na severu gozd in dolinica, ki se nagiba proti reki Radovni in na vzhodu novi objekti Višelnice. Izdelali so tudi idejno površino skupnega daljinskega omevanja celotnega stanovanjskega kompleksa.

Da bi zazidava potekala nemoteno, je potrebno sprejeti odlok o prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi gradnje in spremembe zemljišč na območju zazidalnega načrta Praprotnica - Zgornje Gorje. Splošna prepoved velja za čas, dokler ne postane odločba o razlastitvi zemljišča, za katera je izdelan zazidalni načrt, pravnomočna, vendar ne dalj kot tri leta od dneva veljavnosti tega odloka.

• Prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč na območju zazidalnega otoka, zajetega v zazidalni načrt Zasp. Izvršni svet je na podlagi sprejetega programa urbanističnih dokumentov za leto 1980 odobril izdelavo zazidalnega načrta Zasp Zavodu za urbanizem Bled. Da bi izdelava zazidalnega načrta potekala normalno, predlaga delegatom, da sprejmejo ta odlok, s katerim se ureja režim med starim naseljem Zaspja in med cono SD-L2.

• Razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi gradnje in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega otoka vikend cine na Goreljku. Na podlagi sprejetega načrta urbanističnih dokumentov za letos je oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja pripravil vse potrebno za izdelavo in sprejem zazidalnega načrta za vikend cone na Goreljku. V ta namen bo Geološki zavod Slovenije v Ljubljani pripravil geodetski posnetek omenjenega področja v merilu 1:1000. Površina znaša okoli 21 hektarov. Za nemoteno izdelavo zazidalnega načrta je nujno, da delegati sprejmejo predlagani odlok.

• Spremembi odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničitev programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Radovljica v obdobju 1976 do 1980. S tem odlokom se spreminjajo višine prispevnih stopenj samoupravnih interesnih skupnosti in skupščine občine Radovljica sprejele februarja letos. Prispevna stopnja občinske izobraževalne skupnosti znaša 0,51 odstotka iz bruto osebnega dohodka, prispevna stopnja za skupnost otroškega varstva znaša 1,21 odstotkov od bruto osebnega dohodka, za skupnost socialnega skrbstva se prispevna stopnja zniža od 0,70 na 0,49 odstotkov iz bruto osebnega dohodka, medtem ko se prispevna stopnja občinske zdravstvene skupnosti Radovljica poveča in znaša 6,7 odstotkov iz bruto osebnega dohodka in 1,40 odstotkov iz dohodka. S temi znižanji se obremenitev zmanjšajo za 0,20 odstotkov. Nove prispevne stopnje naj bi začele veljati s 1. junijem letos.

• Ustanovitvi inšpekcijskih služb za Gorenjsko.

Posebna komisija je na osnovi sklepa predsedstva skupščine gorenjskih občin pripravila osnutek imenovanega odloka, ki na novo ureja organizacijo inšpekcijskih služb na Gorenjskem. Te bodo pooblaščenice za delo na celotnem področju Gorenjske v skupnem medobčinskem upravnem organu za inšpekcijsko nadzorstvo s sedežem v Kranju. Osnutek odloka so obravnavali delavci inšpekcijskih služb, družbenopolitične organizacije in izvršni sveti vseh gorenjskih občin. Na podlagi pripomb je komisija pripravila predlog odloka, ki je pred delegati, da ga obravnavajo in sprejmejo.

Predlog odloka ne opredeljuje natančno način financiranja dela uprave, ampak to prepušča posebnemu dogovoru, prav tako ni dokončno določena notranja organizacija in sistemizacija del in nalog, kar bo urejal poseben akt. Pač pa vsebuje odlok časovne termine oziroma roke glede ustanovitve, kakor tudi rok za sprejem ostalih samoupravnih splošnih aktov.

Več sodelovanja v upravi

Ko je izvršni svet razpravljaj o poročilih o delu upravnih organov, je bil med drugim mnenja, da bi moralo biti sodelovanje nekaterih upravnih organov bolj usklajeno - Preventivno delo inšpekcijskih služb

Izvršni svet občine je že razpravljaj o vseh poročilih o lanskem delu upravnih organov skupščine občine Radovljica. Med drugim je bil mnenja, naj se poročila sprejmejo, ugotavlja pa, da je medsebojno sodelovanje nekaterih upravnih organov premalo usklajeno, predvsem na področjih, kjer je potrebna enotna in usklajena politika, prav tako pa tudi sodelovanje med nekaterimi državnimi in upravnimi organi.

Oddelek za gospodarstvo in finance je v minulem letu opravil precej dela, srečeval pa se je tudi z nekaterimi problemi. Na področju plana in analiz je bila problematična zasedba delavcev, kajti glede na sistemizirana dela in naloge je bila dejanska zasedba le polovična. Na finančnem področju pa so imeli težave s knjiženjem zaradi zastarele strojne opreme, prav tako pa so problemi z delovnimi prostori. Tako ostaja v ozadju modernizacija in strojna obdelava podatkov, ki bi bila nujna.

Poročilo oddelka za notranje zadeve je zelo izčrpno, tehtno in obsega delo in naloge javnega reda in miru, osebnega stanja in matične službe, potnih listin in prometa. Pri prijavnoodjavni službi imajo probleme s prijavljanjem gostov, ki jih sprejemajo v zasebne sobe, saj prijavljanje marsikdaj ni redno in zamuja. Upravni organ se je ukvarjal tudi z družiti in požarno varnostjo, ki sodi v oddelek za notranje zadeve ter s prometom. Lani so registrirali 2365 motornih vozil, tako pride na vsakega tretjega prebivalca po eno motorno vozilo. Poročilo sveta za preventivno in vzgojo v cestnem prometu bodo podali posebej.

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja kljub prizadevanju ni mogel povsem uresničiti vseh nalog zaradi kadrovske težave in zaradi nerešenih vprašanj minulih let. Kljub temu pa je reševal nujna in aktualna vprašanja in pereče probleme s področja premoženjsko pravnih zadev, komunalnih zadev, urbanističnih in gradbenih zadev, vodnogospodarskopravnih zadev ter odmero nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč.

Podrobno poročilo o svojem delu prinaša tudi oddelek za ljudsko obrambo, oddelek za družbene dejavnosti in občo upravo, davčna in geodetska uprava. Odsek za inšpekcijske službe spregovori o delu sanitarne inšpekcije, tržne, gradbene in cestne inšpekcije, vodnogospodarske in komunalne, veterinarske, urbanistične, gozdarske, kmetijske in inšpekcije dela. Vsa poročila so strnjena in konkretna, opozarjajo na probleme, o katerih bodo delegati razpravljali. Vse inšpekcijske službe so opravljale nadzor na terenu ter pri tem ugotavljale nepravilnosti, vse pa so delovale tudi v preventivnem smislu in poskušale odpraviti probleme, preden so se pojavljali.

Dnevni red

- potrditev zapisnikov zadnje skupne seje zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti 26. marca 1980
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Radovljica
- osnutek odloka o organizaciji upravnih inšpekcijskih služb Gorenjske
- predlog odloka o spremembi odloka o urbanističnem programu občine Radovljica
- predlog odloka o spremembi odloka o urbanističnem načrtu Radovljica - Lesce - Begunje
- sklep o potrditvi zaključnega računa davka občanov in zaključnega računa prispevkov za starostno zavarovanje kmetov občine Radovljica za lani
- poročila o delu upravnih organov skupščine občine Radovljica za lani
- volitve in imenovanja

19. seja zboru krajevnih skupnosti skupščine občine Radovljica bo v SREDO, 28. MAJA OB 16. URI v mali sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

19. seja zboru združenega dela skupščine občine Radovljice bo v SREDO, 28. MAJA OB 16. URI v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19

Dnevni red

- potrditev sklepov zadnje skupne seje in seje zboru združenega dela
- predlog odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica
- predlog odloka o razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega načrta Praprotnica - Zgornje Gorje v katastrski občini Zgornje Gorje in katastrski občini Višelnica
- predlog odloka o razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega otoka zajetega v zazidalnem načrtu Zasp katastrske občine Zasp
- predlog odloka o razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi gradnje in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega otoka vikend cone na Goreljku katastrske občine Bohinjska Češnjica
- predlog odloka o spremembi odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničitev programov sanoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Radovljica za obdobje 1976 do 1980 v letu 1980
- predlog odloka o organizaciji uprave inšpekcijskih služb Gorenjske
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Radovljica
- osnutek odloka o organizaciji komitejev v občini Radovljica
- sklep o potrditvi zaključnega računa davka občanov in zaključnega računa prispevkov za starostno zavarovanje kmetov občine Radovljica za lani
- predlog odloka o spremembi odloka o urbanističnem programu občine Radovljica
- predlog odloka o spremembi odloka o urbanističnem načrtu Radovljica - Lesce - Begunje
- poročila o delu upravnih organov skupščine občine Radovljica za lani
- volitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

Dnevni red

- potrditev sklepov zadnje skupne seje zboru krajevnih skupnosti 26. marca 1980
- poročila o delu upravnih organov skupščine občine Radovljica za lani
- sklep o potrditvi zaključnega računa davka občanov in zaključnega računa prispevkov za starostno zavarovanje kmetov občine Radovljica za lani
- predlog odloka o spremembi odloka o urbanističnem programu občine Radovljica
- predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Radovljica
- osnutek odloka o organizaciji komitejev v občini Radovljica
- predlog odloka o organizaciji upravnih inšpekcijskih služb Gorenjske
- predlog odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica
- predlog odloka o razglasitvi splošne prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč ter prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišč na območju zazidalnega otoka vikend cone na Goreljku, v katastrski občini Bohinjska Češnjica
- predlog odloka o spremembi odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničitev programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Radovljica v obdobju 1976 do 1980 v letu 1980
- volitve in imenovanja
- delegatska vprašanja

Deponija v Dvorski vasi

Delegati naj bi razpravljali o lokaciji deponije v Dvorski vasi in ob tem o odloku o spremembi urbanističnega programa občine Radovljica in spremembi urbanističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje

Delegati zborov skupščine občine Radovljica naj bi se enkrat predgovorili o lokaciji za centralno sanitarno deponijo. Razprava o obični poteka že dalj časa, delegati so dali predvsem v Dvorski vasi, kjer naj bi bile deponije, vrsto pripomb. Strokovnjaki menijo, da je še najbolj primerna prav lokacija v Dvorski vasi.

Izvršni svet Radovljica je na 17. aprilu letos obravnaval stališče strokovne organizacije Zavoda za urbanizem Bled do pripomb, ki so bile dane v času razprave razgrnitve dopolnitve urbanističnega programa občine Radovljica in urbanističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje v zvezi s centralno deponijo občine Radovljica. Izvršni svet je sprejel več sklepov.

Predlaga zborom, da se sprejme presoja možnih lokacij za centralno deponijo občine Radov-

ljica, ki jo je sestavila posebna delovna komisija, sestavljena iz predstavnikov republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo, komiteja za varstvo okolja Ljubljana, republiškega ocenitvenega inšpektorja in zveze vodnih skupnosti Slovenije. Sprejeli so predlog te komisije, da se lokacija pri Dvorski vasi predloži v odločitve vsem zborom skupščine občine Radovljica. Sprejeli naj bi osnutek odloka o spremembi urbanističnega programa občine in urbanističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje, pripombe z javne razprave in stališča Zavoda za urbanizem Bled.

Komisija meni, da je najbolj primerna lokacija v Dvorski vasi in predlaga, naj občinska skupščina dopolni urbanistični program in pripravi postopek za izdajo lokacijskega in gradbenega dovoljenja za centralno sanitarno deponijo pri Dvorski vasi.

Zaključna računa

Davčna uprava skupščine občine je pripravila zaključni račun davkov občanov za leto 1979 in zaključni račun prispevkov za starostno zavarovanje kmetov za lani. Izvršni svet je zaključna računa obravnaval, delegati pa naj bi sprejeli predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa.

Delo upravnih organov

V javni razpravi je bil že osnutek odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Radovljica. Prišlo je le nekaj pripomb, ki so jih upoštevali v predlogu odloka, ki prihaja na delegatske klopi. Dodali so še nekaj nujnih določb. V predlogu odloka piše, da bodo imeli dva kolegijaska upravnega organa in šest individualnih upravnih organov, s tem, da bo inšpekcijska služba organizirana medobčinsko. Nova organiziranost pomeni tudi drugačen družbenoekonomski položaj delavcev v upravnih organih, kajti enovite uprave z eno delovno skupnostjo ne bo več in delavci vsakega upravnega organa tvorijo svojo delovno skupnost, ki je samoupravno in ekonomsko samostojna, kar omogoča, da uresničujejo delavci svoje pravice v svoji delovni skupnosti.

Volitve in imenovanja

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve skupščine občine Kranj in koordinacijsko kadrovske odbori pri občinski konferenci SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin predlagajo vsem zborom, da izvolijo za sodnike temeljnega sodišča v Kranju Majo Mlekuš, rojeno 1954 iz Radovljice, Jožeta Kristana, rojenega 1951 iz Kranja in Marijo Mihovilović-Pirc, rojeno 1953 iz Škofje Loke, ker izpolnjujejo predpisane pogoje.

Komiteji

Oddelek za družbene dejavnosti in občo upravo je ob predvideni organizaciji upravnih organov skupščine občine pripravil osnutek odloka o sestavi komitejev kot kolegijaskih upravnih organov. Odlok je predložil v razpravo izvršnemu svetu in odločanje vsem zborom. Odlok predstavlja novost, ker se z njim uvaja kolektivno vodenje določenih upravnih organov, kamor so vključeni delavci, katerih organizirano sodelovanje je potrebno za uspešno reševanje vprašanj na določenih področjih.

Odgovor osnovne šole F. S. Finžgarja Lesce

Delovna skupnost osnovne šole F. S. Finžgarja Lesce je na svoji seji dne 23. 4. 1980 obravnavala članek v Glasu z dne 15. 4. 1980 »Najvišji dohodki v izobraževanju in zavzela naslednja stališča:

V članku so navedeni posamezni statistični podatki iztrgani iz celote. Skupščinski materiali vsebujejo tudi podatke o PND, ki pa jih je novinar zanemaril. Z ozirom na stopnjo formalne izobrazbe, ki jo dosejajo delavci v izobraževanju in jo zahteva tudi zakon, pa je edino s pokazatelji gibanja PND in na tej osnovi izdelani primerjavi, možna kakršnakoli objektivna sodba. Tako pa je novinar že v naslovu, ko govori o absolutno najvišjih OD, zgrešil bistvo informiranja, to je objektivnost. Iz istih skupščinskih materialov kot novinar ugotavljamo, da smo po višini izplačanih neto OD za leto 1979 na 48. mestu.

Za primer navajamo nekaj najvišjih povprečnih neto OD za leto 1979:

	din
LIP-Bled DS	10.189,00
GG Bled DS	13.141,00
Komun. gosp. DS Radovlj.	10.378,00
Zavod za pospeš. in raz. turizma CASINO Bled	9.208,00
Zavod za pospeš. in raz. turizma Bled	9.384,00
Zavod za urbanizem Bled	11.220,00
TURIST PROGRES TOZD	
Engeniring Radovljica	16.312,00
Engeniring Bled	11.725,00
ALPDOM Radovljica	10.289,00
Turist progres - Ingeniring DS	15.066,00
DU Radovljica	10.190,00
OZTK Radovljica	10.374,00
SK Radovljica	10.242,00
Zavod M. Langusa Kamna gorica	9.758,00
KS Srednja Dobrava	9.188,00
Sred. za fin. potreb. narodne obrambe	8.973,00
Samoupr. inter. komun. skupn. Rad. DS	9.478,00
SIS strok. službe (izobraževanje)	9.458,00
Komite ZK Radovljica	9.185,00
Občinski odbor RK	9.109,00

Pregled po izplačilih OD na PND za posamezna področja je naslednji:

	din
strojna industrija	6.279,00
industrija in rudarstvo	5.400,00
kmetijstvo in ribištvo	5.284,00
gozdarstvo	5.958,00
gradbeništvo	5.565,00
mestni promet	5.424,00
promet in zveze	5.098,00
trgovina na drobno	5.133,00
trgovina na debelo	5.055,00
trgovina	5.120,00
gostinstvo	4.818,00

- obrtne storitve in popr.	6.160,00
- obrt in storitve	6.151,00
- stanov. komunalna dejavnost	4.985,00
- tehnične in posl. stor.	6.182,00
- gospodarstvo	5.382,00

V negodpodarstvu pa nas po skupščinskih podatkih prekašajo naslednje DO:

	din
- Kino Radovljica	5.216,00
- ALC Lesce	5.358,00
- OZTK Radovljica	5.718,00
- SK Radovljica	5.909,00
- Zdravstveni dom Radovljica	5.077,00
- Zdravstveni dom Boh. Bistrica	5.162,00
- Zdravstveni dom Bled	5.403,00
- Klim. zdravilišče T. Cufar	5.837,00
- Zavod Matevža Langusa	5.331,00
- Služba pravne pomoči Radov.	5.039,00
- Upr. organi SOB Radovljica	5.488,00
- Sodnik za prekrške	6.451,00
- KS Radovljica	5.030,00
- KS Bled	6.024,00
- KS Lesce	5.028,00
- KS Bohinjska Bistrica	5.851,00
- KS Srednja Dobrava	8.663,00
- Sred. za fin. potreb. nar. obr.	5.220,00
- Org. družb, polit. skupn.	5.487,00
- Samoupr. inter. komun. skup. Radovljica	5.504,00
- SIS za varstvo pred požari	5.398,00
- SIS za izobraževanja	6.064,00
- SIS za kulturo	5.202,00
- SIS za telesno kulturo	5.876,00
- Obč. skupnost soc. skrbstva	5.561,00
- Občinski komite ZK	6.220,00
- SZDL	5.937,00
- ZS SRS Rad.	5.665,00
- ZZZ SRS Rad.	5.125,00
- Part. dom Vodice - Jelovica	5.416,00
- Obč. odbor RK Radovljica	6.003,00
- AMD Radovljica	5.357,00
- Združ. šoferjev in avtomeh. Jes.	5.653,00
- TD Bohinj	5.824,00
- TD Lesce	6.684,00
- TD Bled	5.679,00
- TB Brezje	5.214,00

Po izplačilih OD na PND je naša delovna organizacija na 152. mestu. Če primerjamo povprečni izplačani OD na PND v posameznih delovnih organizacijah občine Radovljica, je izobraževanje (popr. PND) na 127. mestu.

Pričakujemo, da bo vaš časopis svojo pomanjkljivo informacijo popravil. Novinarja vabimo, da se ob priliki udeleži seje naše delovne skupnosti in se v sami bazi prepriča, s kakšnimi materialnimi problemi se srečuje izobraževanje v občini Radovljica.

Predsednik zbora del. skupnosti
Branka Konec

Delegat zanima...

Delegat Elmonta Bled je vprašal, kdaj bo končno v izvršnem svetu skupščine občine bolj zastopano združeno delo občine.

Predsednik izvršnega sveta Stan-ko Slivnik je odgovoril, da bo novo sestavo sveta predlagal maja.

Delegacija delovne organizacije Elan Begunje je vprašala, zakaj je Elanovo vlogo za spremembo namembnosti urbanističnega načrta za območje Radovljice, Lesce in Begunje obravnaval izvršni svet šele po enajstih mesecih in zakaj zahteva strokovno oceno idejnega projekta Elan 2000, ko gre le za sporne 3 hektare zemljišča. Medtem pa je upravni organ celo pripravljen sofinancirati investicijo Murke Lesce, ki bo veljala nekaj deset milijard starih dinarjev na nekaj deset hektarov zemljišča, brez strokovne ekonomske ocene projekta.

Pismeni odgovor je pripravil oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja, ki ugotavlja, da oddelek omenjene vloge ni posredoval izvršnemu svetu, ker je bilo stališče kmetijske skupnosti in mnenje krajevne skupnosti Begunje negativno. Po posredovanjih je izvršni svet to zadevo obravnaval in zahteval dodatna strokovna mnenja prav zaradi nespornosti stališč. Upravni organ in delovna skupina za izdelavo prostorskega plana pri izvršnem svetu sta ocenila, naj se to vključi v predlog prostorskega plana. Ker pa se je izdelava časovno zavlekla, je izvršni svet sprejel konkretne sklepe za naročilo osnutka spremembe urba-

nističnega načrta Radovljica - Lesce - Begunje.

Delegat Kompassa se je zanimal, kako je z deponijo odpadkov v krajevni skupnosti Ribno pri Bledu in v imenu delegacije podprl protest krajevne skupnosti Ribno.

Predsednik izvršnega sveta je odgovoril, da trenutno šele ugotavljajo, če bi lahko v Ribnem deponirali odpadke.

Leopold Benedik, delegat konference delegacij družbenih in drugih služb ter JLA je opozoril, da so nekatere delegacije za zbor združenega dela skupščine občine Radovljica številčno že tako okrnjene, da bi bilo potrebno pripraviti nadomestne volitve.

Delegacija KZK Kranj - kooperacija Radovljica sprašuje, kdaj bodo tudi v radovljiški občini sprejeli samoupravni sporazum o pospeševanju kmetijstva in ali bodo morali maloštevilni delavci v kmetijstvu še naprej »držati« standard vseh ostalih potrošnikov brez ustreznega nadomestila in ali se bodo začela zbirati sredstva iz ostalih dejavnosti za planiranje te proizvodnje, če se cene ne uskladijo s proizvodnimi stroški.

Delegacija krajevne skupnosti Radovljica sprašuje, kaj bo s sanacijo smetišča v Radovljici, saj so do zdaj na vsa vprašanja dobili le objube. Pričakujejo pismeni odgovor.

Delegati se niso strinjali z vsebino članka pod naslovom Najvišji dohodki v izobraževanju, ki naj bi javnosti predstavil del skupščinske

ga gradiva. Predstavitelj višine osebnih dohodkov po panogah je neustrezna, saj popolnoma zanemara drugi podatek, ki ustrežneje informira bralce o problematiki. To je skupno izplačilo na pogojno nekvalificiranega delavca. Po tem kriteriju je slika popolnoma drugačna, saj je izobraževanje na predzadnjem mestu. Seveda ta kriterij upošteva tudi kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Delegati so mnenja, da mora biti vsaka predstavitev skupščinskega gradiva objektivna in mora ustrezati dejanskemu stanju.

Delegacija krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica zahteva odgovor, zakaj se od leta 1978, ko je bila izdelana in dana v javno razpravo študija o razvoju Bohinja, izvršni svet pa je bil zadolžen za izdelavo akcijskega programa, ni v tej smeri prav nič spremenilo in kdaj nameravajo kaj ukreniti.

Za lani je bilo v programu asfaltiranje ceste Jereka - Koprivnik. Sredstva so bila združena, verjetno tudi pogodba sklenjena, naloga pa je ostala neuresničena. Sprašujejo, kdo je kriv, da se naloga ni uresničila.

Delegacija sprašuje, kakšno je stanje za nadaljevanje gradnje ceste Soteska - Bohinjska Bela. Ali poteka postopek za pridobitev vse dokumentacije, odkupa zemljišč in kako so zagotovljena sredstva?

Delegacija krajevne skupnosti Ribno zahteva, naj Kompas Ljubljana - TOZD Kompas Bled, ki upravlja z izletniškim domom Ribno, pošlje krajevni skupnosti srednjeročni program o sanaciji in gradnji izletniškega doma, da ga uskladijo s srednjeročnim načrtom Ribna. Če pa Kompas ni sposoben upravitelji doma, naj se mu odvzame in ga da v upravljanje drugi delovni organizaciji.

Delegati krajevne skupnosti Srednja Dobrava sprašujejo, zakaj se pošta v Mišče dostavlja samo trikrat tedensko.

DOGOVORILI SMO SE

Pozornost gospodarjenju

Na minulih treh sejah zborov skupščine občine Radovljica so delegati najbolj temeljito razpravljali o rezultatih gospodarjenja v občini - Kmetijstvo v temeljito obravnavo, prav tako pa je treba poiskati in odpraviti vzroke za izgube nekaterih temeljnih organizacij združenega dela

RADOVLJICA - Delegati skupščine občine Radovljica so se 23. marca letos sestali najprej na skupni seji, kjer so obravnavali poročilo o delu delegatov iz Slovenije v zveznem zboru skupščine SFRJ ter vrsto drugih poročil. Še bolj živahna je bila razprava na ločenih sejah zborov, ki so sledile.

Delegat zveznega zbora skupščine SFRJ Jože Božič je delegatov vseh treh zborov skupščine občine Radovljica predstavil delo zveznega zbora v minulem letu. Osnovni problemi, s katerimi so se srečali, so bili premajhna povezanost delegatov v zveznem zboru z njihovo delegatsko bazo, neuresničen program, hitri postopki pri sprejemanju pomembnih zveznih zakonov, neustrezne metode dela in neprilagojeno informiranje. Delegati so sklenili, naj postane občinska skupščina v prihodnje kraj obravnave pomembnejših zveznih aktov, ki jih bo spremljal zvezni zbor.

Brez pripomb so sprejeli poročila javnega pravobranilstva Gorenjske sodišča združenega dela iz Kranja, občinskega sodišča Radovljica, javnega tožilstva in sodnika za prekrške ter družbenega pravobranilca samoupravljanja. Ob poročilu postaja milice Radovljica je delegata Jaka Repinca zanimalo, kako postaja milice ocenjuje sodelovanje občanov, krajevnih skupnosti in občine, opozoril pa je tudi na problem nezaposlenih v radovljiški občini. Na sporočilo o varstvu vojnih invalidov je bilo v razpravi več pripomb. Predvsem se borci pritožujejo, da jih klimatska zdravilišča kličejo na zdravljenje le v zimskih, turistično manj zanimivih mesecih. Poročilo o poravnalnih svetih se delegati sprejeli soglasno.

SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Na seji zbora združenega dela so se domenili, da mora izvršni svet proučiti gospodarjenje tistih temeljnih organizacij, ki so poslovala na meji rentabilnosti. Na seji so največ časa posvetili prav gospodarjenju v občini in ocenili, da so gospodarski rezultati, če jih primerjamo z rezultati na Gorenjskem in v Sloveniji, precej ugodni. Celotni prihodek je porastel za 33 odstotkov, v Sloveniji za 28 odstotkov in na Gorenjskem za 27 odstotkov. Dohodek je bil večji za 30 odstotkov, v Sloveniji za 29 in na Gorenjskem za 25 odstotkov. Seveda pa ti podatki ne smejo uspraviti. Posebno ne, če proučujemo gospodarske rezultate v zadnjem četrtletju lanskega leta, ko so bili pogoji gospodarjenja precej podobni današnjim. Vidijo lahko, da so stopnje rasti posameznih ekonomskih kategorij precej nižje. Osnovni problemi v radovljiškem gospodarstvu pa ostajajo: zastarela opremljenost, nizka kvalifikacijska struktura, kar se kaže tudi v dohodku na delavca, oziroma povprečnem osebnem dohodku, ki je na predzadnjem mestu med gorenjskimi občinami.

Precej pozornosti so posvetili »zgubašem«. Zaskrbljujoče je stanje v osmih temeljnih organizacijah, ki so poslovala na meji rentabilnosti. Med njimi so štiri temeljne organizacije največje delovne organizacije v občini, Verige Lesce, ki zaposlujejo 11 odstotkov vseh zaposlenih v občini. Prisotna sta bila tudi predstavnik Verige, ki sta delegatom predstavlila ozadje tega poslovanja. Vzroki za neugodne gospodarske rezultate so različni: svetovna kriza v proizvodnji sidrnih verig, visoka rast cen materialnih stroškov, obsežna investicijska vlaganja, ki so sicer perspektivna, vendar v minulem letu še niso začela ustvarjati dohodka. V celoti je perspektiva Verige ugodna, saj bi lahko prodali več kot je njihova proizvodnja.

Delegat Kmetijske zadruge Radovljica je opozoril na resen položaj v kmetijstvu, ki kljub visoki produktivnosti ne dosega gospodarnih rezultatov. Sprašuje se, koliko časa bodo kmetijski delavci še podpirali standard delavcev drugih panog in kdaj bodo v radovljiški občini sprejeli samoupravni sporazum o pospeševanju kmetijstva.

Delegat Jaka Repinca je predlagal, naj izvršni svet skupaj s komisijo za malo gospodarstvo in predstavniki temeljnih organizacij obravnava problematiko Elite Bled, ki se nahaja pred likvidacijo.

Zbor združenega dela je sprejel predlog odloka o davkih občanov in predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Radovljica za letos. Prvi odlok je znižal stopnjo davka iz osebnega dohodka od 0,5 na 0,15 od bruto osebnega dohodka, pri drugem odloku pa gre za znižanje prihodkov proračuna, kar je bilo pogoj za znižanje izdatkov.

Osnutek družbenega dogovora o odlikovanju družbenih svetov in odlok so delegati posredovali v javno razpravo do 23. aprila, nosilec javne razprave pa je občinska konferenca SZDL. Delegati so seznanili z informacijo, da morajo vse tiste temeljne organizacije, ki še niso uskladle planskih dokumentov z resolucijo in jo poslale službi družbenega knjigovodstva, to storiti čimprej. Predsednik izvršnega sveta je povedal, da se osem temeljnih organizacij iz občine ni držalo dogovora, naj ob zaključnih računih ne izplačujejo višjih osebnih dohodkov. Med njimi pa ni večjih delovnih organizacij, temveč so predvsem manjše, ki pa imajo po pravilu nadpovprečno visoke osebne dohodke. V javno razpravo so posredovali tudi osnutek odloka o potokih in jarkih v občini Radovljica ter namenili 500.000 dinarjev za izgradnjo ceste Kropa - Jamnik - Dražgoše.

V delavski svet gorenjskih lekarn so soglasno imenovali Ano Pilipovič, zaposleno v tovarni merilnih instrumentov Otoče.

SEJA DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

Na minuli seji družbenopolitičnega zbora so izčrpno pretehtali gospodarjenje lani. Predvsem so razpravljali o gospodarjenju v Tovarni verig, v kmetijstvu, o uvozu repromateriala ter opozorili, da v občini še niso ničesar storili na področju prostorskega plana, prav tako so postopki za pridobivanje dokumentacije vse preveč dolgotrajni.

Nato so sprejeli odlok o spremembi proračuna občine Radovljica za leto 1980 in odlok o davkih občanov. Osnutek družbenega dogovora in odloka o oblikovanju družbenih svetov pri upravnih organih in v občini Radovljica so posredovali v mesečno javno razpravo. Za posodobitev ceste Kropa - Dražgoše so namenili 500.000 dinarjev.

SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Delegati zbora krajevnih skupnosti so na seji obravnavali enajst točk dnevnega reda. Sprejeli so odlok o spremembi odloka o davkih občanov, odlok o spremembi odloka o proračunu občine Radovljica za letos, osnutek odloka o potokih in jarkih pa so dali v javno razpravo, prav tako pa tudi osnutek družbenega dogovora o oblikovanju družbenih svetov pri skupščini občine Radovljica in osnutek odloka o ustanovitvi družbenih svetov v občini Radovljica.

Ob analizi gospodarjenja v preteklem letu so delegati posebej opozorili na vprašanje kmetijstva. Ugotovitve so bile sorodne kot v ostalih dveh zborih, poleg tega pa so opozorili še na veliko pomanjkanje in slabo kvaliteto umetnih gnojil. Bili so mnenja, da bi morali pridobivanje hrane posvetiti prioritarno skrb ob ustreznih politiki cen. O teh vprašanjih naj spregovori izvršni svet skupščine občine Radovljica.

V nadaljevanju seje so delegati soglasno sprejeli sklep, naj se iz proračuna občine odobri 535.000 dinarjev za ureditve parkirišča pred Lekarno Radovljica. Sredstva v višini 500.000 dinarjev pa so namenili za sofinanciranje ceste Kropa - Dražgoše. Delegati so se strinjali, da bo delegatka v delavskem svetu Gorenjskih lekarn Ana Pilipovič.

Odgovori na delegatska vprašanja

Hotelsko turistično podjetje Bled je postavilo delegatsko vprašanje, kdaj bo ponovna javna razprava o problemu blejske obzornice. Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in varstvo okolja odgovarja, da sta dve varianti severna in južna, od katerih pa se bena ni vključena v urbanistični načrt Bleda. Zaradi pomanjkanja denarja je rešitev, takšna ali drugačna, časovno odmaknjena, zato je opredelitev treba odložiti do sprejema prostorskega plana občine Radovljice oziroma novelacije urbanističnega načrta za območje Bleda.

Delegacija krajevne skupnosti Bled je postavila delegatsko vprašanje, ki se nanaša na sprejem novelacije urbanističnega načrta Bled in tehničnega dela zazidalnega načrta za centralno turistično področje Bleda.

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja odgovarja, da novelacija urbanističnega načrta Bled po programu urbanistične dokumentacije za letošnje leto ni v programu, kar je potrebno predhodno sprejeti prostorski plan občine Radovljica.

Zazidalni načrt za centralno turistično področje Bleda je v zaključni fazi. Opravili so javno razpravo tehničnega dela zazidalnega načrta in ko bo krajevna skupnost Bled oblikovala enotno rešitev turističnega prometa skozi mesto in določila namembnost prostora pri stanjavi avtobusni postaji, je možno v urbanistični dokument sprejeti.

Oddelek za urbanizem je odgovoril tudi krajevni skupnosti Podnart, glede novelacije urbanističnih dokumentov v letu 1977. Odlok o pripravi prostorskega plana občine, sprejet pred dvema letoma je razveljavil odlok o pripravi urbanističnih planov iz leta 1979. Vse naloge iz tega odloka zaradi finančnih in kadrovskih problemov niso bile rešene. Načrt urbanističnih dokumentov v letošnjem letu pa ne predvideva novelacije urbanističnih redov na področje krajevne skupnosti Podnart, pač pa izdelavo tehničnega dela zazidalnega načrta Zaloge in sprejem programskega dela zazidalnega načrta na ostalem kompleksu.

Barmani za pokal Bleda - V organizaciji društva barmanov Slovenije je bilo na Bledu tekmovanje jugoslovanskih barmanov za VI. pokal Bleda. V Park hotelu je tekmovalo 24 barmanov. V mešanju kratkih pijač je bila najboljša Cvetka Capuder iz Park hotela, v mešanju dolgih pijač pa je bil najboljši Peter Poznanovič iz hotela Riviera Hercegnovi. V skupni uvrstitvi se je najboljše odrezala Cvetka Capuder, za strokovno delo pa je prejel najvišje priznanje Janez Kozar iz Bernardina v Portorožu. Obenem so na Bledu pripravili še degustacijo jedil, ki je pritegnila številne blejske goste, ki so bili z degustacijo in tekmovanjem izredno zadovoljni. Prav bi bilo, ko bi s tem nadaljevali. Na sliki: Zoltan Sinkec iz Park hotela, ki je prejel prvo nagrado za mešanje pijač Talisa. - Foto: F. Perdan

Prometne igre cicibanov - V četrtek, 15. maja, dopoldne se je 450 šolarjev iz kranjskih vrtcev srečalo na stadionu Stanka Mlačna, kjer so pokazali svoje spretnosti v vožnji koles, v poznavanju prometnih pravil in ostalih spretnosti iz cicibanovega spornega značka. Pokazali so, da praktično vsi znajo voziti kolo, da znajo biti previdni v prometu. Ta oblika srečanja je zamenjala prejšnjo tekmovalno izključno prometno znanje. Za spomin na veselo srečanje so prejeli spominske značke in igro »Prometni znaki« Sveta za vzgojo in varnost v cestnem prometu skupščine občine Kranj. (L. M.) - Foto: F. Perdan

VAŠA PISMA

HISTERIČNA POLEMIKA

Ker se mi je zdela polemika zaradi objavljenih reklamnih slik za filme, objavljena v Glasu 15. aprila od L. B. iz Škofje Loke histerična, od Prizadetih staršev iz Cerkelj pa skrajno nezadnjaška in nezrela, se oglašam tudi jaz:

Ojoj, to je hudo /naš mladi rod od slik v Gorenjcu pohujšal se bo! Kaj bi čas za spolno vzgojo trutili /z lažjo jih bomo brez truda in lažje vzgojili/ ta rod bo res zrel in krepak /z njim kosal se bo le junak/ ki življenje bo ljubil /orožje v resnici in znanju bo nosil/ vse gledal, razumel /ocenil, precenil/ in skozi zrelost življenje bo cenil!

V. Ž., Kranj

NAJSTAREJŠA DUPLJANKA

V Spodnjih Dupljah št. 47 živi v zelo stari, še s slamo kriti leseni hiši Marija Črnivec, po domače Vogvarjeva Micka. Na dan mladosti, to je 25. maja, bo stara 89 let. Doma je bilo osem otrok, od katerih sta dva umrla, Micka pa je bila najstarejša. Doma ni bilo kruha za vse, zgodaj jim je umrl oče, zato je morala Micka že z enajstimi leti služiti. Pet let je bila pestunja v Naklem. Kasneje pa je delala v tkalnici v Trziču in sicer osemnajst let. Na delo je hodila peš v obe smeri, saj takrat ni bilo takšnih prometnih zvez kot danes. Vlak je sicer že vozil v Trzič, vendar pa ne ob takih urah, da bi to ustrezalo delavcem. Micka je morala delati po deset in več ur dnevno. Med prvo svetovno vojno je zmanjkalo preje, tovarno so morali zapreti, delavci pa so bili na cesti, tudi Micka. Kasneje je našla delo pri nekem kmetu. Ko so ostali otroci odrasli in odšli po svetu, se je vrnila domov in pomagala materi na polju. Po materini smrti pa je prevzela dom in majhno kmetijo Micka. Da bi se lažje preživljala, je poleg dela na kmetiji nabirala tudi gobe in brusnice. Tega ni opustila niti v poznih letih. Še lani je pri 88 letih v gozdu nabirala gobe in brusnice. Ima kmečko pokojnino, za delavsko pa je bilo 18 let dela v tovarni premalo. Za svoja leta je še kar trdna. Ima res vzorno urejen in čist dom, čeprav majhen. Rada sprejme tudi obiske. Želim ji še veliko let.

Saša Pretnar Podbrezje

Srečanje

harmonikarjev

Begunje - V nedeljo, 1. junija, bo v Krpinu ob 9. uri srečanje harmonikarjev Amaterske melodije 80. Nastopili bodo tisti, ki so večič igra nja na tritonski harmoniki, »frajtonarice«. Nastop bodo ocenjevali, vsi nastopajoči pa bodo prejeli diplome z značkami, najboljši pa praktične nagrade. Prvi in drugi bosta prejela pokala v trajno last.

Načeloma je tekmovalni del simboličen, ker organizatorji dajejo večji poudarek spoznavanju godcev med seboj, izmenjavi izkušenj in predstavitvi lepe domače melodije mlajšemu občinstvu. Po tekmovalnem delu bo prosti program, v katerem bo bodo igrali tudi na klavirske harmonike, pripravljajo pa tudi improvizirane skupine harmonikarjev, ki bi zaigrali naenkrat. Vse godce bo pozdravil Tonček Triplat, nekdanji borec-harmonikar Kokrškega odreda, ki je bil ustanovljen pred 36. leti. Partizanska pesem je tedaj s harmoniko potovala po vsej Sloveniji, zato naj bi tudi srečanje harmonikarjev ohranilo spomin na melodije, ki so se rojevale v tistih časih.

Tekmovalci, ki se lahko prijavijo Turističnemu društvu Begunje, bodo zaigrali po eno partizansko in po eno vižo po svoji izbiri. Nastopijo lahko vsi, ki igrajo »frajtonarice« in so doma z Gorenjskega, ne glede na znanje in glasbeno izobrazbo. Po 30. maju prijave ne bodo načeloma več upoštevali.

AMATERSKE MELODIJE 80

Prijavljam se na nastop s tritonsko harmoniko v tekmovalnem delu srečanja harmonikarjev, ki bo prvega junija 1980 v Krpinu pri Begunjah.

Ime in priimek _____

Naslov _____

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU
OB NJEGOVI 750-LETNICI

(41. zapis)

Naneslo je tako, da je bil prejšnji zapis v glavnem posvečen Titovemu bivanju in službovanju v Kamniku, današnji pa mora tudi ujeti korak z dnevi, ko slavimo obletnico svetlih zmag, hkrati z njimi pa tudi na padle za svobodo.

PRED TOVARNO TITAN

V tej tovarni, v kateri je nekoč delal kot ljučavničar tudi naš nepozabni Tito, je prejšnji zapis že nekaj povedal.

Zdaj mi je še omeniti zelo lep spomenik 35 padlim borcem NOB, ki so bili zaposleni v tej tovarni. Spomenik sestavlja kamnit obelisk z brnastimi kipi borca, jetnike in talca. Avtor spomenika je kipar Božo Pengov.

PRED TOVARNO UTOK

Pred Kamniško tovarno usnja stoji že leta 1946 postavljen bronati kip delavca - usnjarja. Posvečen je 12 borcem in žrtvam fašizma, ki so bili nekoč delavci v tej tovarni.

Na kamnitem podstavku so vklesana imena padlih, med katerimi je tudi ime narodnega heroja Jakoba Moleka-Mohorja.

Spomenik je delo kiparja Borisa Kalina.

Pomnik NOB pred tovarno Titan (Kovinarska ul. 28)

1910, 1910), Dolinšek Stanko 1910), Dolinšek Stanko (rojen 11.11.1904, padel 1.1.1945).

Zaradi podle izdaje so Nemci dne 7. decembra 1943 aretirali kar 39 Kamničanov in jih odpeljali v begunjske zapore.

Razen Mirka Dernovška, ki so ga kot izdanega sekretarja kamniške organizacije Osvobodilne fronte kar med zasliševanji na gestapu v Kamniku zverinsko ubili.

Dne 31. januarja 1944 je bil v Sentvidu pri Ljubljani likvidiran nemški župan. Še istega dne so Nemci pripeljali v Sentvid 25 zapornikov iz Begunj in jih kar sredi vasi kot talce postrelili. (Na kraju streljanja stoji danes izjemno lep pomnik.)

Med ustreljenimi talci je bilo tudi 14 Kamničanov, ki so bili aretirani pred poldrugim mesecem.

Na plošči v občinski avli so vklesana imena šestih uslužbencev okraja Kamnik, ki jih je zatekla racija 7. decembra 1943. Dolinšek pa je padel kot partizan.

POMNIK NA ŽALAH

Eno pa je treba vsekakor priznati kamniški borčevski organizaciji. Malokje so se na tako skrben in estetsko zadovoljiv način oddolžili padlim tovarišem na svojem območju. Tudi eleganten zbornik z upodobitvami pomnikov so založili.

Na kamniškem pokopališču na Žalah, sta postavljena kar dva nagrobnika padlim borcem za svobodo.

Eden od teh je v obliki kvadra iz belega marmorja s pomembnim vklesanim napisom:

Za domovino prva sta življenje dala, ko okupator je teptal svobodo ljudstva. Med prvimi pokazala sta udano, kje prava pot je v svobodo zlato. - Miklavčič Tone, roj. 4. 7. 1920, Mlakar Dominik roj. 28. 7. 1920. Padla 27. 7. 1941.

Na levi stranici kvadra so še vklesana imena: Stanko Dolgan-Miloš, Mirko Exler, roj. 21. 4. 1921, ustreljen 1. 8. 1941, Lado Exler, rojen 23. 11. 1915, ustreljen 6. 1. 1945, Cerar Ciril, ubit 1. 5. 1942.

Na desni stranici kvadra je vklesano: In vi junaki, ki spite tu spokojno, hvaležni klanjamo se državljanji.

Pomnik pred tovarno usnja Utok (Usnjarska ul. št. 8)

DVE SPOMINSKI PLOŠČI

Na steno v avli mestne hiše sta v zidani dve plošči.

Prva plošča s svojim vklesanim napisom ugotavlja, da je LOMO Kamnik proglasil 27. julij za ljudski praznik mestne občine Kamnik in sicer v spomin na dan oborožene vstaje, ki je začela ta dan v letu 1941.

Druga plošča je posvečena ustreljenim talcem v Kamniku. Vklasan napis v plošči, ki je uokvirjena v kovano trnjevo železno vitico, pove:

Vam, ki ste padli kot talci za nas in boljše bodočnost domovine 31. 1. 1944 Brandsteter Jakob (9. 8. 1901), Bogataj Darko (21. 10. 1913), Drekonja Ciril (2. 7. 1896), inž. Golob Mirko (19. 8. 1911), Dr. Polec Julij (8. 10. 1883), Urbanija Alojzij (22. 6. 1883)

Spominska plošča v avli kamniške občinske skupščine

ODPORNOST TOČKA

33

Tudi v položaju na diagramu 68 (SPASSKI - MNA-CAKANJAN; Spartakiada, 1959) izkoristi beli moč odporne točke. Zadnja poteza črne-ga je bila f5, s katero želi odgnati iz središča neprijetnega skakača.

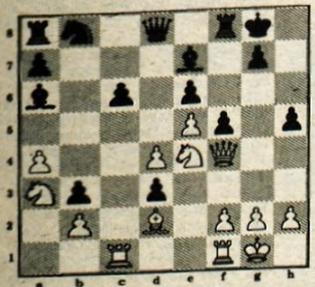

Diagram 68

1. Sd6!
- Skakač je zasedel odporno točko.
1. ...	Dd7
2. Tf1	Td8
3. Lb4	Ld6:
4. ed6:	

Črni je odstranil skakača, toda na njegovo mesto je prišel kmet. Odprla se je tudi linija e in na njej se je odkrila slabost kmeta e6.

4. ...	Db7(?)
5. d5!	

Črni se je vdal. Po ed5: sledi 6. Tc7 in po ed5: 6. Te7. V obeh primerih se zasidra trdnjava na sedmi vrsti: na odporni točki. Pa poglejmo, kaj bi lahko sledilo.

5. ...	ed5:
6. Te7	Sd7
7. Dg5 in črni ne more ubraniti mata.	

ODSTRANITEV ALI ELIMINACIJA

Izraz eliminacija pomeni izločitev, odstranitev, odpravo oziroma ukinitve obstoja nečesa. Tudi v šahu nam pomeni eliminacija več stvari, npr. izločitev figure ali kmeta iz igre, odstranitev figure z aktivnega na stransko mesto (pasivizacija figure) ali ukinitve nekega stanja oziroma razmerja sil na šahovnici. Vendar pa pri šahovski rabi termina eliminacija mislimo predvsem na izločitev neke figure ali kmeta oziroma skupine figur ali kmetov iz igre. Na ta način dosežemo stanje, v katerem uveljavimo moč svojih figur in kmetov. Pri tem gre lahko za izločitev odločilno pomembne figure ali pa za enostavno menjavo.

V poziciji na diagramu 69 (SCHLECHTER - MARCO; Monte Carlo, 1904) je črni kralj izpostavljen napadu po liniji b. Edino lovcem daje nekaj zaščite. Zato je razumljivo, da beli premišluje o njegovi odstranitvi.

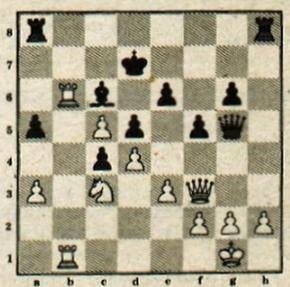

Diagram 69

Dr. Srejan Bartek (Nadaljevanje v naslednji številki)

Alpsko smučanje Zanimiva tekma v Lomu

LOM POD STORŽIČEM - Na planini Javorčnik je športno društvo Lom pripravilo tradicionalni Javorniški veleslalom. Tekmovalci, ki se ga lahko udeležijo vsi ljubitelji alpskega smučanja v Lomu, nekdanji in sedanjaki te vasice ter njihovi sorodniki. Letos se je na progi, ki jo je postavil Javorčnik in je imela 29 vratic, zbralo 100 smučarjev in smučark. Zmagovalci so postali: cicibanke - Andreja Soklič, mladinci - Drago Primožič, pionirke - Mojca Meglič, pionirji - Robi Kralj, mladinci - Polona Peharc, mladinci - Milena Soklič, stari člani - Bojan Križaj, starejši člani - Jernej Meglič, mlajši veterani - Jože Hladnik, veterani Vinko Švab.

J. Kikel

Prvomajski veleslalom

LOM POD STORŽIČEM - Športno društvo Lom je pripravilo med prvomajskimi tekmi tretje tradicionalno smučarsko tekmovanje »Prvomajski veleslalom«. Na Javorčniku na Javorniku se je zbralo kar 100 smučarjev in smučark, pomerili pa so se na progi, ki je imela 29 vratic. Tekmovalci so se udeležili tudi naši najboljši smučarji in smučarke. Zmagovalci po posameznih kategorijah: cicibanke - Andreja Soklič (Lom), cicibani - Miha Teran (Lom), pionirke - Mojca Meglič (Lom), pionirji - Robi Kralj (Tržič), mladinci - Polona Peharc (Tržič), mladinci - Marko Križaj (Tržič), članice - Milena Soklič (Lom), člani - Bojan Križaj (Tržič), stari člani - Franc Komac (Tržič), mlajši veterani - Janez Dovžan (Tržič), veterani - Lovro Dornig (Ljubljana).

J. Kikel

Alpinistične novice

V PAKLENICI

AO KRANJ: Letošnjega tabora se je udeležilo 16 članov AO Kranj. Osem alpinistov in pripravnikov je opravilo skupaj 115 vzponov. Od tega je bilo preplezanih 15 vzponov težavnostne stopnje, desetkrat je bil ponovljen Razvalnega kladiva (V-VI, A1-2), 30 vzponov pete, 27 vzponov četrte in 35 vzponov tretjega stopnja. Od pomembnejših vzponov so preplezali sledeč: brata Česen, Marko Kranjc in Klemen Kobal; Peter Markič in Andrej Štremfelj; Klin; brata Česen; Zarko Trušnovec s soplezalno. Prvenstveno varianto imenovano Metulj; M. Česen s soplezalcem; Jenjava; brata Česen in Kobal; Kačo; brata Česen in Štremfelj; Funkcija; Šubara Perčič in Andrej Štremfelj. Vse našteje smeri v steni Anič Kuka.

AO TRŽIČ: Tabora se je udeležilo 12 članov in 6 pripravnikov. Skupaj so preplezali 140 smeri, med katerimi je bilo veliko število najtežjih. Pomembna smer (Ivnik-Tomazin) in Diagonalna zajeda (Bence-Tomazin) v Visoki Škofji; Jenjava smer (Bence-Markič), Funkcija (Bence-Tomazin), Klin (Rozman-Meglič), Raz Klina (Ivnik-Tomazin) in Perko s soplezalno, Kača (Ivnik s tovarišom), Šubara direkt (Bence-Tomazin) 1. ponovitev, Velebit (Ivnik s tovarišem), Forma viva (Perko-Ivnik) in Bence-Markič, vse v Anič Kuka.

AO TRŽIČ V PRETEKLI ZIMI

V času koledarske zime 1979/80 so opravili člani AO Tržič 167 vzponov in pristopov na vrhove nad 2000 m. Med pomembnejšimi vzponi omeniti: Levo smer (V, A1-2) v Storžiču, katere prvo ponovitev sta opravila Bence in Meglič. Drugo zimsko ponovitev Črnega grabna sta opravila Tomaž in Markič (IV, 400 m). Marko Tomazin je sam opravil prvo zimsko ponovitev Nemške smeri (III, 450 m) v Dolni hrbtu. Drugo zimsko ponovitev Jugovega stebra (V) v Steni je opravil Marko Tomazin s soplezalcem, Bence in Bergant pa sta prav tako v Steni preplezala novo smer po vrhu ob Nemški smeri (40-80 stopinj, 20 m A1-A2, višina vrha 800 m).

Poleg tega so skrbeli tudi za vzdrževanje. Organizirali so tri skupne ture na okoliške vrhove. Poleg internega smučarskega tekmovanja za Jančev memorial so organizirali Kranjski smuk, kjer so bili ekipni prvaki.

A. Š.

**Tekstilna industrija
Tekstilindus
Kranj**

razpisuje naslednje prosto delo oziroma nalogo s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v delovni skupnosti skupne službe

vodenje ekonomskega sektorja

Kandidati mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje oziroma da ima:

- visoko ali višjo strokovno izobrazbo (ekonomske smeri) in najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih strokovnih nalogah ekonomskega področja

Poleg zgoraj navedenih pogojev mora kandidat imeti še:

- vodstvene in organizacijske sposobnosti za uspešno vodenje sektorja, kar dokazuje z dosedanjim delom oziroma zaposlitvijo
- osebnostne in moralno-politične kvalitete, ki zagotavljajo uspešno delo za razvijanje samoupravnih odnosov.

Mandatna doba traja 4 leta.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri kandidatov.

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi razpisa priporočeno na naslov Tekstilindus Kranj, kadrovski sektor.

Tovarna obutve

Perko Tržič

objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb prosta dela in naloge

vodenje biroja

Pogoji za sprejem:

- diplomirani inženir arhitekt, diplomirani gradbeni inženir in 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih v gradbeništvu
- inženir arhitekt, gradbeni inženir in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gradbeništvu
- strokovni izpit

Posebne zahteve:

- sposobnost vodenja in organiziranja
- samostojnost pri delu
- sposobnost sodelovanja
- kreativnost
- sposobnost logičnega mišljenja

Sprejeti kandidat bo združil delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poskusno delo je 3 mesece.

Interesenti naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v kadrovskem oddelku tovarne v 15 dneh po objavi.

Turno smučanje s Kotovega sedla

S Kotovega sedla, ki leži visoko nad Tamarjem, med Vevnico in Jalovcem, je preteklo nedeljno smučalo precej planincev.

Snega je v visokogorju še veliko, tako bo tod prijetna turna smuka možna vsaj še dva ali tri vikende.

Turno smučanje, ta atraktivna oblika rekreacije, ima poleg dobrodojnih vplivov na človeka še druge prednosti. Ne zahteva dragih objektov, naprav in opreme, zašteteni tereni so dostopni vsakomur, vsak posameznik izbira ture po lastni želji, primerno svojim zmogljivostim.

Zaradi teh in še drugih prednosti pred alpskim smučanjem, se število privrženцев te opojne sprostitve v naravnem okolju iz leta v leto večja.

L.P.

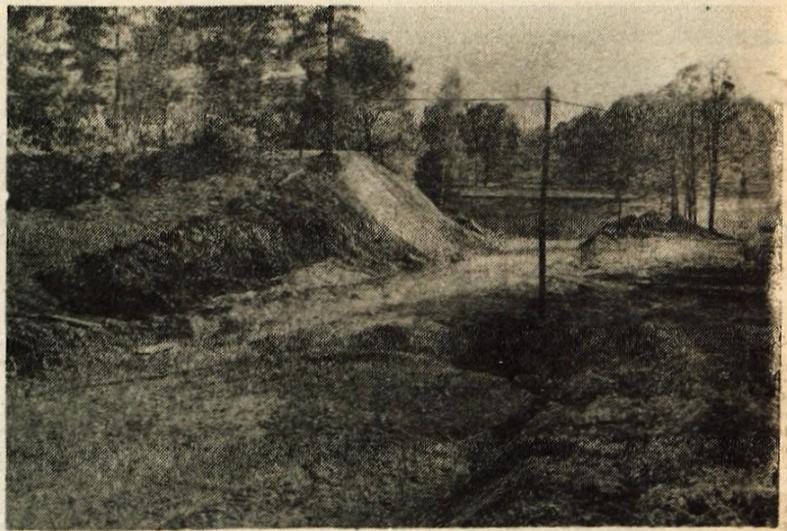

Kje so bele črte? - Medtem ko so v nekaterih gorenjskih mestih že povsod obnovili cestne talne oznake, sredinske črte in prehode za pešce, pa v Radovljici pešci še bolj pa avtomobilisti ugibajo, kam so izginile od jeseni bele cestne črte. - Foto: F. Perdan

Plin eksplodiral

Škofja Loka - V nedeljo, 18. maja, okoli 10. ure dopoldne je eksplodiral plin v trosobnem stanovanju stolpnice v Podlubniku št. 153. Slavica Jakara (roj. 1959) je v skupni kuhinji hotela pogreti hrano v peči plinskega štedilnika. Odprla je vratca pečice in

prizgala vžgalico ter odprla plin, ki pa ni hotel goreti. Prizgala je nato še drugo vžgalico, tedaj pa je plin eksplodiral. Moč eksplozije je razbila stekla na oknih, polomila podboje vrat in razmetala pohištvo. Slavica Jakara je bila na srečo le lažje ranjena.

Radovljica - Predvidevajo, da bodo radovljiško obvoznico proti Kropi in Lipniški dolini zgradili še letos. - Foto: F. Perdan

Radovljiška obvoznica

Radovljica - Že več let si v radovljiški občini prizadevajo, da bi rešili problem cestne povezave s Kropo in Lipniško dolino. Staro mestno jedro nameravajo ohraniti, razen tega pa je promet skozi Radovljico posebno za tovorne avtomobile predstavljal izredno ozko grlo. Nameravali so tudi odpraviti črno prometno točko čez železniški prehod pri Zitu Lesce in boljše urediti cestno povezavo s Kropo.

Pred dvema letoma so začeli graditi prvi del obvoznice v Lipniško dolino do čebeljnaka, drugi del pa so začeli graditi novembra lani in predvidevajo, da bodo dela končali letos. V teh mesecih bodo začeli graditi železniški podvoz in prestavili železniško progo na tem delu. Za natusje železniške proge bodo uporabili material iz izkopa sedanje cestne obvoznice.

Radovljiška obvoznica bo dolga tri kilometre, urediti pa bodo morali

še kanalizacijo med Radovljico in Lescami. Gradi jo Cestno podjetje Kranj. Prva etapa je veljala 6 milijonov dinarjev, druga pa bo veljala okoli 30 milijonov dinarjev. Investitor je samoupravna komunalna interesna skupnost Radovljica, sredstva za izgradnjo obvoznice pa so dobili tudi iz občinskega proračuna in republiške skupnosti za ceste. Cestna obvoznica bo dovolj široka in predstavlja za radovljiško občino precejšnjo pridobitev.

Prav gotovo bodo morali v prihodnjem obdobju rešiti tudi problem povezave radovljiškega prometa z magistralno cesto, saj bi tako najboljše rešili tudi ostala ozka grla v Lescah in v Radovljici. Če se bo obvoznica nadaljevala in povezovala z magistralno cesto, potem bi lahko odpravili velike zastoje pred železniškimi zapornicami v Lescah ter razbremenili neprimerno križišče v smeri Lesce-Bled.

D. Sedej

NESREČE

MOTORIST V AVTO

Kranj - Na lokalni cesti na Rupi se je v petek, 16. maja ob 15.45 pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi strani. Voznik motornega kolesa Vojko Perčič (roj. 1961) z Rupe je vozil od Kokrice proti Rupi in je v nepreglednem ovinku vozil po levi ter čelno trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz naporene smeri pripeljal Urban Krajnik (roj. 1932) iz Kranja. V nesreči si je motorist zlomil nogo in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

ZAPELJAL S CESTE

Kranj - V sredo, 14. maja, ob 19. uri se je na magistralni cesti pri Orehku pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Branišlav Mitrovič (roj. 1957) iz Sv. Duha je vozil proti Jeprcu. Na odseku ceste med Orehkom in Drulovko je nenadoma zapeljal s ceste, se dvakrat prevrnil in obstal na kolesih. Voznik Mitrovič je bil pri tem huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center, škode na avtomobilu pa je za 20.000 dinarjev.

TRČIL V VLAČILCA

Dovje - V petek, 16. maja, nekaj po 19. uri se je na magistralni cesti med Kranjsko goro in Jesenicami pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi. Voznik osebnega avtomobila znamke zastava 750 Brane Štremfelj (roj. 1957) iz Šenčurja je v blagem levem ovinku zapeljal v levo in trčil v nasproti vozeč terenski avtomobil za vleko avstrijske registracije, naložen s poškodovanim avtomobilom. Po trčenju je Štremfeljev avtomobil odbilo nazaj v desno in ga zasukalo za 180 stopinj, vanj pa je takoj nato trčila voznica osebnega avtomobila znamke »lada« Majda Mulej (roj. 1931) iz Maribora, ki je pripeljal iz kranjskogorske smeri. Zaradi trčenja je s terenskega vozila padel na cesto poškodovani opel rekord, v katerega je trčil Mato Tutič (roj. 1946) iz Lesc. V nesreči sta bila voznik Štremfelj in njegov spotnik Peter Kržišnik huje ranjena, voznica Mulejeva pa lažje. Škode na vozilih pa je za 120.000 din.

PADLA IZ AVTOMOBILA

Kranj - V petek, 16. maja, ob 14.35 se je v križišču Gorenjesavske ceste in obvoznice pripetila prometna nezgoda, ker so se nenadoma odprla vrata avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Ciril Arh (roj. 1950) iz Tupalič je peljal po obvoznici od Zlatega polja proti Laboram. V križišču pa so se nenadoma odprla vrata kabine na desni strani, tako da je sopotnica Marija Pogačnik (roj. 1911) iz Preddvora padla iz avtomobila in se huje ranila. Prepeljali so jo v jeseniško bolnišnico.

TRČENJE V KRIZIŠČU

Škofja Loka - Na regionalni cesti Škofja Loka-Zelezniki v vasi Vešter se je v petek, 16. maja nekaj po 10. uri pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po sredini ceste. Voznik kombibusa Pavle Oblak (roj. 1944) iz Hotavelj je peljal proti Zeleznikom. Ko se je v Veštru razvrstil na prometni pas za zavijanje v levo proti Lubniku, se mu je v križišču nenadoma zaletel v levo stran vozila voznik osebnega avtomobila Jakob Gartner (roj. 1940) iz Selc. V trčenju je bil voznik Gartner huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center.

NEPREVIDNO NA PREDNOSTNO CESTO

Jesenice - V soboto, 17. maja, nekaj po 21. uri se je na magistralni cesti na Belci pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Štefan Grebenar (roj. 1956) iz Murške Sobotje je pripeljal po makadamski poti do magistralne ceste, kjer pred znakom »ustavite« ni počakal, pač pa je zapeljal na prednostno cesto, po kateri je prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila nemške registracije Nikola Duilo iz Šibenika. V trčenju je bil sopotnik v Grebenarjevem avtomobilu Štefan Kisilak lažje ranjen. Škode na avtomobilih pa je za 90.000 dinarjev.

ZBIL PEŠCA

Naklo - V nedeljo, 18. maja, nekaj po 16. uri se je na magistralni cesti pred gostilno Marinšek pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Grga Breščakovič (roj. 1951) je vozil od Kranja proti Podtaboru z neprimerno hitrostjo glede na gostoto prometa, zato ni pravočasno opazil na prehodu za pešce Stanislava Sintiča (roj. 1936), ki je od železniške postaje proti gostilni prečkal cesto po prehodu za pešce. Avtomobil je trčil vanj, da ga je odbilo s ceste, kjer je obležal huje ranjen. Prepeljali so ga v Klinični center.

L.M.

Ogenj v trgovini

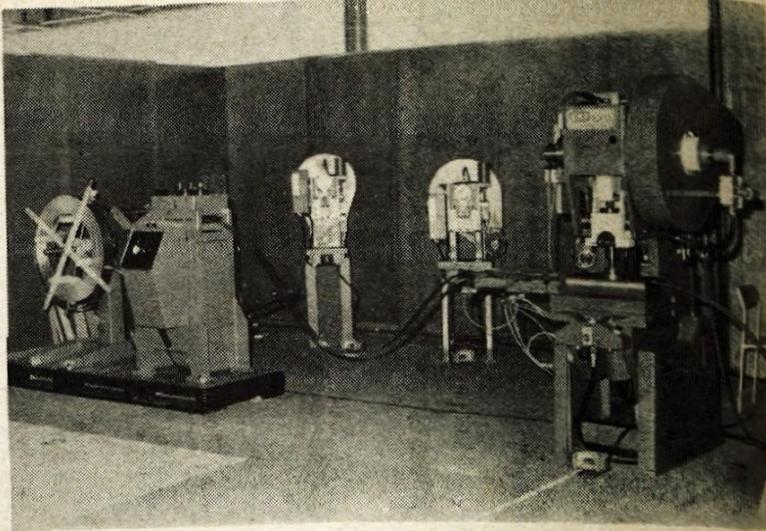
BLED - V noči od 16. na 17. maj je začelo goreti v samopostrežni trgovini Špecerija na Prešernovi cesti. Nastala je, kot so kasneje ugotovili, okvara na neonski razsvetljavi, ki se je zaradi tega pregrela, se začela taliti, zato pa se je vnela tudi lesena stropna obloga. Zaradi dima je neuporabnih tudi več živil. Požar so pogasili blejski gasilci.

MEDNARODNI SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA JE VREDEN OGLEDA

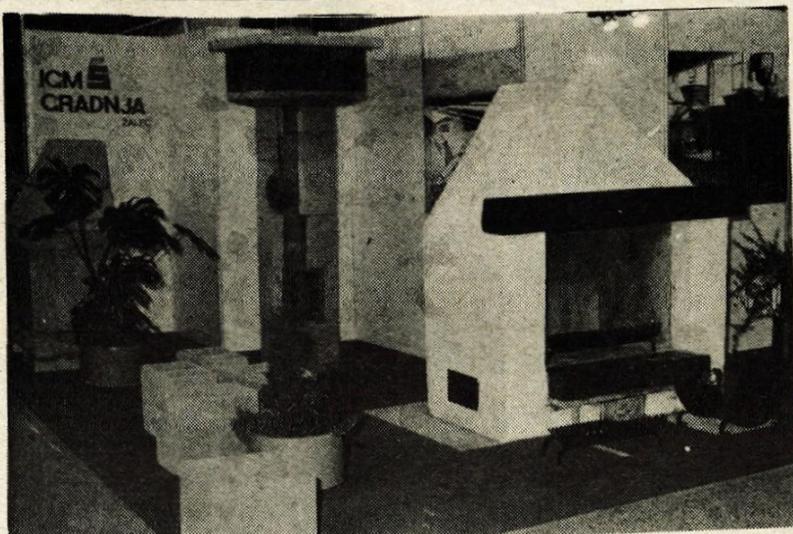
Izdelki ki jih v okviru obrtnih združenj razstavljajo njihovi člani, so najbolj pritegnili pozornost obiskovalcev. Na sejmu je mogoče marsikaj tudi kupiti, izdelke in storitve pa lahko tudi naročite pri predstavnikih združenj in neposredno pri nekaterih obrtnikih. Za vas smo zabeležili del sejemске ponudbe.

Tržiška industrija kovinske opreme Tiko v okviru poslovnega združenja Magos razstavlja kabselske omarice za električne priključke vseh vrst, omarice za orodje, galvansko kad z lovilem olja, komandne pulte, šoferske sedeže in prezračevalno garderobno omaro, ki je novost na našem trgu in prvi tovrstni izdelek v Jugoslaviji.

Galato Oreste, proizvajalec ekscentričnih strojev za deformiranje in obdelavo kovin na zračno ali mehanično sklopko iz Italije (35010 Codiverno di Vigonza - Padova) razstavlja svoje izdelke. Zastopnik za prodajo njegovih izdelkov pri nas je Oskar Milič iz Trsta, telefon 200-427.

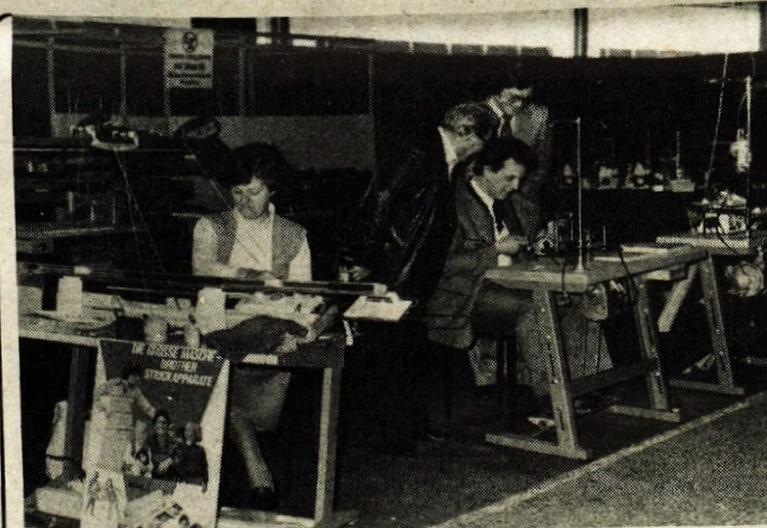
Kamine, dimnike in ostale svoje izdelke razstavlja Industrija gradbenega materiala Gradnja iz Zalca.

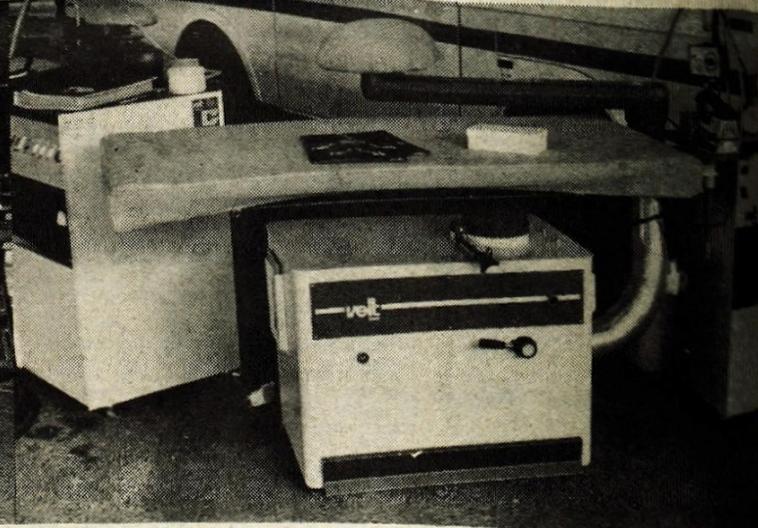
Pozornost obiskovalcev so vzbudili razstavljeni izdelki učencev in učenk Osnovne šole Gorenjskega odreda iz Žirovnice. Izredno domiselni makrameji, tapiserije in drugi dekorativni izdelki izpričujejo bogato izvenšolsko dejavnost in veliko prizadevnost mentorjev.

Obiskovalci so občudovali domiselna svetila v obliki dežnikov, stanejo pa od 1.050 do 1200 din.

Sivalne, pletilske in likalne stroje in pribor razstavlja Josef Mon dre iz Celovca, ki zastopa firme Pfaff in Veit. Obiščete ga lahko v njegovem paviljonu in njegovi bogato založeni trgovini v Celovcu na 10. Oktober Strasse 22, telefon 71187. Poleg prodaje izdelkov, ki so primerni za obrt ali konjiček, nudi tudi vse potrebne instrukcije.

Z bogato izbiro strojev, orodja in opreme za obrt in malo gospodarstvo se predstavlja kranjski Merkur, ki razstavlja tudi prodaja. Po zaključku sejma je razstavljeno blago na razpolago v Merkurjevi prodajalni v Kranju, Koroška c. 1

V okviru Poslovne skupnosti Magos iz Ljubljane, ki združuje 88 organizacij združenega dela malega gospodarstva iz raznih strok se na sejmu predstavljajo njeni člani: Tiko Tržič, KOP Kranj, Sport oprema Ljubljana, Kovinar Novo mesto, POZD Plastor Ljubljana, SKP Ajdovščina, Termopol Sovodnj, Drogerija Ljubljana, Elmont Bled, Obrt - oprema Ljubljana, ONPZ Obrtnik Nova Gorica, Elektromontaža Ljubljana, Novotehna Novo mesto, Elektromedicina Ljubljana, ETP Kranj, Nova Ljubljana, Istrametal Portorož, Kovinostroj Grosuplje, Kovina Smartno pri Litiji.

N nama

Škofja Loka

Kakšne so letošnje možnosti v izbiri opreme za taborjenje, oddih in izletniško rekreacijo?

ODGOVOR NA TO ZANIMIVO VPRAŠANJE BOSTE NAŠLI, ČE BOSTE OBISKALI

RAZSTAVO S PRODAJO ŠOTOROV, KAMP OPREME IN POTREBŠČIN ZA ODDIH

KI JO SPET PRIREJA

N nama

VELEBLAGOVNICA V ŠKOFJI LOKI

OD 21. 5. 1980 DO 24. 5. 1980

OBIŠČITE NAS IN ZADOVOLJNI BOSTE

Gorenjski sejem Kranj

vabi k sodelovanju za nedoločen čas delavko, ki bi želela opravljati dela in naloge

čistilke

Poskusno delo je 2 meseca.

Pismene ponudbe pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov Gorenjski sejem, Kranj, Staneta Žagarja 27.

DELAVSKA UNIVERZA

TOMO BREJC Kranj

razpisuje prodajo prikolice za avtomobil nosilnosti 500 kg.

Izključna cena 1.500 din brez prometnega davka.

Ogled in prodaja bo v petek, dne 23. 5. 1980 od 10. do 11. ure na delavski univerzi, Cesta Staneta Žagarja 1.

metalko

V naši prodajalni so vam na razpolago ploščice kerub iz Beograda. Ploščice so zelo primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad...

Velikost 20 x 20 cm, kvaliteta VS.

Ploščice so odporne in prenesejo velike temperaturne razlike.

Cena kvadratnega metra ploščic 178 81 din

prodajalna kamnik

Prodajalna je odprta vsak dan od 7 do 19 ure, ob sobotah od 7 do 13 ure

ZA VAŠ DOM

PRIpravILI SMO PESTRO POLETNO KOLEKCIJO TKANIN. PRISOTNOST VSEH MODNIH KOMONENT PRI TKANINAH JE VODILO NAKUPA TUDI ZA NAJBOLJ ZAHTEVNE KUPCE.

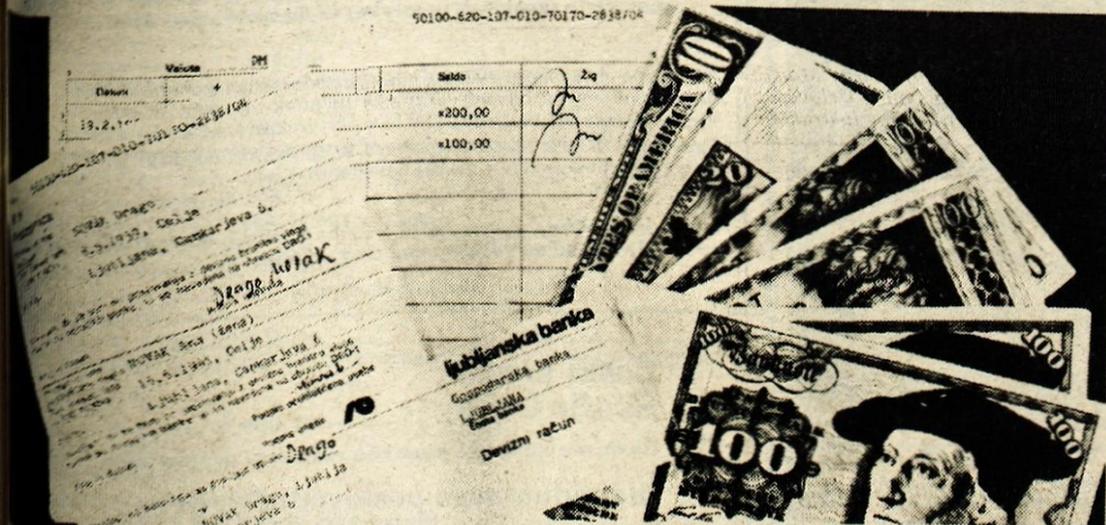
Pričakujemo vaš obisk.

Informativno prodajni center v hotelu Creina v Kranju tel. 25-168.

TEKSTILINDUS KRAJNJ

Samstvo federacije za hranilne vloge v devizah

Devizni račun in devizno hranilno vlogo lahko ustanovi v ljubljanski banki vsak jugoslovanski državljan, ki ima stalno prebivališče v Jugoslaviji ali začasno delo v tujini, pa tudi vsak jugoslovanski izseljenec in njegov zakoniti prebivalnik. Postopek ustanovitve deviznega računa ali devizne hranilne knjižice je hiter in preprost. Devizne vloge se glasijo na ime, račun pa lahko s pisnim soglasjem prenesemo pravico do uporabe deviznih sredstev tudi na zakonca, otroke, starše, brate ali sestre.

Vplačila in nakazila na devizni račun ali devizno hranilno knjižico v konvertibilnih valutah so neomejena, kar velja tudi za izplačila pri vseh enotah temeljnih bank, združenih v Ljubljansko banko na območju SFRJ. Da bi banka pravočasno zagotovila tudi izplačilo večjega zneska v želeni efektivni valuti, je priporočljivo, da se občan o takem nameravanem dvigu deviz predhodno dogovori z enoto, ki vodi njegovo devizno hranilno vlogo. Devizno hranilno knjižico občan lahko uporablja tudi pri vseh enotah drugih jugoslovanskih bank in dviga

prihranke do zneska 250 \$ dnevno, preračunano v ustrezno valuto.

Ljubljanska banka obračunava obresti od sredstev na deviznih računih in deviznih hranilnih knjižicah v devizah, in sicer: pri navadnih vlogah na vpogled po 7,5% obrestni meri, pri vlogah, vezanih na 13 mesecev po 9% obrestni meri ter pri vlogah, vezanih na 24 mesecev in več po 10% obrestni meri.

Obresti se obračunavajo od dneva vplačila dalje, pripisujejo pa se letno za vsako vrsto deviz posebej.

ljubljanska banka

Združena banka, Ljubljana n. sub. o.

Kemična tovarna Podnart

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

- SAMOSTOJNEGA TEHNOLOGA ZA DELO V SLUŽBI POVRŠINSKE ZASČITE**
Pogoj: - diplomirani inženir kemije in 3-letne delovne izkušnje
- SAMOSTOJNI REFERENT NABAVE ZA DELO V KOMERCIALNI SLUŽBI**
Pogoj: - ekonomist ali inženir kemije in 2-letne delovne izkušnje
- FINANČNEGA KNJIGOVODJE II. ZA DELO V FINANČNI SLUŽBI**
Pogoj: - ekonomski tehnik in 9-mesečne delovne izkušnje

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o strokovnosti na odbor za delovna razmerja v 15 dneh po objavi.

Tovarna obutve Peko Tržič TOZD prodajna organizacija MREŽA n. sol. o. Tržič C. Ste Marie aux Mines 4

razpisuje za šolsko leto 1980/81 7 prostih učnih mest v svojih prodajalnah v Kranju za izučitev poklica

PRODAJALEC OBUTVE

Kandidati naj oddajo prošnje za sprejem skupaj s potrdilom o premoženjskem stanju čimprej v poslovalnico PEKO v Kranju, spričevalo o končani osnovni šoli in zdravniško spričevalo bodo kandidati preložili naknadno.

Rok za sprejemanje prijav je 30. 6. 1980.

Skupščina občine Škofja Loka

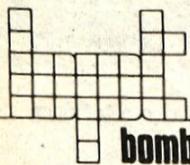
Delovna skupnost oddelka za notranje zadeve objavlja za določen čas prosta dela in naloge

REFERENTA ZA JAVNI RED IN MIR

Pogoj: - višja ali srednja strokovna izobrazba upravne ali pravne smeri

Kandidati morajo biti moralnopolitično neoporečni in družbenopolitično razgledani in aktivni.

Prijave z dokazilom o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi oglasa splošno kadrovski službi Skupščine občine Škofja Loka, Poljanska 2. Nepopolne prijave ne bodo upoštevane. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku objave.

bombažna predilnica in tkalnica tržič

Kadrovski oddelek razpisuje v reelekcijskem postopku po sklepu DS DSSS 29. 4. 1980 prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

vodenje nabavnega sektorja

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev, še naslednje pogoje:

- visoka ali višja šola ekonomske, ekonomsko komercialne, organizacijske ali ustrezne tehnične smeri
- 4-letne delovne izkušnje
- poznavanje zakonodaje in družbenega političnega sistema SFRJ

Poleg teh mora kandidat za razpisano delo in naloge imeti tudi:

- strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih del in nalog
- moralnopolitične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih, družbenopolitičnih meril, predvsem pa celovito oceno uspešnosti dosedanjega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisna dela in naloge opravlja delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisuje vsake 4 leta.

Prijave z dokazili o izobrazbi in dosedanji zaposlitvi naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi na naslov: Bombažna predilnica in tkalnica Tržič kadrovski oddelek, Tržič, JLA 14, z oznako za razpisno komisijo.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

ZVEZA DRUŠTEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH SLOVENIJE

izvršni odbor
Ljubljana, Groharjeva 2

ponovno objavlja naslednja prosta dela v domu oddiha slepih in slabovidnih na Okroglem pri Kranju

UPRAVNIKA KUHINJSKO POMOČNICO DELAVKO V KUHINJI SERVIRSKO - TOČAJKO SOBARICO - ČISTILKO

Vsa navedena dela so za določen čas. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu zveze.

Pismene in osebne ponudbe zbiramo 10 dni po objavi na naslov: Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije, Ljubljana, Groharjeva 2.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po izbiri.

Ne poškoduj kazipotov, mostov, ograj in drugih naprav v gozdu

CENTRAL

Gostinska in trgovska del. org. n. sol. o.
Kranj
Maistrov trg 11

TOZD DELIKATESA objavlja na podlagi sklepa IO DS TOZD Delikatosa in Pravilnika o delovnih razmerjih proste delovne naloge in opravila

1. KUHARJA V TRGOVINI DELIKATESA

Pogoj:

- gostinska šola
- 1 leto delovnih izkušenj v kuhinji
- poskusno delo 3 mesece

2. DELAVCA V KUHINJI V TRGOVINI DELIKATESA

Pogoj:

- osnovna šola
- poskusno delo 1 mesec

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi oglasa v kadrovsko službo delovne organizacije CENTRAL Kranj, Maistrov trg 11. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

Kmetijsko živilski kombinat

Kranj

z n.sol.o. Kranj, C. JLA 2

TOZD TOVARNA OLJA OLJARICA BRITOF objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

TAJNIŠKA DELA, ADMINISTRATIVNA DELA IN SESTAVLJANJE ZAPISNIKOV SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(ponovna objava)

Posebni pogoji: - administrativni tehnik, dve leti delovnih izkušenj v administraciji

TRANSPORTNA DELA

- 2 delavca

Posebni pogoji: - delavec brez poklica, odslužen vojaški rok

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

VGP VODNOGOSPODARSKO PODJETJE KRANJ

Komunalna cona Primskovo
Ul. Mirka Vadnova 5

OBVEŠČA

občane občin: Jesenice, Radovljica, Tržič, Škofja Loka in Kranj o spremembi izdaje dovoljenj in odvzema rečnega materiala (gramoza in mivke) za domačo uporabo.

Po sklepu delavskega sveta Vodnogospodarskega podjetja Kranj se izdaja dovoljenj za odzvem gramoza in mivke iz rečnih strug v krajih, kjer so se izdajala že doslej, vrši le vsak torek in sredo. Prav tako je sam odzvem gramoza in mivke na podlagi pridobljenega dovoljenja dovoljen le v zgoraj navedenih dneh.

Zgoraj navedena sprememba v zvezi z izdajo dovoljenj in odvzom plavin začne veljati osmi dan po objavi.

Loški muzej Škofja Loka

Razpisna komisija ponovno razpisuje prosta dela in naloge individualnega poslovnega organa (ravnatelja)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo s področja dejavnosti muzeja ali organizacijsko upravne dejavnosti in štiri leta (visoka izobrazba) oziroma pet let (višja izobrazba) delovnih izkušenj
- da imajo organizacijske sposobnosti
- da so družbenopolitično aktivni
- da izpolnjujejo pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki v občini
- da imajo ustrezne moralnopolitične vrline.

Mandat za opravljanje razpisnih del in nalog je štiri leta.

Stanovanja ni.

Nastop službe po dogovoru.

Kandidati naj ob prijavi priložijo dokumente o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 30 dneh po objavi razpisa in pošljejo prijavo na naslov: Loški muzej, Škofja Loka, Grajska pot 13 p. p. 9, s pripisom »za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku roka za prejemanje prijav.

MALI OGLASI telefon 23-341

PRODAM

Poceni prodam GUMIJAST metzeler in MOTOR MAC - 3697
 Fajfar Stane, Oprešnikova 6, Kranj.
 Prodaj KOSILNICO mörtel za zator 2511 v zelo dobrem stanju. Suhadole 12, Komenda 3706
 Prodaj več PRASIČKOV, težkih do 40 kg, primernih za rejo. Log 9, Škofja Loka 3716
 Prodaj stare in mlade KOKOŠI. Senično 19, Tržič 3793
 Prodaj SLAMOREZNIKO. Poklukar, Sp. Gorje 3799
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIL. Fajfar, Podlubnik 153, Škofja Loka 3804
 Prodaj dobro ohranjen PRALNI gorenje. Langerholc Stane, Bitnje 101, Zabnica 3899
 Prodaj SENO. Zg. Brnik 43, Cerklje 3900
 Prodaj eno klastro BUKOVIH. Smartno 15, Cerklje 3901
 Prodaj KAKTUS in VRATA za peč. Zg. Brnik 24, Cerklje 3902
 Prodaj dva meseca stare siamske KE. Sajevec Anton, Visoko 3903
 Prodaj celoten GOVINSKI INVENTAR in džubok. Škofja Loka 2, Kranj 3904
 Prodaj nov kombiniran STEKLO (4 plin, 2 elektrika) s plinico. Srednja Bela 36 3905
 Prodaj sobna VRATA in OKNO (96) s podbojem. Bubaš Jože, Kranj 3906
 Prodaj OTROŠKO POSTELJICO. Lakotič, Janeza Puharja 1, Plač - Kranj 3907
 Prodaj ugodno prodam dve KON-DVIGALI, nosilnost po višini dviganja 7 m, izdelek stroj, tip hov-ruk. Informacije 064-22-277 ali pismeno: Vidic, Kranj, C. Kokrškega odredbe 3908
 Prodaj dve OKNI z roletama (170). Cinkar Pavla, Štruklova Radovljica 3909

Oddam dobro ohranjeno SPALNICO. Telefon 22-361 3910
 Prodaj SIPOREKS, 5 in 10 cm. belo MIVKO in 2,5 kub. m PESKA za teranovo (sostr). Telefon 45-086 3911
 Ugodno prodam športnega KONJA. Breznica 19, Žirovnica 3912
 Prodaj PORULIT OPEKO, 8 cm. Pretnar Janez, Sp. Gorje 99 pri Bledu 3913
 Ugodno prodam enomanualne ORGLE, termoakumulacijsko PEČ, 3 kW, ČOLN sport Beograd z MOTORJEM TOMOS 4. Ogled vsak dan od 14. do 17. ure po tel. 47-219 3914
 Prodaj brezhibno 380-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH. Gregorčičeva 11, Kranj 3933
 Prodaj ZMAJA za letenje, tuje izdelave. Salmič Franc, Pivka 6, Naklo. Ogled po 15. uri 3934
 Prodaj KRAVO simentalke v 9 mesecu brejosti. Pintar Polde, Studeno 24, Železniki 3935
 Prodaj PUHALNIK eola. Senično 14, Tržič 3947

KUPIM
 Kupim suh HRASTOV LES, 30 ali 50 mm. Kovačič, Predoslje 138/a, Kranj 3833

VOZILA
 Prodaj VW 1303 J, letnik 1975. Repe Bogdan, Sp. Gorje 3766
 Ugodno prodam PEUGEOT 204, letnik 1971. Fajfar, Podlubnik 153, Škofja Loka 3850
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974. Svoljšak, Binkelj 5, Škofja Loka 3852
 Prodaj dobro ohranjen VW 1300. Milje 46, Senčur 3857
 Prodaj avto NSU - PRINZ, letnik 1971. Telefon 25-700 3915
 Prodaj RENAULT 4, letnik 1975. Oglasite se po tel. 064-26-516 od 16. do 20. ure 3916
 Prodaj ELEKTRONIC 90. Strahinj 95, Naklo, tel. 47-129 3917
 Poceni prodam avto ZASTAVA 750, letnik 1973, registriran do 16. 12. 1980. Prača Boro, Stritarjeva 5, Kranj 3918
 Po ugodni ceni prodam FIAT 125-P. Naslov v oglasnem oddelku. 3919

Prodaj DYANO, letnik 1977, dobro ohranjeno. Telefon 61-938 popoldan 3920
 Prodaj KATRCO, starejši letnik, v voznem stanju, možnost registracije. Rehberger, Sutna 78, Zabnica 3921
 Prodaj R-4, letnik 1975, v voznem stanju. Predoslje 118, Kranj 3922
 Prodaj AUSTINA 1300, letnik 1970, dobro ohranjen, registriran do novembra, delno na kredit. Ogled možen od 15. do 20. ure. Bregar, Nazorjeva 10, Kranj 3923
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977, cena 6,5 SM. Ogled v nedeljo 25. 5. 1980 dopoldan pri O. Š. Smednik 74 3924
 Prodaj SPAČKA, letnik 1973. Ogled v sredo in četrtek od 15. do 18. ure. Sp. Besnica 147 3925
 Ugodno prodam PRINZA 1000, celega ali po delih. Smolej, Krnica 56, Zg. Gorje 3926
 Prodaj ŠKODO 100-S, letnik 1971. Jerala Brane, Stražiška ul. 15, Kranj 3927
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano, v voznem stanju. Rozman, Bistrica 191, Tržič 3928
 Prodaj osebni avto OPEL REKORD 1900, letnik 1974. Telefon 064-47-002 3929
 Prodaj 126-P, letnik oktober 1977. Telefon 82-889 3930
 Prodaj FIAT 1300. Ogled v Senčurju, Pipanova 68 3931
 Prodaj karamboliranega VARTBURGA, celega ali po delih. Informacije po tel. 23-433 od 16. do 18. ure 3932
 Prodaj ŠKODO po delih. Dobre Janko, Kovor 17, Tržič 3936
 Prodaj NSU 1200. Naslov v oglasnem oddelku. 3948
 Ugodno prodam TOMOS APN-4. Oglasite se lahko dopoldan. Romih Sandi, Gradnikova 4, Kranj 3949
 Prodaj avto BMW 2002, letnik 1970. Vse informacije po tel. 74-258 3950
 Prodaj 126-P, letnik junij 1979. Informacije od 15. ure dalje po telefonu 064-28-191 3951
 VW 1200, starejši letnik v voznem stanju, prodam celega ali po delih. Jesenice - 82-782 3952

STANOVANJA
 Zamenjam dvosobno STANOVANJE - strogi center za STANOVANJE na Zlatem polju ali Planini. Sifra: Ugodno 3875
 Miren fant išče SOBO v Kranju ali okolici zaradi zaposlitve. Ponudbe pod: Lahko pomagam pri delu 3938

ZAPOSLOTITVE
 Zaposlim KV PLESKARJA. OD po dogovoru. Stanovanja ni. SLIKOPLESKARSTVO - Kočnik, Pot na Jošta 8, Kranj 3942

IZGUBLJENO
 Izgubila sem ROČNO URO na trgu ali na avtobusu od trga v Kranju do zadnje postaje v Čirčah. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi. Kumše Vera, Gregorjeva 38, Kranj 3943

POSESTI
 Oddam GARAZO. Čirče 31, Kranj 3939
 Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO ali staro KMEČKO HIŠO. Naslov v oglasnem oddelku. 3940
 Zamenjam ZAZIDLJIVO PARCELO v Lahovčah za PARCELO v bližini Kranja. Telefon 26-619 3941

OSTALO
 KS - Lom išče PASTIRJA za pašo na planini Konščica za 3 mesece. Lom 25 3945
 Iščem VARSTVO za 11-mesečno punčko. Telefon 22-341 - Kranj 3946

OBVESTILA
 Za okna in balkone vam nudimo PETUNIJE (slovenke), DALIJE (georgine), KALCEOLARIJE (čeveljčke) in PELARGONIJE (avstrijske bršlinke). Senčur, Kranjska c. 25 3869

SERVIS za čiščenje »stepihov«, tapisoma in itisona, za zasebni in družbeni sektor! Telefon 22-043 od 14. do 20. ure 3220
 LIČARSTVO - radiatorjev v komorni peč - Zupan, Kranj, Tekstilna 14, tel. 23-168. Prosim cenjene stranke naj v 14 dneh dvignejo izdelke, kateri so bili pripeljani v obdelavo pred letom 1980, ker kasneje ne odgovarjam zanje! 3866
 IZDELUJEM brunarice ter ostrejša in polagam stropne in stenske obloge iz desk. Klemen Svatovšek, Zg. Jezersko 24 3867
 Opravljam vsa dela drobne TEKSTILNE OBRTI. Telefon 23-806 3868

GRADITELJI! Vršim izkope in planiram. Kličite po tel. 28-179 po 18. uri 3937

NAJDENO
 URO, najdeno v gozdu med Primskovim in Senčurjem, dobite na Ručigajevi 14 3944

Sporočamo žalostno vest, da je mnogo prezgodaj za posledicami prometne nesreče preminil naš sodelavec

SRBOBRAN STANČEVIĆ

gradbeni delavec

Dolgoletnega sodelavca homo ohranili v trajnem spominu!

Pokopan bo v svojem rojstnem kraju v Krupi na Vrbasu.

Delavci VODNOGOSPODARSKEGA PODJETJA - Kranj

Zapustil nas je dragi

ADO KLAVORA

Pogreb bo v torek, 20. maja 1980, ob 16. uri na pokopališču v Kranju.

Družina in vsi, ki smo ga imeli radi!

Obveščamo vse sorodnike in znanke, da nas je zapustila dobra žena, mama, babi in prababica

KATI BOŠKOVIĆ

roj. Lazar

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 20. maja 1980 ob 15.30 v Lipici.

Žalujoči: mož Miloš, hčerki Slavka in Ljubica, zeta Boris in Vlado, vnukinji Majda in Sergeja, vnuka Janez in Matjaž, pravnukinja Maja in ostalo sorodstvo

Škofja Loka, Ljubljana, Trbovlje, Žiri, Slavonski Brod, Arandjelovac, Beograd, Valjevo

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgi in težki bolezni umrla v 89. letu naša draga žena mama, stara mama in prastara mama

NEŽA PINTAR

roj. Križnar - Čmakova mama iz Zg. Bitnja

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 20. maja 1980, ob 17. uri na pokopališču v Bitnjah

Žalujoči: mož Janez, hčeri Mara in Mira ter sinovi Ivan, Ferdo, Franko, Vinko in Mirko z družinami ter drugo sorodstvo!

Iskra

Iskra potrošnja, n. sol. o. Škofja Loka TOZD - Tovarna gospodinjskih aparatov, n. sub. o. Škofja Loka - Leteče 4

Komisija za odprodajo osnovnih sredstev OBJAVLJA licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

- ELEKTRIČNA KOMORNA PEČ 36 KW »CER« Čačak, leto nabave: 1968
Izklicna cena: 8.000 din
- NIZKOTLAČNI KOTEL BREZ GORILCA »TOMO VINKOVIĆ« Bjelovar, leto nabave: 1967
Izklicna cena: 3.000 din
- NIZKOTLAČNI KOTEL 500.000 cal/h »OTO-BERGER« leto nabave: 1969
Izklicna cena: 20.000 din
- HIDRAVLICNA STISKALNICA 100 ton »WMW«, leto nabave: 1960
Izklicna cena: 40.000 din
- EKSCENTER STISKALNICA 6 ton »INDOS« leto nabave: 1961
Izklicna cena: 15.000 din
- EKSCENTER STISKALNICA 10 ton »INDOS« leto nabave: 1963
Izklicna cena: 25.000
- EKSCENTER STISKALNICA 12 ton »POBEDA«, leto nabave: 1963
Izklicna cena: 35.000
- EKSCENTER STISKALNICA 15 ton »FAM«, leto nabave: 1959
Izklicna cena: 25.000 din
- VARILNE KLEŠČE 4 KW (komplet z el. opremo) »ARO-FURLAN«
Izklicna cena: 10.000 din
- VARILNE KLEŠČE 6,5 KW (komplet z varilnim aparatom) - 2 kom
»ARO-FURLAN«
Izklicna cena: 12.000 din
- STRUŽNICA »MAXIMAT«
Izklicna cena: 3.000 din
- ČRPALKA Z MOTORJEM (fekalna) »INSTITUT ZA TURBIN STROJE«, tip: HVL. Leto nabave: 1975
Izklicna cena: 10.000 din
- KALORIFER 23.000 kcal/h, 3340 kub. m/h - 2 kom VENTILATOR Zagreb, leto nabave: 1967
Izklicna cena: 2.000 din
- KALORIFER »VENTILATOR« Zagreb, leto nabave: 1971 45.980 kcal/h, 5500 kub. m/h
Izklicna cena: 2.000 din
- OSEBNI AVTO CITROEN D-SUPER 4 Leto nabave: 1973
Izklicna cena: 40.000 din
- OSEBNI AVTO ZASTAVA 101 Leto nabave: 1974
Izklicna cena: 30.000 din

Licitacija bo 28. maja 1980 ob 11. uri v prostorih TOZD. Ogled od 8. ure dalje.

Pred licitacijo kandidati položijo varščino v višini 10 % od izklicne cene

»Ob glasbi oživim«

Trije velikani, bi lahko rekli tem trem bernardincem, Brunu, Newi in Ordi, ki jih vzreja Janez Bohinc s Sp. Brnika pri Cerkljah. Bruno je na razstavi dobil naziv champion Jugoslavije, psica Orda je prvak v razredu mladih, Newa pa je imela smolo, ker se pravkar guli in je dobila le prav dobro oceno v razredu mladih. Vas zanima, koliko takle velikani poje? Dober kilogram mesa na dan...

Pes, naš prijatelj

Prva (in upamo ne zadnja) zvezna razstava psov vseh pasem na Gorenjskem je odlično uspela — Odziv ljubiteljev psov iz vse Jugoslavije in celo iz zamejstva

»Vzdušje je čudovito«, je bil v kratkem odmoru med spremljanjem ocenjevanja psov na Gorenjskem sejmu v nedeljo navdušen sekretar Kinološke zveze Slovenije Jože Vester. »Boljše, kot smo pričakovali. Odziv je odličan. Od 400 prijavljenih psov je udeležba več kot 90-odstotna. Vsi psi so visoko kvalitetni, odličnega izgleda in ponašanja, tako da bo danes tu podeljenih veliko nazivov. Pokrovitelj kranjska Iskra Elektromehanika je poskrbel tudi za pokale in vrsto daril. Trije pokali bodo podeljeni za najlepše pse — za najlepšega psa razstave, za najlepšega avtohtonega psa lovske pasme in za najlepšega avtohtonega športnega psa.«

Vsak pes zahteva tudi nego. Če hočeš imeti res lepega belega pudla, ga moraš vsak dan krtačiti, pogosto kopati in pravilno hraniti. Da bo pa kar najbolj zanimiv, ga je treba tudi ostrici malo drugače, kot ga imajo drugi...

Ob koncu razstave smo izvedeli, da so te tri nagrade pripadle slovenskemu čuvaču, resastemu jazbecarju in šarplanincu. Prvo zvezno razstavo psov na Gorenjskem so priredila Kinološka društva Bled, Tržič, Naklo in Škofja Loka ter Lovsko kinološko društvo Gorenjske. Vajeni smo bili takšnih razstav v Ljubljani. Vendar to le ni prva večja razstava psov na Gorenjskem. Že pred 32 leti, leta 1948, je bila na Bledu ena največjih kinoloških manifestacij v Jugoslaviji. Tedaj je bila Bledu zaupana organizacija skupščine FCI, ki je bila združena z mednarodno razstavo psov vseh pasem. Ob tej priložnosti so takrat še maloštevilni kinologi v Sloveniji predstavili lepo število naših avtohtonih psov lovskih in športnih pasem.

Ze prva razstava psov na Gorenjskem to nedeljo je pokazala, da smo Gorenjci veliki ljubitelji psov. Obisk sejma je bil ta dan neverjetno velik, razstava sama pa sproščena, dobro vodena in organizirana. Z nje so zagotovo odnesli dober vtis tudi ljubitelji psov iz najoddaljenejših krajev Jugoslavije: prišli so od Bohinjske Bistrice do Beograda. K od-

lično uspeli razstavi pa je nedvomno prispevalo tudi lepo vreme.

Ob zaključku razstave so prireditelji pripravili tudi nastop dresiranih psov: nastopilo je pet psov Kinološkega društva Bled in psi milice, labradorci, izurjeni za iskanje mamil.

Organizatorji so veseli uspeha razstave in dogovarjajo se že, da bi za eno od prihodnjih let pripravili v Kranju mednarodno razstavo psov. Ze s to prvo razstavo so dokazali, da bi jim tudi tako zahtevna razstava zagotovo uspela.

D. Dolenc
Fotografije: F. Perdan

V dvanastih krogih so sodniki ocenjevali pse. V enajstem krogu, kjer so ocenjevali škotske ovčarje, bobtaile, pulije, kuvasze, leonbergerje, bradate kolle in briarde, je zadnjo besedo imela avstrijska sodnica Margit Brener.

Tako pravi devetdesetletni Rudolf Ahačič iz Tržiča, katerega bogato življenje je bilo vseskozi pretkano z glasbo. V njej je iskal navdiha in moči za premagovanje težav.

Tržič — Mislila sem, da bom lahko sestavila njegov portret. Pa ni šlo. Goste je imel v hiši: sina Vitala in Miha Dovžana, nekaj pa jih je še pričakoval. Pa kosilo je žena že skoraj postavila na mizo. V takem primeru človeka res ne moreš pretirano nadlegovati in siliti vanj. Tudi uspe ne. Preveč nestrpen je. Prijazen sicer, vendar kot bi komaj čakal konca vprašanj. Mudi se mu k vedrejšemu pogovoru.

Kljub temu mislim, da sva se kar lepo pogovorila, da je povedala veliko zanimivega iz svojega pestrega življenja, pretkanega z glasbo. »Ob glasbi oživim«, pravi, »osvežuje me.« Njegove oči in kretnje ob tem postanejo še bolj živahne in potrditelne, da govori iz srca, je kot na dlani. Že njegov oče, usnjakar, je bil muzikant. Na ohceti in drugih veselih je raztegoval svoj meh. »Ni znal kaj prida igrati,« zamahne z roko Rudolf Ahačič. »Toliko, da se je lahko plesalo. Pa kje bi se tudi naučil? V šole ni hodil.

Torej je našega devetdesetletnika glasba spremljala že od vsega začetka. »Od mladih nog sem čutil veselje. Bil sem v tamburaškem in pevskem zboru. A kaj, v družini

nas je bilo dvanajst otrok in sem moral čimprej do poklica. Za dimnikarja sem se odločil. Veselilo me ni preveč, a takrat je bilo težko izbirati pa tudi posebnega nagnjenja za kakšen drug poklic nisem čutil.«

Bil je dimnikar. Ko je delal v Celovcu, se je učil muziciranja na citrah. Potem so ga poklicali v vojsko. Ne, še nekaj je treba prej povedati: bil je dolgoletni reprezentant v orodni telovadbi. Več let je bil med desetimi najboljšimi in se sodeloval na raznih domačih in mednarodnih tekmovanjih. »Po štiri ure na dan sem vadil. Še danes rad malo pomigam. Drugače gotovo ne bi bil tako zdrav in okreten.« Živahen ravno noče reči, je pa res.

A vrnimo se spet k prvi svetovni vojni, ki je Rudolfu Ahačiču prinesla prve trpke preizkušnje. Bil

je v ruskem ujetništvu, vendar se je izkopal še pred koncem vojne. Da ga ne bi še enkrat vpoklicali, se je raje odločil za vojaško šolo in postal narednik. Potem pa ga je Lojze Ude tako kot več drugih tržičkih fantov in mož, navdušil, da je odšel v boj za severno mejo. Bil je na Ljubljano pa tudi v Rožni dolini onstran Kranj in v Celovcu. Iz tistih časov ima medaljo za hrabrost.

Ker je bil borec za severno mejo, po vrnitvi v Tržič ni dobil dela v svojem poklicu, v katerem je hotel postati dimnikarski mojster. Zato se je zaposlil v škrobnilnici Bombažne predilnice in tkalnice. Vse do upokojitve 1952. leta je delal v tej tovarni.

Med obema vojnama si je ustvaril družino. »Kar dobro smo tistokrat živeli. Potem pa je prišlo leto 1941. Nemci so nas preselili v Vojno. Narobe je bilo, ker sem bil borec za severno mejo in kapelnik tržičske godbe, torej kulturni delavec. Vsi smo šli: žena in otroci. Najmlajša Anka se je rodila v izgnanstvu. Mislim, da nam je bilo v tistih starih letih najhuje. Delal sem v tovarni, da

DEŽURNI NOVINAR

Eksplozija vulkana — Potem ko se je po 123 letih mirovanja 27. marca letos spet »prebudil« vulkan Mount St. Hellen v ameriški zvezni državi Washington, je včeraj silovita eksplozija odrgala zgornjih 200 metrov vulkanskega stožca. Eksplozija, podobno atomski, so videli 250 km daleč, pepel in kamenje pa je odneslo kakih 16 km visoko in okoli 100 km naokoli. Eksplozija je tudi raztopila sneg na vulkanu, tako da je voda pridrla k vznožju. Eksplozija je zahtevala 9 žrtvi, več ljudi pa se je zastrupilo z dimom in plini. Pričakujejo, da bo vulkan začel z zdaj bruhati tudi lavo.

Rasni nemiri — Na Floridi, v znanem letovišču Miami, že nekaj dni trajajo hudi rasni nemiri, ki so izbruhnili, ker je sodišče oprostilo 4 policiste, ki so do smrti pretepli nekega črnega motorista. V nemirih je doslej izgubilo življenje 20 ljudi, več kot 200 pa je bilo ranjenih. Izbruhnilo je več kot 100 požarov, demonstranti pa razbijajo trgovine in povzročajo tudi drugo škodo. Doslej znano škodo ocenjujejo na milijardo dolarjev. Sedanje rasne nemire primerjajo z nemiri iz leta 1965 v Los Angelesu, ko je življenje izgubilo 34 ljudi.

Potres — V ponedeljek zvečer je potresje Kopaonika v SR Srbiji zajel potres z epicentrom v sosednji Romuniji. Več hiš in šol je poškodovanih, nekatere starejše stavbe so se tudi porušile. Zemeljski plazovi so zasuli nekatere lokalne ceste. Mrtvih in ranjenih ni bilo. Organizira se preskrba brezdomcem s šotori in živili.

Obletnica 1. slovenske vlade — Včeraj dopoldne je bila v Ajdovščini slovesnost ob 35-letnici ustanovitve prve slovenske vlade. Zbrani so počastili spomin dveh umirlih prvih članov vlade Edvarda Kardelja in Borisa Kidriča ter se poklonili spomenu predsednika Tita. Zbranim je o narodnosti in socialni osvoboditvi slovenskega naroda spregovoril dr. Anton Vratuša, predsednik IS SR Slovenije. S slovesnosti so predsedstvu SPRJ poslali pozdravno pismo z obljubo, da bo slovenski narod še naprej hodil po poti, ki smo jo začrtali skupaj s Titom.

L. M.

Rudolf Ahačič

Priložnostni trio: Miha Dovžan, citre, Rudolf Ahačič, kitara, Vital Ahačič, harmonika

BIKI SLOVENSkih IMEN

»Sporočam ti, da sem v Glasu Gorenjske z dne 22. 4. bral tudi tvoj zanimiv prispevek o kravah z lepimi slovenskimi imeni kot Ančke, Mete, Nuše, Darinke in druge. Vse skupaj je res edinstveno lepo, novo, slovensko, samo rad bi te vprašal ali so bili tudi biki deležni teh lepih slovenskih imen kot na primer: Janez, Franc, Pepe, Tine, Miha in drugi.« sprašuje bralec in naročnik R. D.

Ne. Zagotovo ne. Pojavljala so se le pri kravah, čeprav dopuščam, da se kje vendarle sprehajajo ne le bikci Ferdinandi, ki duhajo različne, ampak tudi biki po imenu Joža, Andrej, Stojan, Franc, Tomaž in tako naprej. Očitno so tisti, ki dajejo našim kravam in bikom imena moškega spola in niso tvegali nerodnih situacij. Le kako bi bilo, ko bi se na dvorišču pojavil živinozdravnik in pobaral gospodinjico: »Kje pa imate vašega bika Igorja, pa bi se žena vznemirila: »Katerega pa? A tistega v hlevu, a tistega na kaviču v dnevni sobi?«

SUPER AVTOPRALNICA

Kranj — Zdaj, ko so nastopili suhi in prašni dnevi, je vedno več lastnikov avtomobilov, ki obiskujejo avtopralnico na Laborah. Nekaj je seveda tudi tahi, ki jim je za avtopranje kot nalašč vikend ob naši reki, ko menj nič — tebi nič operejo svojega jeklenega konjička lahko kar v bistrem potočku.

Tisti, ki naravo še nekam spoštujejo, seveda obiskujejo avtopralnice. Ne ve pa se še, če jih bodo tudi v prihodnje še lahko, kajti avtopralnica na Laborah uvaja nekaj čudnih novosti, ki nič dobrega ne obetajo.

Od 40 dinarjev, kolikor velja enkratni obisk, so nedavno povišali enkratno pranje avtomobila na 50 dinarjev. Vse bi bilo lepo in prav, ko bi ob tem povišanju še naprej uporabljali avtošampon, a so ga enostavno prenehali in tako perejo le z vodo. Lastniki avtomobilov se tako zdaj upravičeno sprašujejo, kaj bo, ko avtopralnica spet poviša pranje za jurja. Bodo tedaj še vodo nehali uporabljati?

Obvestilo pionirske knjižnice Kranj

KRANJ — Pionirska knjižnica iz Kranja obvešča bralce, da bo zaradi selitve zaprta od 26. maja do otvoritve. Bralce in obiskovalce prosimo za razumevanje!

sem nekaj malega zaslužil. Za liter mleka smo primer morali odšteti 150 dinarjev, zaslužil pa sem na dan 120 dinarjev. Po tem res lahko verjamete, da je bilo hudo.«

Rudolf Ahačič je ustanovitelj tržičske godbe na pihala. Kar petindeset let, razen med vojno, jo je vodil.

»Ko sem odšel v pokoj, sem nekaj časa učil tudi v glasbeni šoli. Kar je bilo treba. Igrati ne morem posebno dobro na noben instrument, še najboljše na kitaro in citre, učiti pa znam.« Največkrat pa je pridobil v orglarski šoli, pa je žal ni mogel dokončati. Še ima nekaj učencev za kitaro, kar ne daje miru,« pravi, »vendar ne vidim več posebno dobrega učencev vesel in da bi mi brez njih dolgčas, pa ne prizna.

Ljubezen do glasbe je od prvega tuda na vseh pet otrok, ki igra harmoniko in ima svoj samboel,« ponosno pripoveduje. »Anka je učiteljica glasbene pouka, Cilka učica citre, Miha igra klavir in violino, Marjeta je v Kanadi, pa tudi dobro obvlada klavir in poje. Z Vitalom pravljata ploščo, ki bo v prihodnosti izšla.«

Rudolf Ahačič je za svojo delo na glasbenem področju prejel plaketo skupščine Tržič, letos ob 90. obletnici pa so predali grb mesta, posebno drago priznanje. V svoji zbirki ima zlato Gallusovo značko. Kolikor storil za razvoj glasbene kulture tržičski občini, pa bi resnično povedati le njegovi sodelavci in vilni učenci.

H. Jelovečan
Foto: F. Perdan